

Zriaďovateľ:
**Trnavský
samosprávny
kraj**

**Domov sociálnych služieb
pre deti a dospelých**
Rohov 27, 906 04 Rohov

Výročná správa za rok 2015

apríl 2016

Spracoval : kolektív zamestnancov DSS Rohov

Zameranie Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove

Zriaďovateľom Domova sociálnych služieb v Rohove / ďalej DSS/ je Trnavský samosprávny kraj v súlade s § 21-23 zákona NR SR č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, § 112i zákona NR SR č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V DSS Rohov sa poskytuje **celoročná pobytová forma sociálnej služby** občanom so zdravotným postihnutím, ktorým sú telesné postihnutie, duševné poruchy a poruchy správania alebo zmyslové postihnutie alebo kombinácie postihnutí.

Predmetom činnosti DSS Rohov je poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby v rozsahu ustanovenia § 38 a odľahčovacej služby v rozsahu ustanovenia § 54 zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a noviel (ďalej Zákon o sociálnych službách).

Ciele a spôsoby poskytovania sociálnej služby v DSS Rohov sú zadefinované v Smernici DSS Rohov č. 17/2011, v ktorej je vyšpecifikované poslanie DSS Rohov, vymedzuje rozsah poskytovaných služieb, cieľovú skupinu, stanovuje hlavné ciele DSS Rohov v oblasti poskytovania sociálnych služieb, vytyčuje dlhodobé a krátkodobé ciele, a striktne vymedzuje pravidlá na ochranu klientiek DSS Rohov pred predsudkami a negatívnymi hodnoteniami.

DSS Rohov nie je prispôsobený na poskytovanie sociálnej služby klientkam, ktoré si vyžadujú zvýšený psychiatrický dohľad na uzatvorenom oddelení alebo klientkam s nadmernou agresivitou.

DSS Rohov neposkytuje sociálnu službu klientom, ktorí boli obvinení a pre ich duševný stav im bolo právoplatným rozhodnutím súdu uložené ochranné opatrenie

(ochranné liečenie, ochranná výchova, ochranný dohľad alebo umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave). Zákaz poskytovania sociálnej služby takýmto osobám sa vzťahuje na celú dobu vykonávania ochranného opatrenia (§61 ods.3).

V DSS Rohov je možné poskytovať starostlivosť klientkam s :

- duševnými poruchami a poruchami správania
- telesným postihnutím a duševnými poruchami a poruchami správania
- telesným postihnutím alebo duševnými poruchami a poruchami správania, ktoré sú zároveň zmyslovo postihnuté

Poskytované služby v DSS Rohov

A. Sociálna služba celoročnou pobytovou formou (§ 38)

V zmysle Zákona o sociálnych službách , § 38 sa v DSS Rohov poskytuje sociálna služba celoročnou pobytovou formou.

V DSS Rohov sa:

- a) poskytuje :
1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
 2. sociálne poradenstvo
 3. sociálna rehabilitácia
 4. ubytovanie
 5. stravovanie
 6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
 7. vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou
- b) zabezpečuje :
1. pracovná terapia
 2. záujmová činnosť
 3. ošetrovateľská starostlivosť
- c) utvárajú podmienky na :
1. vzdelávanie
 2. úschovu cenných vecí

B. Odľahčovacia služba (§ 54)

V DSS Rohov sa v prípade kapacitných možností (počas dovolení klientok v celoročnej pobytovej forme) poskytuje odľahčovacia služba v súlade s § 54 Zákona o sociálnych službách.

Vnútoraná organizácia a organizačné útvary DSS Rohov

DSS Rohov sa vnútorne člení na tieto úseky :

A. Úsek starostlivosti o klienta:

1. oddelenie zdravotnej starostlivosti
 - a) ošetrovateľské činnosti
 - b) opatrovateľské činnosti
2. oddelenie terapií , výchovných činností a sociálnej rehabilitácie

B. Úsek THP a obslužných činností

1. oddelenie účtovníckej agendy
2. oddelenie sociálnej agendy
3. oddelenie obslužných činností

Počet zamestnancov k 31.12.2015 : 72

Činnosť DSS Rohov na úseku starostlivosti o klienta

DSS Rohov v súlade s poskytovaním komplexnej sociálnej starostlivosti zabezpečuje nasledovné činnosti na jednotlivých úsekoch:

A. Úsek starostlivosti o klienta :

- realizovanie individuálneho plánu z pohľadu zachovania a udržania zdravia občanov a poskytovania úkonov nahrádzajúcich samoobsluhu vrátane organizovania a prípravy preventívnych prehliadok, odborných vyšetrení a vedenia predpísanej dokumentácie
- v prípade klientky s ťažkým zdravotným postihnutím spolupodieľanie sa na programe sociálnej rehabilitácie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou individuálneho plánu klientky
- dohliadanie na dodržiavanie ľudských práv klientiek
- striktné dodržiavanie používania telesného a netelesného obmedzenia klientky len v prípade, ak je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie klientky alebo iných osôb
- vedenie registra telesných a netelesných obmedzení prijímateľov sociálnej služby a všetkých náležitostí, týkajúcich sa telesného a netelesného obmedzenia v súlade s § 10 Zákona NR SR č. 448/2008 Z.z.
- aktívne poskytovanie a zabezpečovanie všestrannej starostlivosti o uspokojenie bio-psycho- sociálnych a duchovných potrieb klientky v DSS v súlade s koncepciou a najnovšími poznatkami z ošetrovateľstva

Úsek starostlivosti o klienta sa člení na dve oddelenia :

1. oddelenie zdravotnej starostlivosti

- a) ošetrovateľské činnosti
- b) opatrovateľské činnosti

2. oddelenie terapií , výchovných činností a sociálnej rehabilitácie

1. oddelenie zdravotnej starostlivosti

- Zabezpečuje aktívne poskytovanie a zabezpečovanie všestrannej starostlivosti o uspokojenie bio- psycho- sociálnych a duchovných potrieb klientky v DSS v súlade s koncepciou a najnovšími poznatkami z ošetrovateľstva

- za činnosť oddelenia zdravotnej starostlivosti zodpovedá hlavná sestra

a) ošetrovateľské činnosti v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách, § 22, v znení neskorších predpisov a noviel

- koordinuje staničná sestra

Obsah pracovnej činnosti :

Samostatná odborná práca pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti metódou ošetrovateľského procesu a realizácia odborných ošetrovateľských výkonov v zariadení sociálnych služieb a v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávané sestrou so špecializáciou.

Kvalifikačné predpoklady zamestnancov na úseku ošetrovateľských činností :

Odborná spôsobilosť na výkon pracovných činností v zdravotníckom povolání sestra v súlade Nariadením vlády č. 296/2010 Z.z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov , ústave špecializačných odborov a ústave certifikovaných pracovných činností, § 11 a §12.

b) opatrovateľské činnosti

- koordinuje hlavná sestra

Obsah pracovnej činnosti :

Vykonávanie opatrovateľskej služby pre občanov, deti a mladých dospelých v zariadení sociálnych služieb alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

kvalifikačné predpoklady zamestnancov na úseku opatrovateľských činností :

Odborná spôsobilosť na výkon pracovných činností v povolaní opatrovateľ v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a noviel, § 84, ods. 9, písm. a, b.

2. oddelenie terapií , výchovy a sociálnej rehabilitácie

- koordinuje vedúca terapeutka

Obsah pracovnej činnosti :

Vykonávanie sociálnej terapie pre občanov, deti a mladých dospelých v zariadení sociálnych služieb alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Vykonávanie odborných terapeutických činností pre občana, dieťa a mladého dospelého.

Kvalifikačné predpoklady zamestnancov na oddelení terapií , výchovy a sociálnej rehabilitácie:

Odborná spôsobilosť na výkon pracovných činností v povolaní sociálny terapeut, sociálny pracovník alebo vychovávateľ v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a noviel, § 84, ods. 7, ods. 14, ods.15, ods.16.

PhDr. Monika Knezovičová, PhD.
riaditeľka DSS Rohov

OBSAH

Úvod k Výročnej správe DSS Rohov za rok 2015	2
Časť A : Finančná správa	9
Časť B : Vyhodnotenie práce oddelenia zdravotnej starostlivosti	17
Časť C : Vyhodnotenie práce na oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie	28
Časť D : Fotodokumentácia	115

Časť A : FINANČNÁ SPRÁVA

POZNÁMKY k 31.12.2015

Čl. I

Všeobecné údaje

1. Identifikačné údaje účtovnej jednotky a informácie o činnosti účtovnej jednotky

Názov účtovnej jednotky	Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých v Rohove
Sídlo účtovnej jednotky	Rohov č. 27
Dátum založenia/zriadenia	1.1.2004
Spôsob založenia/zriadenia	Rozhodnutie o zriaďovacej listine
Názov zriaďovateľa	Trnavský samosprávny kraj
Sídlo zriaďovateľa	Starohájska 10, 917 01 Trnava
IČO	00655546
DIČ	2021043959
Hlavná činnosť účtovnej jednotky	Sociálne služby - pobytová forma
Právny dôvod na zostavenie účtovnej závierky	☒ riadna ☐ mimoriadna
Iné všeobecné údaje napr. obec uvedie počet obyvateľov; ZŠ uvedie počet žiakov, DD uvedie počet klientov atď.	Kapacita 120 klientov

2. Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre účtovnej jednotky

Štatutárny orgán /meno a priezvisko/	PhDr. Monika Knezovičová, PhD.
Zástupca štatutárneho orgánu /meno a priezvisko/	Mgr. Anna Juračková
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný	72
Evidenčný počet zamestnancov vo fyzický osobách k 31.12.2015	71
Počet riadiacich zamestnancov	6

Čl. II

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

1. Účtovná závierka je zostavená za predpokladu ďalšieho nepretržitého pokračovania a nezmenenej činnosti UJ .
2. Zmeny v účtovných metódach a zásadách oproti predchádzajúcemu obdobiu neboli vykonané žiadne.
3. **Spôsob ocenenia jednotlivých položiek**

Položky	Spôsob oceňovania
a) dlhodobý nehmotný majetok nakupovaný	obstarávacou cenou (v UJ sa nevyskytol)
b) dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou	vlastnými nákladmi (v UJ sa nevyskytol)
c) dlhodobý hmotný majetok nakupovaný	obstarávacou cenou
d) dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou	vlastnými nákladmi(v UJ sa nevyskytol)
e) dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok získaný bezodplatne	reprodukčnou obstarávacou cenou (v UJ sa nevyskytol)
f) dlhodobý finančný majetok	obstarávacou cenou(v UJ sa nevyskytol)
g) zásoby nakupované	obstarávacou cenou
h) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou	vlastnými nákladmi(v UJ sa nevyskytol)
i) zásoby získané bezodplatne	reprodukčnou obstarávacou cenou
j) pohľadávky	menovitou hodnotou
k) krátkodobý finančný majetok	menovitou hodnotou(v UJ sa nevyskytol)
l) časové rozlíšenie na strane aktív	náklady budúcich období a príjmy budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
m) záväzky, vrátane dlhopisov, pôžičiek a úverov	menovitou hodnotou
n) rezervy	oceňujú sa v očakávanej výške záväzku
o) časové rozlíšenie na strane pasív	výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.
p) deriváty pri nadobudnutí	obstarávacou cenou(v UJ sa nevyskytol)

4. Podstata odpisovania dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku

Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sú stanovené tak, že sa vychádza z predpokladanej doby jeho užívania a predpokladaného priebehu jeho opotrebenia. Odpisovať sa začína odo dňa jeho zaradenia do používania. Účtovné odpisy sa zaokrúhľujú na dve desatinné miesta. Metóda odpisovania sa používa lineárna. Predpokladaná doba užívania a odpisové sadzby sú stanovené takto:

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch	Ročná odpisová sadzba
1	4	1/4
2	6	1/6
3	8	1/8
4	12	1/12
5	20	1/20
55	neodpisované	
6	40	1/40
66	2	1/2
7	50	1/50

Drobný hmotný majetok od 0,01 Eur do 1700 €, ktorý podľa rozhodnutia účtovnej jednotky nie je dlhodobým hmotným majetkom sa účtuje ako zásoby.

Čl. III

Informácie o údajoch na strane aktív súvahy

1. Neobežný majetok

Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok účtovná jednotka neeviduje.

UJ nevlastní žiadny majetok. V evidencii má dlhodobý hmotný majetok, ktorý jej bol zverený do správy od zriaďovateľa. V roku 2015 organizácia zaznamenala zníženie hodnoty dlhodobého hmotného majetku v celkovej sume 31.442,65€ . Zníženie hodnoty dlhodobého hmotného majetku bolo vykonané na základe vyradenia dlhodobého hmotného majetku, ktorý v dôsledku jeho opotrebenia, nadbytočnosti, nie je vhodný na opravu ani ďalšie používanie. Išlo o majetok, ktorý bol obstaraný v rokoch 1971 – 2005.

2. Obežný majetok

2.1 Zásoby

Účtovná jednotka evidovala k 1.1.2015 zásoby v celkovej hodnote 17.130,31€, v priebehu účtovného obdobia zaznamenala prírastky vo výške 158.481,18€ a úbytky 153.373,93€, najvyšší pohyb bol na sklade potravín. Konečný stav zásob k 31.12.2015 sa v porovnaní s rokom 2014 zvýšil o 5.107,25€.

2.2 Pohľadávky

Účtovná jednotka evidovala ku koncu účtovného obdobia 2014 pohľadávky v celkovej sume 50.367,02€. K 31.12.2015 67.213,14€. Z uvedenej čiastky predstavuje suma 948,50€ pohľadávky v lehote splatnosti za stravu zamestnancov a cudzích stravníkov a 64.718,86€ sú pohľadávky za poskytnutú sociálnu službu klientkam DSS, ktoré sú po lehote splatnosti . V priebehu účtovného obdobia boli splatené pohľadávky z predchádzajúcich rokov v celkovej sume 6.595,27€ z toho za poskytnutú sociálnu službu v sume 5.671,38€. V aktuálnom UO vznikli UJ nové pohľadávky v celkovej výške 23.441,39€ z toho 20.947,11€ za poskytovanú sociálnu službu klientkam DSS, 1.545,78€ preplatok za tepelnú energiu 2015 a 948,50 ako je vyššie uvedené za stravu zamestnancov a cudzích stravníkov.

Čl. IV

Informácie o údajoch na strane pasív súvahy

1. Vlastné imanie

- 1.1 Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (428) – obsahuje operácie vzťahujúce sa k prechodu na aktuálne účtovníctvo k 1.1.2008 a presuny výsledkov hospodárenia za roky 2008-20014.
- 1.2 Za bežné účtovné obdobie bol rozdielom výnosom a nákladov dosiahnutý kladný výsledok hospodárenia vo výške 13.105,24€

2. Záväzky

2.1 Rezervy

UJ v roku 2015 rezervy netvorila žiadne.

Závazky

K 31. decembru bežného UO má UJ záväzky v celkovej sume 120.740,81€, z toho 8.133,28 dlhodobé a 112.607,53€ krátkodobé záväzky. V rámci dlhodobých vykazuje 5.689,13€ na účte 472 zo sociálneho fondu a 2.444,15€ na účte 379 – ostatné záväzky, ktoré predstavujú zádržné od dodávateľa stavby „Rekonštrukcia a dostavba budovy administratívy“, ktoré mu bude možné poukázať po uplynutí 60 mesačnej záručnej doby. V rámci krátkodobých záväzkov sú zahrnuté záväzky voči dodávateľom, zamestnancom, orgánom sociálneho a zdravotného poistenia, ostatné priame dane, transfery z účtu 372 a ostatné záväzky. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím UJ vykazuje zníženie záväzkov predovšetkým voči dodávateľom a to v sume 8.148,47€. V ostatných krátkodobých záväzkoch vykazuje UJ mierny nárast. Všetky vykázané záväzky sú v lehote splatnosti.

Časové rozlíšenie

Hodnota účtu „Časové rozlíšenie“ – 384-Výnosy budúcich období, ktoré sa počas celej doby odpisovania dlhodobého majetku postupne zúčtovaním rozpúšťajú do výnosov bežného účtovného obdobia v časovej a vecnej súvislosti so zaúčtovaním (účtovných) odpisov majetku, na obstaranie ktorého bola dotácia poskytnutá, sa zmenila v dôsledku vyššie uvedených operácií z majetku nadobudnutého z transferov ŠR o 616,32€ a od subjektov mimo verejnej správy o 662,04€. Na uvedenom účte bolo zaznamenané prijatie finančného daru od subjektov mimo verejnej správy v sume 496€ a použitie vecných darov taktiež z uvedenej skupiny v sume 5.473€.

Čl. V

Informácia o nákladoch a výnosoch

Za vykazované UO účtovná jednotka vykázala náklady v celkovej sume 1.463.123,80€ a výnosy vo výške 1.476.229,04€, čo je rozdiel v prospech výnosov o 13.105,24€. V kategórii nákladov je najvyššia čiastka vykázaná na mzdových nákladoch 541.846,78€ a k tomu prislúchajúcich odvodoch do poisťných fondov 188.697,74€. V rámci tovarov najvyššiu nákladovú položku predstavujú potraviny 118.022,92€, a z energií - tepelná energia 69.035,33€, elektrická energia 22.106,31€, plyn 5.025,41€. 6.416,68€ predstavujú náklady na obstaranie nábytku pre klientky DSS. V nákladových položkách značnú sumu predstavujú náklady na údržbu budov, strojov a zariadení, v celkovej sume 82.916,36€. Z uvedeného

objemu bolo 79.035,51€ vykázaných na údržbu bodov a zariadení a v rámci toho bola čiastočne zrealizovaná výmena okien v kaštieli v celkovej sume 52.610,43€. Prostriedky na výmenu okien boli poskytnuté zo zdrojov štátneho rozpočtu. Vo výške 5.244€ boli vyčíslené náklady pri spotrebe tovarov, ktoré boli organizácii darované od subjektov mimo verejnej správy.

Hlavnou položkou výnosov, ak by sme nezobrali do úvahy výnosy z bežných transferov, ktoré boli vo výške 1.047.799€ sú tržby z predaja služieb, táto položka predstavuje čiastku 326.518,29€, čo je oproti celkovým výnosom viac ako 22% .

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby za kalendárny rok 2015 sú 9.300,15€, čo je v prepočte na jeden mesiac 775,01€.

Čl. VI

Informácia o údajoch na podsúvahových účtoch

Na podsúvahových účtoch eviduje účtovná jednotka drobný majetok, ktorý nadobúda v obstarávacej cene od 0,01€ až do 1.700€. K 31.12.2015 bola hodnota tohto majetku 222.736,78€, z toho je v kategórii drobného hmotného majetku v OTE evidencii majetok v hodnote 29.430,47€ a v obstarávacej cene od 16.60€ do 1.700€ je evidovaný majetok v celkovej hodnote 193.306,31€.

Okrem uvedeného je na podsúvahových účtoch vykazovaný finančný stav na vkladových účtoch klientok a vkladných knižkách klientok.

Čl. VII

Informácia o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Účtovná jednotka mala stanovený rozpočet na rok 2015 nasledovne:

1. Príjmy bežného rozpočtu

200 nedaňové príjmy

Schválený rozpočet 284.000€, rozpočet po úpravách 314.000€, skutočnosť za bežné UO 314.010,23, skutočnosť za bezprostredne predchádzajúce UO 289.350,26€.

2. Výdavky rozpočtu

a) 600 bežné výdavky

Schválený rozpočet 913.111€, rozpočet po úpravách 1.100.409€, skutočnosť za bežné UO 1.100.49,43, skutočnosť za bezprostredne predchádzajúce UO 951.566€,

b) 700 kapitálové výdavky

Schválený rozpočet 70.000€, rozpočet po úpravách 300€, skutočnosť za bežné UO – kapitálové prostriedky neboli čerpané.

Čl. VIII

Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky

Popis skutočností: - nenastali žiadne významné skutočnosti.

Zoznam použitých skratiek:

IČO - identifikačné číslo organizácie

DIČ - daňové identifikačné číslo

UJ - účtovná jednotka

DSS - domov sociálnych služieb

UO - účtovné obdobie, ŠR - štátny rozpočet

Kompletná účtovná závierka za rok 2015 je zverejnená v Registri účtovných závierok na webovom sídle Ministrestva financií SR.

Mgr. Anna Juračková
manažérka úseku obslužbých činností

**ČASŤ B : VYHODNOTENIE ČINNOSTI ODDELENIA
ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOST**

VYHODNOTENIE PRÁCE ODDELENIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI ZA ROK 2015

1. Vyhodnotenie práce oddelenia zdravotnej starostlivosti

V Domove sociálnych služieb v Rohove bolo k 31.12.2015 umiestnených 118 klientok a 1 klient.

Úsek starostlivosti o klienta je rozdelený na oddelenie zdravotnej starostlivosti a oddelenie terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie. Obe tieto oddelenia úzko spolupracujú.

Oddelenie zdravotnej starostlivosti vedie hlavná sestra. Rozdeľuje sa na :

1. ošetrovateľskú starostlivosť, ktorú vykonáva staničná sestra a sestry špecialistky
2. opatrovateľskú starostlivosť, ktorú na oddeleniach 1 – 9 vykonávajú opatrovateľky, sanitárky, zdravotné asistentky a na 10. oddelení dohliadajú na klientky inštruktorky sociálnej rehabilitácie, ktoré ich vedú k samostatnosti pri bežných denných činnostiach.

Na oddelení zdravotnej starostlivosti k 31.12.2015 zabezpečovalo ošetrovateľskú a opatrovateľskú starostlivosť spolu 40 zamestnancov.

- 1 hlavná sestra
- 1 staničná sestra
- 7 sestier so špecializáciou
- 4 zdravotné asistentky
- 15 sanitárov
- 10 opatrovateľiek
- 2 inštruktorky sociálnej rehabilitácie

Každý z týchto zamestnancov spĺňa kvalifikačné predpoklady, v súlade s platnou legislatívou SR, ktoré vymedzuje Dodatok č. 1 k Smernici DSS Rohov č. 23/2011: Organizačný poriadok, v súlade so Smernicou DSS Rohov č. 2/2012: Platový poriadok.

Prehľad mobility klientok v roku 2015

- 60 klientok je mobilných
- 21 klientok potrebuje čiastočnú pomoc pri chôdzi, alebo sú to klientky, ktoré sa premiestňujú samostatne po kolenách
- 20 klientok je imobilných, z toho:
 - 2 klientky ovládajú manipuláciu s mechanickým invalidným vozíkom samostatne, majú osvojené sebaobslužné návyky, ktoré s malou pomocou zvládajú taktiež samostatne
 - 16 klientok je úplne imobilných, počas dňa sú vysádzané do špeciálnych kresiel, alebo invalidných vozíkov
 - 2 klientky sú polohované na posteli

Stravovanie

- 84 klientok sa naje samostatne, niektoré potrebujú menšiu úpravu stravy, napríklad pokrájať mäso
- 33 klientok sa musí kŕmiť
- 1 klientka je kŕmená nasogastrickou sondou
- 1 klientka je kŕmená perkutánnou endoskopickou gastrostómiou

Špecifiká v stravovaní klientok:

- 35 klientok – strava s vylúčením kakaovej hmoty
- 4 klientky – diabetická strava
- 4 klientky – šetriaca diéta
- 1 klientka – diéta pre celiatikov
- 75 klientok - racionálna strava bez obmedzenia

Nadštandardné služby poskytované klientkam DSS Rohov

V priebehu roka 2015 využili klientky DSS 4x kadernícke a 4x pedikérske služby, ktoré im boli poskytnuté priamo v zariadení DSS. Masérka prichádzala do zariadenia 1 - 2 x do týždňa a poskytovala svoje služby podľa harmonogramu takmer všetkým klientkam.

Kadernícke, pedikérske a masérske služby boli klientkam poskytované externými dodávateľmi služieb.

Spolupráca oddelenia zdravotnej starostlivosti a oddelenia terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie

Oba úseky spolupracovali od pondelka do piatka podľa rozvrhu individuálnych terapií, čím sa podieľali na rozvoji sociálnych zručností klienta. Ďalej spolupracovali na tvorbe, realizácii a vedení záznamov v individuálnych plánoch.

Z hľadiska sociálnej rehabilitácie boli terapeutky prítomné a nápomocné službukonajúcej opatrovateľke pri podávaní stravy.

Zamestnanci oddelenia zdravotnej starostlivosti a oddelenia terapií sa navzájom dopĺňali, ich spolupráca je veľmi dôležitá a na dobrej úrovni.

Spolupráca s príbuznými klientok

Počas veľkonočných a vianočných sviatkov bolo doma 25 klientok v rozpätí od troch do štrnásť dní. Okrem toho chodia klientky na návštevy do rodín priebežne počas roka tak, ako o to požiadajú príbuzní.

V prípade, že prídu príbuzní na návštevu do zariadenia, majú k dispozícii priestory oddelenia, spoločenskú sálu a priestory priľahlého parku. Taktiež sa môžu informovať na zdravotný stav svojich detí, prípadne súrodencov.

Stravovacia komisia

V priebehu roka 2015 bolo 12 zasadnutí stravovacej komisie. Na týchto zasadnutiach sa zúčastňovali členovia stravovacej komisie, ktorých menovala riaditeľka DSS, plus vedúca stravovacej prevádzky.

Zástupkyňa zamestnancov a hlavná sestra DSS Rohov poukazovali skôr na kvalitu stravy a jej podávania a na vhodnosť a nevhodnosť podávania niektorých potravín. Zástupkyne klientok predkladali návrhy na jedálne lístky písomne, niekedy len ústne

pripomenuli niektoré jedlá, ktoré by chceli častejšie na jedálnom lístku. Taktiež poukázali na niektoré produkty, ktoré im nechutia.

Vedúca stravovacej prevádzky a zástupkyňa kuchárov reagovali na pripomienky stravovacej komisie a predkladali pripomienky ostatným kuchárkam. Taktiež informovali stravovaciu komisiu o požiadavkách na pracovníčky oddelenia zdravotnej starostlivosti, ktoré sa riešili operatívne, alebo na ich pravidelných pracovných poradách.

Vzdelávanie zamestnancov oddelenia zdravotnej starostlivosti (ZOZS)

Sestry špecialistky sa individuálne zúčastňovali vzdelávacích aktivít v rámci sústavného vzdelávania, ktoré im vyplýva zo Zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkov, stavovských organizácií v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§42).

V priebehu roka sa sestry zúčastnili na troch vzdelávacích aktivitách. Za účasť získali kredity v zmysle ustanovení vyhlášky MZ SR č. 366/2005 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov.

Všetci zamestnanci sa vzdelávali 1 x mesačne v rámci pracovných porád, ktorých súčasťou bola vždy aj odborná téma, zameraná na poskytovanie služieb klientkam DSS Rohov. Okrem toho sa konalo pre ZOZS v rámci zariadenia, alebo mimo neho 6 vzdelávacích aktivít, ktoré boli zamerané napr. na autizmus, nové trendy v opatrovateľskej starostlivosti a iné.

Všetky pracovníčky oddelenia zdravotnej starostlivosti absolvovali supervízne stretnutie pod vedením doc. PhDr. ThDr. Andreja Mátela, PhD.

Taktiež sa všetci ZOZS, vrátane novoprijatých zamestnancov, zúčastnili školení Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a školenia Požiarnej ochrany.

Vzdelávacie potreby zamestnancov

ZOZS si stanovili oblasti, v ktorých by mali záujem vzdelávať sa, prípadne si svoje vedomosti prehĺbovať. Ide napr. o všeobecné vzdelanie, ako sú komunikačné zručnosti, ďalej zdravotná a sociálna starostlivosť, kam patrí pomocné ošetrovateľstvo, psychiatrické ošetrovateľstvo, starostlivosť o postihnutých, o starých ľudí a ďalšie.

V priebehu roka bolo snahou zamestnávateľa, aby všetky semináre, školenia a odborné témy na pracovných poradoch súviseli so vzdelávacími potrebami zamestnancov. Niektoré vzdelávacie potreby boli naplnené, niektoré len čiastočne. Tie, ktoré sa nepodarilo uskutočniť, či už z časových dôvodov, alebo z nedostatku vzdelávacích aktivít na konkrétne témy, budú presunuté do ďalšieho roka a budú sa hľadať možnosti ako ich zrealizovať.

Osobné ciele zamestnancov

ZOZS si stanovili na začiatku roka 2015 osobné ciele. Pri stanovení cieľov prejavili svoju kreativitu, nadšenie a ochotu vytvoriť niečo nové pre skvalitnenie života našich klientok aj napriek tomu, že tieto ciele nevyplývajú z pracovnej náplne. Tak ako pri vzdelávacích aktivitách, tak i pri plnení osobných cieľov boli niektoré naplnené úplne, niektorých realizácia si vyžaduje dokončenie, prípadne dlhodobé pokračovanie.

2. Vyhodnotenie práce úseku opatrovateľskej starostlivosti

Na úseku opatrovateľskej starostlivosti o klienta pracujú opatrovateľky, sanitárky, zdravotné asistentky a inštruktorky sociálnej rehabilitácie, ktoré sú v priamej starostlivosti o klientky so zdravotným postihnutím, akým sú telesné postihnutia, duševné poruchy, poruchy správania, alebo kombinácie postihnutí. Priemerný počet klientok na jednu pracovníčku v dennej službe je 12.

Opatrovateľky, sanitárky a zdravotné asistentky sú priradené na jednotlivé oddelenia. Klientkam poskytovali celodennú opatrovateľskú starostlivosť, týkajúcu sa hygienickej starostlivosti, stravovania, komunikácie a voľnočasových aktivít. Okrem toho mali opatrovateľky pridelené kompetencie ohľadom zabezpečovania bielizne a kozmetiky pre klientky v spolupráci so sociálnou pracovníčkou a zodpovednosť za hmotný majetok na oddelení. Nakoľko sú opatrovateľky, sanitárky a zdravotné asistentky s klientkami v celodennom kontakte, ich úlohou je aj sledovanie zdravotného stavu klientok. Ak spozorovali u klientok zmeny či už v somatickom, alebo psychickom stave, oznámili to sestram špecialistkám, prípadne staničnej sestre, alebo hlavnej sestre, ktoré stav posúdili a p. p. zabezpečili vyšetrenie lekárom. Sestry a opatrovateľky spolu úzko spolupracovali.

Opatrovateľky, sanitárky a zdravotné asistentky sa podieľali na procese tvorby a plnenia individuálnych plánov klientok. Zaznamenávali do nich základné denné činnosti, ktoré vykonávali počas pracovnej doby a ktoré sa týkajú starostlivosti o klienta. Kľúčové pracovníčky v spolupráci s terapeutkami stanovili osobné ciele klientok a individuálne ich vyhodnocovali.

Na 8. oddelení vykonávala zdravotná asistentka klientkam bazálnu stimuláciu, o ktorej viedla taktiež záznamy.

Opatrovateľky, sanitárky a zdravotné asistentky pri všetkých opatrovateľských činnostiach postupovali podľa Smernice DSS Rohov č. 6 / 2011: Metodika pracovných postupov opatrovateľskej starostlivosti, ktoré súvisia s poskytovaním sociálnej služby v DSS Rohov.

Inštruktorky sociálnej rehabilitácie zastrešovali 10. oddelenie, na ktorom je 11 klientok s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Viedli klientky k samostatnosti pri bežných denných činnostiach a pomáhali im nadobúdať schopnosť k adekvátnejšiemu zvládaniu životných a sociálnych problémov.

3. Vyhodnotenie práce úseku ošetrovateľskej starostlivosti

Ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečuje 1 hlavná sestra, 1 staničná sestra a 7 sestier so špecializáciou v komunitnom, alebo psychiatrickom ošetrovateľstve.

Sestry vykonávali ošetrovateľskú starostlivosť na základe ordinácií lekára, požiadaviek klientok, vlastného pozorovania a pozorovania opatrovateľiek. Spolupráca sestier s opatrovateľkami, ale aj ostatným personálom je veľmi dôležitá z hľadiska pozorovania klientok a včasného odhalenia choroby, nakoľko mnohé klientky, vzhľadom na svoje mentálne postihnutie, nie sú schopné upozorniť na zmeny vo svojom zdravotnom stave. Na základe zistených zmien v zdravotnom stave, sestry informovali staničnú, alebo hlavnú sestru, ktoré následne konzultovali stav klientky s ošetrovateľským lekárom.

Sestry viedli o svojej práci denné záznamy a priebežne ich potom spracovávali v ošetrovateľskej dokumentácii klienta.

Hlavná a staničná sestra pracujú v programe Cygnus, do ktorého zaznamenávajú mimoriadne udalosti ohľadom zdravotného stavu klientok. Tento program poskytuje prehľad diagnóz

klientok, liekov ktoré užívajú, vytvorenie objednávok liekov, tlačivá na hodnotenie rizika pádu, neuromentálny index a iné.

Sesterské intervencie v roku 2015

1. Podávanie liekov per os denne 114 klientkam podľa ordinácie psychiatra, neurológa, praktického lekára a ďalších lekárov špecialistov.
2. Ošetrovanie kožných defektov denne dvom klientkam.
3. Asistencia lekárom a telefonické konzultácie 3 – 4 x do týždňa.
4. Krvný tlak sa meral 13 klientkam, ktoré sa liečia na hypertenziu pravidelne jedenkrát do týždňa, ďalším klientkám sa meral tlak v prípade nevoľnosti, na základe posúdenia sestrou, alebo na doporučenie psychiatrickej lekárky vzhľadom na psychiatrickú liečbu.
5. Bolo vykonaných 138 odberov krvi, 40 odberov moča, 1x výter z rekta 2x výter z rany a 1x stolica na okultné krvácanie.
6. Meranie hladiny cukru v krvi glukomerom – malý glykemický profil sa robil štyrom klientkam, pravidelne jedenkrát do týždňa .
7. Mesačne sa aplikovalo priemerne 33 depotných injekcií.
8. Jednej klientke staničná sestra vykonávala výmenu permanentného katétra 1x za tri týždne.
9. U jednej klientky po NCMP sestry kontinuálne sledovali jej klinický stav. Každé dve hodiny ju polohovali, p. p. odsávali, 1x denne merali krvný tlak, pulz a telesnú teplotu, zaznamenávali príjem tekutín a stravy, ktoré prijíma nasogastrickou sondou.
10. Výmenu stomického setu s následnou toaletou pri stómiách vykonávali sestry u jednej klientky viackrát denne p. p.
11. Sestry pravidelne 1x do týždňa zastrešovali celodennú opatrovateľskú starostlivosť na ktoromkoľvek oddelení pre nedostatok opatrovateľiek, napríklad z dôvodu dovolení, alebo PN.
12. Na základe Smernice DSS č. 6/2013: Pravidlá pre vybavenie lekárničiek prvej pomoci a ich dopĺňanie, staničná sestra vykonala v II. polroku 1x kontrolu lekárničiek na všetkých pracovných úsekoch.
13. Hlavná sestra spolu so staničnou sestrou a službukonajúcimi sestrami vykonáva 1x do mesiaca kontrolu liekov patriacich medzi omamné a psychotropné látky a kontrolu náhodne vybraných 10 druhov liekov. O týchto kontrolách sú urobené záznamy, ktoré

sú uložené za aktuálny rok pri liekoch a na konci roka sa založia k Smernici o uskladnení liekov a zaobchádzaní s liekmi v ošetrovni.

Ostatné činnosti a odborné výkony ktoré sestry robili, vyplývajú denne z náplne a harmonogramu práce, taktiež z každodenného sledovania a náhle vzniknutých situácií a potrieb klientok.

Sestry pri všetkých intervenciách postupovali podľa Smernice DSS Rohov č. 19/2011: Metodika pracovných postupov ošetrovateľskej starostlivosti. Táto bola v II. polroku doplnená o päť nových metodík pracovných postupov zdravotných výkonov a taktiež bola vykonaná jej revízia.

Prehľad hlavných diagnóz klientok DSS Rohov:

- mentálna retardácia ľahký, stredný alebo ťažký stupeň 118 klientok
- autizmus, alebo autistické rysy 8 klientok
- schizofrénia, alebo nešpecifikovaná schizofrénia 7 klientok
- epilepsia 35 klientok
- DMO 22 klientok
- Downov syndróm 9 klientok
- nevidiace klientky 3
- nepočujúce klientky 3
- nevidiaca a nepočujúca klientka 1
- diabetes melitus 4 klientky
- celiakia 1 klientka
- ulcerózna kolitída 1 klientka
- endokrinologické poruchy 8 klientok
- psoriáza 3 klientky
- hypertenzia 11 klientok
- Hbs Ag+ 5 klientok
- hemoroidy 2 klientky
- Francescettiho syndróm 1 klientka
- inkontinencia III. stupňa 67 klientok
- inkontinencia II. stupňa 7 klientok

Prehľad odborných ambulancií a počet klientok DSS Rohov, ktoré pravidelne využívali zdravotnú starostlivosť v roku 2015:

- psychiatrická ambulancia - 108 klientok
- neurologická ambulancia – 79 klientok
- infekčná ambulancia - 5 klientok
- ORL ambulancia - 5 klientok
- endokrinologická ambulancia - 12 klientok
- kožná ambulancia - 10 klientok
- diabetologická ambulancia - 4 klientky
- onkologická ambulancia - 1 klientka
- alergologická ambulancia - 1 klientka
- urologická ambulancia - 3 klientky
- nefrologická ambulancia - 1 klientka
- gastroenterologická ambulancia - 3 klientky
- interná ambulancia - 2 klientky
- reumatologická ambulancia - 2 klientky
- hematologická ambulancia - 2 klientky

Spolupráca s lekármi

Lekári, ktorí poskytujú klientkam DSS Rohov zdravotnú starostlivosť, prichádzajú na požiadanie do zariadenia. Súčasťou ich starostlivosti sú preventívne prehliadky, očkovanie, kontrola nastavenej liečby, sledovanie zdravotného stavu a odporúčanie na odborné vyšetrenia, prípadne na hospitalizáciu. Dôležitou súčasťou je taktiež poradenská služba po telefóne.

- MUDr. Blažeková, lekárka pre deti a dorast, poskytuje starostlivosť 30 klientkam do 29 rokov. Zariadenie navštívila p. p. na požiadanie, klientky boli na vyšetreniach v jej ambulancii, prípadne lekárka poskytla telefonické konzultácie.
- MUDr. Častven, praktický lekár, poskytuje starostlivosť 90 klientkam. Počas roka prichádzal do zariadenia 2 - 3 krát za mesiac, vždy podľa potrieb klientok.

- MUDr. Oravcová, neurologička, sleduje a lieči klientky s epilepsiou a inkontinenciou. V roku 2015 navštívila zariadenie 2x, kedy 74 klientkam potvrdila preskripciu jednorázových pomôcok na inkontinenciu na ½ roka a taktiež vyšetřila klientky, u ktorých boli spozorované zmeny, ktoré by mohli súvisieť s neurologickým ochorením.
- MUDr. Sečová, psychiatricka, navštevovala zariadenie pravidelne 1 - 2 krát do mesiaca. Vykonávala kontrolu nastavenej liečby u klientok, prípadne liečbu prehodnocovala na základe ich vlastných požiadaviek a pozorovania personálu. Doporučila niekoľko odberov krvi na vyšetřenie krvného obrazu, hladín karbamazepínu, lítia a kyseliny valproovej. Taktiež doporučila 2 klientky na hospitalizáciu.
- MUDr. Mikolajová, detská psychiatricka navštevovala jedného klienta a jednu klientku priamo v zariadení.
- MUDr. Orgoník, zubný lekár, poskytuje starostlivosť 115 klientkam, ktorým v roku 2015 priamo v zariadení DSS vykonal preventívne zubné prehliadky. Priamo v zariadení ošetril jednu imobilnú klientku, ostatné klientky ošetroval podľa potreby v ambulancii v Senici.
- MUDr. Grebeničková, dermatologička, poskytuje zdravotnú starostlivosť všetkým klientkam podľa potreby. V priebehu roka navštívila zariadenie 7x.
- MUDr. Vrancová, lekárka ORL, poskytuje pravidelnú starostlivosť štyrom klientkam a jednému klientovi, ktorý má tracheostomickú kanylu. V prípade potreby vyšetří ktorúkoľvek klientku.
- MUDr. Kurinská, gynekologička, do zariadenia neprichádza, ale poskytuje poradenskú službu a zdravotnú starostlivosť vo svojej ambulancii v Senici.
- MUDr. Gembeš, urológ, poskytuje pravidelnú starostlivosť trom klientkam.

Klientky na vyšetřenia sprevádzajú sestry, nakoľko same klientky nie sú schopné vzhľadom na mentálne postihnutie objektívne informovať lekára o svojom zdravotnom stave. Sestry sa pred návštevou každej ambulancie s klientkou podrobne oboznámia s jej anamnézou, prípadne majú pri vyšetřeniach zdravotnú dokumentáciu, v ktorej sa vedia orientovať a potrebné informácie lekárovi vyhľadajú v nej.

Mgr. Zuzana Vitteková
hlavná sestra DSS Rohov

**ČASŤ C : VYHODNOTENIE ČINNOSTI ÚSEKU
TERAPIÍ, VÝCHOVY A SOCIÁLNEJ
REHABILITÁCIE**

Správa o činnosti Oddelenia terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie

Prvý polrok 2015

V prvom polroku 2015 prebiehali na Úseku starostlivosti o klienta tieto aktivity:

- sociálna rehabilitácia na oddelení č. 10,
- pracovná terapia na oddeleniach 4, 5, 6, 7, 8, v práčovni a v kuchyni,
- kanisterapia na oddelení č. 4,
- psychomotorické aktivity na oddeleniach č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,
- stimulačné aktivity na oddelení č. 8
- sociálne terapie: arte
tkanie a ručné práce
dramatoterapia
ergoterapia
snoezelen

Na Oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie pracovalo v prvom polroku 2015 sedem pracovníčok:

- vedúca oddelenia – sociálna terapeutka s titulom „magister“,
- tri sociálne terapeutky s titulom „magister“,
- dve sociálne pracovníčky v priamej starostlivosti o klienta s titulom „bakalár“,
- jedna ergoterapeutka.

Sociálna rehabilitácia na oddelení č. 10 prebiehala denne v pracovných dňoch v čase 7,30 – 15,30 pod vedením dvoch sociálnych terapeutiek a jednej sociálnej pracovníčky v priamej starostlivosti o klienta (systém striedania po jednom týždni). Dňa 25.5.2015 prišlo na oddelení č. 10 k zmene vedúcej oddelenia a na oddelení sa striedajú len dve pracovníčky (sociálna terapeutka a sociálna pracovníčka v priamej starostlivosti o klienta).

Celkový počet klientok: 11

Pracovná terapia na oddeleniach (pomáhajúce klientky) 4, 5, 6, 7, 8 prebiehala denne v čase 7,00 – 18,00. Zúčastňovali sa jej klientky z oddelení 1, 2, 3, 6, 9 a 10 a pracovali pod vedením a dohľadom službukonajúcich pracovníčok zdravotného úseku.

Celkový počet klientok: 23

Pracovná terapia v práci prebiehala pod vedením a dohľadom pracovníčok práce. Zúčastňovala sa jej jedna klientka, vždy podľa potreby práce a podľa časových možností klientky, ktorá v pracovných navštevovala Praktickú školu.

Celkový počet klientok: 1

Pracovná terapia v kuchyni prebiehala pod vedením a dohľadom pracovníčok kuchyne, spolu 6 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 2

Kanisterapia – počas prvého polroka 2015 navštevovala kanisterapeutka oddelenie č. 4. , raz do mesiaca, celkovo 6 krát.

Celkový počet klientok: 15

Psychomotorické aktivity na oddeleniach 1, 2, 3, 4, 5, 6, a 7 prebiehali denne počas pracovných dní podľa stanoveného harmonogramu, na každom oddelení 10 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 84

Stimulačné aktivity na oddelení č. 8 prebiehali denne počas pracovných dní podľa stanoveného harmonogramu, celkovo 5 hodín týždenne.

Celkový počet klientov: 10

Arteterapia prebiehala počas pracovných dní podľa stanoveného harmonogramu v dopoludňajších i popoludňajších hodinách, spolu 11 hodín týždenne, pod vedením dvoch sociálnych terapeutiek.

Celkový počet klientok: 31

Tkanie a ručné práce – terapia prebiehala denne počas pracovných dní podľa stanoveného harmonogramu, v popoludňajších hodinách, celkovo 7,5 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 27

Dramatoterapia prebiehala denne počas pracovných dní, podľa stanoveného harmonogramu, spolu 10 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 37

Ergoterapia prebiehala denne počas pracovných dní v popoludňajších hodinách, spolu 7,5 hodín týždenne. Celkový počet klientok: 25

Snoezelen – terapiu v multisenzorickej miestnosti vykonávali dve sociálne terapeutky, každá podľa svojho stanoveného harmonogramu. Terapeutka, ktorá vykonávala stimulačné

aktivity na odd. č. 8 , navštevovala s klientmi snoezelen v rámci týchto aktivít vždy v dopoludňajších hodinách. Od 25.5.2015 začala v snoezelene v popoludňajších hodinách pracovať ďalšia terapeutka. Do 30.6.2015 sa oboznamovala s vybavením multisenzorickej miestnosti a študovala teoretické podklady k výkonu tejto činnosti. Obe sociálne terapeutky absolvovali v tomto polroku školenie k problematike snoezelen.

Celkový počet klientov: 10

Druhý polrok 2015

Na oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie pracovali v tomto období:

- vedúca oddelenia – sociálna terapeutka s titulom „magister“,
- štyri sociálne terapeutky s titulom „magister“,
- dve sociálne pracovníčky v priamej starostlivosti o klienta s titulom „bakalár“,
- jedna ergoterapeutka.

V druhom polroku 2015 prebiehali na Oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie tieto aktivity:

- Sociálna rehabilitácia na oddelení 10.,
- Psychomotorické aktivity na oddeleniach 2., 3., 4., 5., 6. a 7.,
- Stimulačné aktivity na oddelení 8.,
- Pracovná terapia na oddeleniach 4., 5., 6., 7., 8., v práčovni a v kuchyni,
- Kanisterapia na oddelení 4.,
- Sociálne terapie:
 - arte,
 - tkanie a ručné práce,
 - ergoterapia,
 - dramatoterapia,
 - Snoezelen.

Sociálna rehabilitácia na oddelení č. 10 prebiehala: pondelok – piatok v čase 7:30 – 15:30 pod vedením jednej sociálnej terapeutky a jednej sociálnej pracovníčky v priamej starostlivosti o klienta (systém striedania po 1 týždni).

Celkový počet klientok: 11

Psychomotorické aktivity na oddeleniach 2., 3., 4., 5., 6. a 7. prebiehali denne počas

pracovných dní, na každom oddelení 10 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 76

Stimulačné aktivity na oddelení č. 8 prebiehali denne počas pracovných dní pod vedením jednej sociálnej terapeutky, celkovo 5 hodín týždenne a od mesiaca október 7,5 hod. týždenne.

Celkový počet klientov: 9

Pracovná terapia na oddeleniach (pomáhajúce klientky) 4., 5., 6., 7., 8. prebiehala denne v čase 7:00 – 18:00. Zúčastňovali sa jej klientky z oddelení 1., 2., 3., 4., 6., 9. a 10. a pracovali pod vedením a dohľadom službukonajúcich pracovníčok oddelenia zdravotnej starostlivosti.

Celkový počet klientok: 24

Pracovná terapia v práčovni prebiehala pod vedením a dohľadom pracovníčok práčovne, spolu 5 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 1

Pracovná terapia v kuchyni prebiehala pod vedením a dohľadom pracovníčok kuchyne, spolu 6 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 2

Kanisterapia – počas druhého polroka 2015 bola kanisterapeutka v našom zariadení šesťkrát na oddelení č. 4.

Celkový počet klientok: 12

Sociálne terapie:

Arteterapia prebiehala počas pracovných dní podľa stanoveného harmonogramu v dopoludňajších i popoludňajších hodinách, spolu 15 hodín týždenne, pod vedením dvoch sociálnych terapeutiek.

Celkový počet klientok: 32

Tkanie a ručné práce – terapia prebiehala denne počas pracovných dní v popoludňajších hodinách, spolu 7,5 hodín týždenne pod vedením jednej terapeutky.

Celkový počet klientok: 29

Ergoterapia - prebiehala pod vedením ergoterapeutky, denne počas pracovných dní v popoludňajších hodinách a podľa potreby i v dopoludňajších hodinách, 7,5 – 10 hodín týždenne.

Celkový počet klientok: 24

Dramatoterapia prebiehala denne počas pracovných dní, spolu 10 hodín týždenne, podľa stanoveného harmonogramu pod vedením jednej terapeutky.

Celkový počet klientok: 40

Snoezelen – terapia začala od júla tohto roka prebiehala v multisenzorickej miestnosti denne počas pracovných dní v popoludňajších hodinách, spolu 7,5 hodín týždenne, pod vedením sociálnej terapeutky .

Celkový počet klientok: 25 – 30

Mgr. Soňa Prétorová, manažérka ÚsoK

Vyhodnotenie plánu hlavných úloh v Oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie za rok 2015

Január

- Písanie vyhodnotení a plánov - práca sociálnych terapeutiek na vyhodnoteniach plánov terapeutickej činnosti, výchovy a sociálnej rehabilitácie za druhý polrok 2014.
- Tvorba plánov na rok 2015.
- Písanie vyhodnotení individuálnych plánov pre každú klientku.
- Doplnenie nových metodických postupov k terapiám.
- 21. 01. 2015 – kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- Účasť klientok na terapiách podľa stanovených harmonogramov účasti.
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach - gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

Február

- 12. 02. 2015 – plánované fašiangové popoludnie za prítomnosti hostí z DSS Jahodná sa neuskutočnilo pre nemoc klientov počas chrípkového obdobia.
- 21. 02. 2015 – kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- Účasť klientok na terapiách podľa stanovených harmonogramov účasti.
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach - gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

Marec

- 14. 03. 2015 – kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- 17. 03. 2015 – Štrkovecká barónka v Galante - prehliadka umeleckej tvorivosti klientov zariadení sociálnych služieb Trnavského kraja v kategóriách tanečnej, hudobnej, výtvarnej a dramatickej. Účasť našich klientok a prezentácia v tanečnej kategórii (6 klientok + 2 doprovod) .
- Priebežne - výroba veľkonočných pozdravov pre rodičov, príbuzných a sponzorov.
- Účasť klientok na terapiách podľa stanovených harmonogramov účasti.
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach - gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

Apríl

- 08. 04. 2015 – veselé privítanie šibačov z DSS Jahodná, šibačka, oblievačka, posedenie pri občerstvení, tanec, zábava, odmena pre šibačov – slané pečivo v balíčku, upečené našimi klientkami.
- 11. 04. 2015 - kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- Priebežne – nácvik programu k rodičovskému združeniu.
- Účasť klientok na terapiách podľa stanovených harmonogramov účasti.
- 15. 04. 2015 –Športový deň v Pastuchove (3 klientky + 1 doprovod).
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach - gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.
- 30. 04. 2015 – na základe pozvania od starostu obce Rohov p. Mgr. R. Ravasa, vystúpili naše klientky pri stavaní mája v Rohove s tancom na ľudovú nôtu „Si moja milá“ a so spevom vlastnej tvorby pod názvom „Máj“ a piesňou „Záhorskú dedinu“ (12 klientok + 1 doprovod).

Máj

- 09. 05. 2015 - kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok)
- 11. – 15. 05. 2015 - Prezentačná výstava prác klientov zariadení sociálnych služieb Senického a Skalického okresu v kultúrnom dome v Senici za účasti deviatich zariadení.
- Návšteva klientok na vernisáži výstavy.

- Priebežne – nácvik programu k Rodičovskému združeniu.
- 22. 05. 2015 – akcia v DSS Jahodná – kynologická prehliadka, guláš, opekačka, spoločné posedenie, zábava (12 klientok+2 doprovod).
- Účasť klientok na terapiách podľa stanoveného harmonogramov účasti.
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach - gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

Jún

- 03. 06. 2015 – Topoľníky - tradičný deň športu, hier a zábavy (3 klientky + 1 doprovod).
- 04. 06. 2015 – Let's Dance v DpD a DSS Senica – tanečné vystúpenie (8 klientok + 2 doprovod).
- 06. 06. 2015 – kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- 12.06. 2015 – Rodičovské združenie – informovanie prítomných rodičov o pripravovaných a najnovších zmenách v zariadení, vystúpenie klientok v programe, obed, občerstvenie a zábava pri živej hudbe.
- Účasť klientok na terapiách podľa stanovených harmonogramov účasti.
- 17. 06. 2015 – plánovaný výlet na Skalku a do Čachtíc sa neuskutočnil pre poruchu autobusu objednaného prepravcu. Výlet sa uskutoční v náhradnom termíne, a to 20. 07. 2015.
- 19. 06. 2015 – účasť klientok na záverečnom koncerte absolventov tanečného odboru ZUŠ v Senici. Kultúrny dom Senica (10 klientok + 2 doprovod).
- 23. - 25. 06. 2015 – Festival športu a zábavy – akcia organizovaná našim zariadením za účasti ďalších dvoch zariadení (Holíč a Jahodná).
- 23. 06. 2015 – privítanie účastníkov akcie, organizačné pokyny a informácie o programe a priebehu akcie. Stavanie stanov sa neuskutočnilo pre nepriaznivé počasie, popoludní športová činnosť, večer pečenie medailí, diskotéka (15 klientok).
- 24. 06. 2015 – výlet na Branč a Korlátka (28 klientok + 5 doprovod), posedenie pri káve a zmrzline v senickej kaviarni, večer opekačka a slávnostné ukončenie akcie s rozdávaním medailí a diplomov, rozlúčka s priateľmi host'ujúcich zariadení, diskotéka.
- 25. 06. 2015 – posledné posedenie, vzájomné rozhovory, rozlúčka s účastníkmi festivalu.
- 29. – 03. 07.2015 Prvý turnusu letného tábora – Športový týždeň v DS Svetluška v Kunove (4 klientky).

- 30. 06. 2015 – výlet na Červený kameň (28 klientok + 6 doprovod).
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach - gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

Júl

- 07. 2015 – Jednodňový výlet na Kunovskú priehradu (7 klient. + 2 doprovod). Výlet spojený s pozorovaním rybára pri chytaní rýb.
- - 03. 07. 2015 – Dokončenie prvého turnusu letného tábora v DS Svetluška v Kunove. (Prvý turnus prebiehal v termíne od 29. 06. do 03. 07.)
- 04. 07. 2015 – Kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- 06. – 10. 07. 2015 – Druhý turnus letného tábora: Týždeň šikovných rúk v DS Svetluška (4 klientky).
- 13. – 17. 07. 2015 – Tretí turnus letného tábora: Indiánsky týždeň v DS Svetluška (4 klientky).
- 20. – 24. 07. 2015 – Štvrtý turnus letného tábora: Rozprávkový týždeň v DS Svetluška (4 klientky).
- 20. 07. 2015 – Jednodňový výlet do Skalky a Čachtíc. Návšteva pútnického miesta s kňazom obce Rohov (21 klientok + 5 doprovod).
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach – gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

August

- 02. 08. 2015 – Kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení, (oddelenie imobilných klientok).
- 10. 08. 2015 – Piaty turnus letného tábora: Skautský týždeň v DS Svetluška (4 klientky).
- 17. – 21. 08 2015 – Šiesty turnus letného tábora: Týždeň talentu v DS Svetluška (4 klientky).
- 24. – 28. 08. 2015 – Siedmy turnus letného tábora: Týždeň hier, smiechu a tanca v DS Svetluška (4 klientky).
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach – gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

September

- 06. 09. 2015 – Kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení, (oddelenie imobilných klientok).

- 18. 09. 2015 – Predaj výrobkov vyrobených našimi klientkami na Veľtrhu zdravia v KD v Senici.
- 23. 09. 2015 – Táborák: opekanie špekáčikov, ukončenie leta – na akcii sa zúčastnili všetky mobilné a niektoré imobilné klientky.
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach – gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

Október

- 07. 10. 2015 - Stretnutie s poéziou v DSS Zavar: kultúrno – spoločenská akcia s názvom „Môj domov“, na ktorej naše klientky vystúpili s veršami z vlastnej tvorby vytvorených v rámci terapií (5 klientok + 2 doprovod)
- 08. 10. 2015 - Vystúpenie klientok na medzinárodnom stretnutí pri ľudovej piesni v Plaveckom Podhradí v programe „Spievajme na ľudovú nôtu“ (5 klientok + 2 doprovod)
- 08. 10. 2015 - Návšteva učiteľov zo ŠŠ v Malackách: 29 učiteľov absolvovalo prehliadku nášho zariadenia. Pri rozhovore s našimi pracovníkmi si zároveň vymenili skúsenosti a poznatky zo svojej praxe. Zároveň pozvali naše klientky na workshop pod názvom „Tvorivé dielne“
- 12. 10. 2015 - Vystúpenie klientok s tancom a spevom v DSS Košúty, na akcii pod názvom „Košútsky hudobný kľúč“ (3 klientky + 1 doprovod).
- 15. 10. 2015 - Benefičný koncert organizovaný našim zariadením v KD Senica. Na koncerte so svojím programom vystúpili klientky a klienti z deviatich Domovov sociálnych služieb Senického a Skalického okresu. Z nášho zariadenia sa akcie zúčastnilo 49 klientok, z toho 15 klientok vystúpilo v programe s rytmickým tancom a hrou na afrických bubnoch.
- 22. 10. 2015 - Predaj výrobkov, vyrobených našimi klientkami, na Medzinárodnej vedeckej konferencii „Nové trendy v ošetrovatelstve II.“ na Trnavskej univerzite.
- 24. 10. 2015 - Vystúpenie klientok so spevom v KD Rohov pri príležitosti dňa úcty k starším (8 klientok + 2 doprovod).
- 25. 10. 2015 – Kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie imobilných klientok).
- 26. 10. 2015 - Divadelné predstavenie v KD Rohov – divadelného predstavenia „O hlúpej žene“ sa zúčastnili všetky mobilné a niektoré imobilné klientky. Pozvanie prijali i pani učiteľky s deťmi z obecnej MŠ.
- 27. 10. 2015 – Výroba vianočných pozdravov na objednávku pre pána predsedu TTSK. (100 kusov).

- 28. 10. 2015 - ŠŠ v Malackách: tri klientky sa zúčastnili workshopu pod názvom „Tvorivé dielne“. Workshop bol zameraný na vyjadrenie svojich subjektívnych pocitov, nálad a želaní. (3 klientky + 1 doprovod).
- Oslava narodenín v jednotlivých oddeleniach – gratulovanie klientkam, ktoré mali v tomto mesiaci narodeniny, rozdávanie darčiekov, posedenie pri občerstvení a hudbe.

November

- 02. 11. 2015 – Poskytnutie grafických návrhov a hlinených výrobkov, vytvorených našimi klientkami, pre spoločnosť 101 Drogerií, k zhotoveniu drogistických informač. letákov a pozdravov s vianočným a novoročným práním.
- 05. 11. 2015 – Výroba hlinených srdc v drevenej krabičke pre kanceláriu Verejného ochrancu práv, pre ocenených na slávnostnom podujatí k medzinárodnému dňu ľudských práv.
- 12. 11. 2015 – Topoľníky: tanečné vystúpenie klientok na kultúrno-spoločenskej akcii pod názvom „Postoj chvíľa, si krásna“ (5 klientok+ 2 doprovod).
- 14. 11. 2015 – Kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na štvrtom oddelení, (oddelenie imobilných klientok).
- 19. 11. 2015 - KD v Senici: tanečné vystúpenie našich klientok, pred začiatkom prezentácie „Burzi práce“, ktorej organizátorom bol OÚPSVaR Senica (5 klientok 1 doprovod).
- 19. 11. 2015 - V dopoludňajších hodinách: spoločensko-priateľské stretnutie klientov zo sociálnych zariadení v DK v Holíči, s odprezentovaním spevu v programe „Duetá“ (5 klientok +2 doprovod).
- 27. 11. 2015 - Vianočný večierok – účasť klientok na večierku pre zamestnancov spoločnosti 101 Drogerie v Rovensku. Klientky vystúpili s vianočným pásmom kolied, veršov, vinšov a tancom. Posedeli pri občerstvení a zabávali sa spoločne s prítomnými zamestnancami. Za svoje účinkovanie si, ako každý rok, odniesli darčeky (13 klientok + 3 doprovod).

December

- 04. 12. 2015 - Privítanie Mikuláša: rozdávanie sladkých balíčkov ako odmenu za koledy, vinše a prania, ktoré Mikulášovi prezentovali prítomné klientky. Posedenie pri občerstvení, ktoré ako každý rok poskytuje sponzor pán E. Krajčík za spoločnosť 101 Drogerie
- 09. 12. 2015 - ZSE Bratislava: predaj výrobkov, vyrobených našimi klientkami vo vstupnej hale podniku.
- 13. 12. 2015 - Kanisterapia s certifikovanou kanisterapeutkou na 4. oddelení (oddelenie

imobilných klientok).

- 13. 12. 2015 - DK v Šaštíne: benefičný koncert organizovaný pre klientky nášho zariadenia, na ktorom i tento rok vystúpili naše klientky s vianočným pásmom kolied, vinšov, veršov a prianí (32 klientok + 5 doprovod).
- 14. 12. 2015 – Trnava: predaj výrobkov našich klientok v priestoroch TTSK Trnava
- 17. 12. 2015 – Vianočná dedinka v Senici: vystúpenie klientok v Senici s vianočnými koledami, piesňami a vinšami (9 klientok 2 doprovod).
- 18. 12. 2015 – Posedenie pri stromčeku so zamestnancami. Vystúpenie klientok s vianočným pásmom vinšov, kolied, piesní a prianí. Poďakovanie zamestnancom za starostlivosť, lásku a opateru počas celého roka, rozdávanie darčiekov zamestnancom – vlastnoručne vyrobené medovníčky, papierové poháriky s čajom a hlinené rybky na stromček.
- 21. 12. 2015 – Návšteva: privítanie mladých Senických hokejistov. Skupinka mládencov priniesla plyšové hračky do zariadenia, ktoré sami dostali od divákov. Potešilo ich, že s nimi urobili radosť. Recipročne od klientok dostali na pamiatku malé hlinené výrobky.
- 24. 12. 2015 – Vianoce: príchod sponzora pána E. Krajčíka, ktorý za prítomnosti pani riaditeľky a manažérky zariadenia obdarovával klientky darčekom, ktoré priniesol. Ďakujeme! Štedrá večera, rozdávanie darčiekov, sledovanie televíznych programov, relax.

Mgr. Viera Rýšová

Vyhodnotenie činnosti Arteterapie

Prvý polrok 2015

Základnou filozofiou arteterapeutických stretnutí bolo zameranie sa na zážitkovú stránku tvorivého procesu, pričom zážitok úspešnosti sa stáva prioritou. Eliminuje pocity menejcennosti, mobilizuje kreativitu a fantáziu, aktivizuje, dáva možnosť konfrontácie zážitkov, posilňuje rozvoj pozitívnych rysov osobnosti a zmyslupnosť voľnému času.

Terapeutických stretnutí sa cyklicky zúčastňovalo 31 klientok. Stretnutia prebiehali denne, dopoludnia v čase od 10.00 do 11.15 hod. a popoludní v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. Účasť na stretnutiach bola podmienená princípom dobrovoľnosti a slobodnej voľby klienta. Terapeut neúčasť akceptoval. Rôznorodosť ponúkaných aktivít, snaha o vytvorenie

prijemnej a uvoľnenej atmosféry, cielená komunikácia terapeut – klient, využívanie efektívnych prvkov motivácie boli základnými nástrojmi vedúcimi k eliminácii absencií klientov na terapeutických stretnutiach.

Pozitívna spätná väzba zo strany klientok, týkajúca sa spokojnosti s Arteterapeutickými stretnutiami, pravidelná účasť klientok na stretnutiach, dobrá psychická pohoda klienta počas stretnutí boli hlavnými kvalitatívnymi ukazovateľmi odbornosti, profesionality a ľudskosti terapeutov.

Hlavné ciele stanovené v rámci Arteterapie:

- zlepšovanie psychomotorického stavu, vyrovňovanie disharmónie a celková rehabilitácia,
- rozvoj a upevňovanie motorických zručností,
- rozvoj fantázie, predstavivosti, tvorivého myslenia,
- získavanie a upevňovanie základných poznatkov o materiáloch, pracovných pomôckach a pracovných postupoch,
- dosiahnutie maximálnej miery samostatnosti pri realizácii jednotlivých úkonov,
- rozvoj osobnostných vlastností – trpezlivosť, zodpovednosť, cieľavedomosť,
- vzbudzovanie záujmu a uspokojovanie túžby po zmysluplnej činnosti, iniciatívnosť, pozitívny vzťah k činnosti,
- budovanie pocitu spolupatričnosti, zapájanie sa do skupinovej činnosti, uvedomenie si skupinovej zodpovednosti,
- spolupodieľanie sa na vytváraní priateľskej, radostnej a uvoľnenej atmosféry,
- rozvoj komunikácie,
- vzájomná tolerancia, pochopenie, ochota vzájomne si pomôcť,
- stimulovanie rozvoja zdravého sebavedomia.

Ukazovatele plnenia cieľov:

- miera samostatnosti klientok,
- snaha klientok zapojiť sa do ponúkaných aktivít aj napriek istým znevýhodneniam,
- zmeny osobnostných rysov,
- sociálne vzťahy: jednotlivec – skupina
- jednotlivec – terapeut,
- členovia skupiny navzájom,
- spätná väzba klientok,
- pravidelná účasť na stretnutiach.

Január:

- Vyhodnotenie činnosti Arteterapie za druhý polrok 2014,
- Individuálne plány – vyhodnotenie za rok 2014,
- Stimulačné aktivity 8. oddelenie – vyhodnotenie za rok 2014,
- Plán činnosti Arteterapie na rok 2015,
- Plán psychomotorických aktivít 3. oddelenia na rok 2015,
- kreslenie na tému „Karnevalové masky“,
- „Vtáčatá“ – práca s papierom, ceruzkou, šablónou, nožnicami, farbami,
- „Stromy v našom parku“ – skica na výkres, vyfarbenie pastelkami, práca s nožnicami,
- závesný štítok na dvere – práca s papierom, ceruzkou, šablónou, práca s nožnicami, dotvorenie podľa vlastného uváženia klientok, laminovanie,
- výroba Veľkonočných pozdravov – práca s papierom, ceruzkou, šablónou, práca s nožnicami, práca s lepidlom,
- inštalovanie výrobkov na nástenku,
- činnosť podľa výberu klientok (výroba náramkov z gumičiek, navliekanie korálok, spoločenské hry),
- tvorivý zošit „Módna návrhárka“ – hlavná dievčenská postava (Betty, Molie, Jane,...) sa ocitá v rôznych situáciách (návšteva divadla, parku, knižnice, obchodu, cukrárne, kvetinárstva, kaviarne a iné). Úlohou klientok bolo z ponuky doplnkov, bižutérie a oblečenia vybrať to najvhodnejšie pre konkrétnu situáciu (práca so samolepiacim papierom) a vyfarbiť pozadie (park, knižnica...).

Február:

- závesný štítok na dvere – práca s papierom, ceruzkou, šablónou, práca s nožnicami, dotvorenie podľa vlastného uváženia klientok, laminovanie,
- výroba Veľkonočných pozdravov – práca s papierom, ceruzkou, šablónou, práca s nožnicami, práca s lepidlom,
- impresionistické obrázky – práca s voskovkami a sviečkou (hrot voskovky nahriaty nad sviečkou sa otlačený na výkres),
- práca s plst'ou – výroba plstených závesných domčekov (obkreslenie motívu na plst', vystrihnutie, našpendlenie, hladkovanie, dotvorenie prišívaním drobných doplnkov a uška na zavesenie),
- tvorivý zošit „Módna návrhárka“,

- tkanie z páškov papiera – výroba prestierania (predkreslenie páškov na papier, strihanie po čiare, prilepenie páškov na rám z papiera – vytvorenie osnovy, prevliekanie páškov cez osnovu – tkanie, fixovanie lepením, laminovanie,
- činnosť podľa výberu klientok (výroba náramkov z gumičiek, navliekanie korálok, spoločenské hry),

Objednávka firmy SAMSUNG .na 20 kusov obrazov formát 50 na 60 cm, ľubovoľná výtvarná technika, bez zadania témy.

Marec – Apríl:

- textilný dizajn – maľovanie voskovkami na výkres, zatiahnutie predkresleného motívu anilínovými farbami,
- „Moja ruka“ - obkreslenie ruky po predlaktie na výkres, vymaľovanie vodou - riediteľnými farbami, dotvorenie podľa vlastného uváženia (bižutériou, hodinkami, kresbou, skrášlenie nechťov farbami a drobnými kamienkami rôznych tvarov a farieb podľa vlastného uváženia), vystrihnutie,
- páranie starých svetrov – získanie vlny na výrobu zajacov,
- upratovanie v šuplíku so stuhami – navíjanie stúh na špulky, ukladanie do šuplíka podľa farieb,
- výroba veľkonočných dekorácií hačkovaním – zajace z vlny a špagátu,
- činnosť podľa výberu klientok (výroba náramkov z gumičiek, navliekanie korálok, spoločenské hry),

K termínu 10.03.2015 podniknutie konkrétnych krokov potrebných k realizácii objednávky firmy SAMSUNG.

- oboznámenie klientok s požiadavkou firmy Samsung,
- tématické okruhy (vlastná tvorba klientok, obľúbený knižný hrdina, tvoríme podľa veľkých majstrov, tvorba inšpirovaná folklórnym motívom, kvetinové motívy),
- skice,
- výber výtvarných techník v závislosti od témy,
- stanovenie podmienok realizácie v rámci Arteterapie,
- realizácia objednávky,
- finálne práce (lakovanie, úchyty, označenie obrazov, menný zoznam, fotodokumentácia),
- 14.04.2015 ukončenie prác súvisiacich s realizáciou objednávky.

Do procesu tvorby výtvarných diel sa zapojilo klientok. Výtvarné diela sú výsledkom

individuálnej a skupinovej práce klientok.

V mesiaci apríl, v termíne od 15.04.2015 klientky pokračovali v maľovaní a príprave obrazov (formát 50 na 60 cm) určených na Prezentačnú výstavu prác klientov zariadení sociálnych služieb senického a skalického okresu, ktorá sa uskutočnila v termíne od 11.05. do 15.05.2015 v Dome kultúry Senica. Na podujatí bolo vystavených 18 výtvarných diel.

Máj:

- maľovanie obrazov,
- 11.05. – 15.05.2015 Prezentačná výstava prác klientov zariadení sociálnych služieb senického a skalického okresu (inštalovanie výstavy, slávnostná vernisáž, deinštalovanie výstavy). V rámci výstavy prezentovali svoje práce aj klienti z DSS SYMBIA Zvolen,
- 12.05.2015 klientky absolvovali prehliadku výstavy spoločne s klientmi DSS Symbia Zvolen,
- 14.05.2015 prehliadka výstavy,
- výroba kvetinových dekorácií určená k výzdobe interiérov DSS a Domu kultúry v Rohove pri príležitosti Rodičovského združenia (pápirové pásiky, lepidlo, kruhové podložky rôznych farieb a veľkostí, papierové ruličky),
- výroba kulís k hudobno – dramatickému pásmu „Máme svoje sny“.

Jún:

- výroba koláží určených k výzdobe interiérov DSS (koláže z drobnej keramiky, z kvetín z lyka, z háčkovaných kvetín),
- servítková technika - obrazy určené k výzdobe interiérov DSS,
- finálna úprava obrazov na tému Karneval (domaľovanie detailov, lepenie drobných ozdobných dekorácií),
- výroba kulís k hudobno – dramatickému pásmu „Máme svoje sny“,
- nácvik hudobno – dramatického pásma „Máme svoje sny“,
- inštalovanie kulís, rekvizít a príprava KD k Rodičovskému združeniu a vystúpeniu klientok, deinštalovanie kulís a rekvizít,
- organizačné, priestorové a materiálové zabezpečenie festivalu športu a zábavy, ktorý sa uskutočnil dňoch 23. – 25.06.2015.

Druhý polrok 2015

Základnou filozofiou skupinových a individuálnych arteterapeutických stretnutí bolo zameranie sa na zážitkovú stránku tvorivého procesu, pričom zážitok úspešnosti sa stáva prioritou. Eliminuje pocity menejcennosti, mobilizuje kreativitu a fantáziu, aktivizuje, dáva možnosť konfrontácie zážitkov, posilňuje rozvoj pozitívnych rysov osobnosti a zmyslupnosť voľnému času.

Terapeutických stretnutí sa cyklicky zúčastňovalo 31 klientok. Skupiny pracovali štruktúrovaným alebo neštruktúrovaným spôsobom v závislosti od stanoveného cieľa. Stretnutia prebiehali denne, dopoludnia v čase od 10.00 do 11.15 hod. a popoludní v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. Účasť na stretnutiach bola podmienená princípom dobrovoľnosti a slobodnej voľby klienta. Rôznorodosť ponúkaných aktivít, snaha o vytvorenie príjemnej a uvoľnenej atmosféry, cielená komunikácia terapeut – klient, využívanie efektívnych prvkov motivácie sú základnými nástrojmi vedúcimi k eliminácii absencií klientov na terapeutických stretnutiach.

Pozitívna spätná väzba zo strany klientok, pravidelná účasť klientok na stretnutiach, dobrá psychická pohoda klienta počas stretnutí boli hlavnými kvalitatívnymi ukazovateľmi odbornosti, profesionality a ľudskosti terapeutov. Klientky uviedli že počas terapie vládne príjemná, pohodová atmosféra. Čas, ktorý trávia pri tvorivej činnosti im prináša relax, uvoľnenie, zabudnú na problémy, zdokonaľujú sa a každý rok sa naučia niečo nové. Skutkový stav potvrdzuje pravidelná účasť klientok na stretnutiach, neustále sa zvyšujúca úroveň kvality výstupných produktov, zvyšujúca sa miera samostatnosti klientok pri činnostiach, snaha naučiť sa nové.

Hlavné ciele stanovené v rámci Arteterapie:

- zlepšovanie psychomotorického stavu, vyrovňovanie disharmónie a celková rehabilitácia,
- rozvoj a upevňovanie motorických zručností,
- rozvoj fantázie, predstavivosti, tvorivého myslenia,
- získavanie a upevňovanie základných poznatkov o materiáloch, pracovných pomôckach a pracovných postupoch,
- dosiahnutie maximálnej miery samostatnosti pri realizácii jednotlivých úkonov,
- rozvoj osobnostných vlastností – vytrvalosť, zodpovednosť,
- vzbudzovanie záujmu a uspokojovanie túžby po zmysluplnej činnosti, iniciatívnosť,

pozitívny vzťah k činnosti,

- budovanie pocitu spolupatričnosti, zapájanie sa do skupinovej činnosti, uvedomenie si skupinovej zodpovednosti,
- spolupodieľanie sa na vytváraní priateľskej, radostnej a uvoľnenej atmosféry,
- komunikácia,
- vzájomná tolerancia, pochopenie, ochota vzájomne si pomôcť,
- stimulovanie rozvoja zdravého sebavedomia.

Ukazovatele plnenia cieľov:

- miera samostatnosti klientok,
- snaha klientok zapojiť sa do ponúkaných aktivít aj napriek istým znevýhodneniam,
- kvalita prevedenia jednotlivých úkonov,
- zmeny osobnostných rysov,
- sociálne vzťahy: medzi jedincom a jeho ja,
medzi jednotlivými členmi skupiny,
medzi terapeutmi a jednotlivcami,
medzi terapeutmi a skupinou,
- spätná väzba klientov,
- pravidelná účasť na stretnutiach.

Súbor činností realizovaných v období druhého polroka 2015

Júl:

- triedenie a zakladanie časopisov, hobby literatúry, brožúr, odbornej literatúry,
- kombinované techniky papier a prírodný materiál – koláže,
- práca s papierom – kvety, koláže,
- aktivity podľa výberu klientok (kreslenie, výroba náramkov z gumičiek, spoločenské hry, tvorivé činnosti zamerané na rozvoj jemnej motoriky),
- vychádzky, kúpanie,
- pomocné práce pri úprave okolia DSS

August:

- práca s hlinou – anjelikovia, misky, koníky, domy závesné, zvončeky,
- kombinované techniky papier a prírodný materiál – koláže,
- aktivity podľa výberu klientok (kreslenie, spoločenské hry, tvorivé činnosti zamerané

na rozvoj jemnej motoriky),

- vychádzky, kúpanie,
- pomocné práce pri úprave okolia DSS.

September:

- práca s hlinou – svietniky, madony, závesné domy,
- kombinované techniky papier, prírodný materiál,
- aktivity podľa výberu klientok (kreslenie, spoločenské hry, tvorivé činnosti zamerané na rozvoj jemnej motoriky),
- pomocné práce pri úprave okolia DSS,
- aktivity podľa výberu klientok (kreslenie, spoločenské hry, tvorivé činnosti zamerané na rozvoj jemnej motoriky).

V spolupráci s klientkami sme pretvorili priestory bývalej pracovne pre potrebu arteterapie. Vytvorili sme priestor pre prácu na hrnčiarskom kruhu, priestor na výpal v peci, sušenie výrobkov, uskladnenie výrobkov a materiálu potrebného pre prácu s hlinou.

Október:

- práca s hlinou – otláčanie pečiatok na hlinené pláty (výroba závesných dekorácií s vianočnou tematikou), srdcia, svietniky, závesné domy,
- výroba vianočných setov z hlíny (srdce, podložka na čajovú sviečku, zvonček),
- miešanie glazúr,
- práca s burelom, glazovanie výrobkov z hlíny,
- výroba svietnikov zo zaváraninových pohárov (lepenie textílií, špagátu, servítok, dotvorenie drôtom),
- dekorovanie drevených krabičiek (šmirgľovanie, servítková technika, natieranie akrylom, lakovanie),
- finálna úprava výrobkov z hlíny (lepenie magnetiek, navliekanie šnúrok, lepenie štítkov, navliekanie drôtu),
- výroba vianočných pozdravov (práca s fixkou a šablónou, lepenie gombíkov).

November:

- práca s hlinou – srdcia, ryby, zvončeky,
- nanášanie burelu, glazovanie, výpal,
- finálna úprava výrobkov (lepenie magnetiek, navliekanie šnúrok, lepenie štítkov, darčekové balenie),

- aktivity podľa výberu klientok (kreslenie, spoločenské hry, tvorivé činnosti zamerané na rozvoj jemnej motoriky).

Prezentácia výrobkov na medzinárodnej vedeckej konferencii ktorá sa konala dňa 22.10.2015 na pôde Trnavskej Univerzity.

Dňa 28.10.2015 klientky absolvovali workshop pod názvom Tvorivé dielne. Organizátorom akcie bola ŠŠ v Malackách. Klientky absolvovali arteterapeutické sedenie zamerané na vyjadrenie subjektívnych pocitov, nálad a túžob. V rámci tvorivých dielní sa oboznámili s technikou maľovania pomocou holiacej peny a akrylových farieb.

December:

- dekorovanie drevených krabičiek - šmirgľovanie, šepsovanie, servítková technika, maľovanie akrylom, lakovanie,
- finálna úprava darčkových krabičiek (súčasť objednávky verejného ochrancu práv),
- glazovanie,
- finálna úprava výrobkov (lepenie magnetiek, navliekanie šnúrok, lepenie štítkov, darčkové balenie),
- výroba papierových podložiek určených k darčkovému baleniu výrobkov – strihanie, práca s tvórkami, lepenie,
- darčkové balenie výrobkov určených pre zamestnancov, sponzorov a priateľov DSS Rohov, rodinných príslušníkov klientok a k predaju na vianočných trhoch.

Účasť na Vianočných predajných trhoch:

09.12.2015 – ZSE Bratislava

14.12.2015 - TTSK

Mgr. Miriam Nôžková

Vyhodnotenie ergoterapie

Prvý polrok 2015

Ergoterapeutické činnosti prebiehali päťkrát týždenne podľa harmonogramu terapeutických činností v čase od 13:30 do 15:00 hod.

Činnosti v rámci ergoterapie sa uskutočňovali podľa týždenného a denného plánu.

Plán bol splnený čiastočne, nakoľko od 15.1. do 23.2.2015 som bola práceneschopná.

Príležitostné a nárazové práce sme vykonávali podľa momentálnej potreby.

Počas jarných a letných mesiacov sme pracovné činnosti zameriavali na udržiavanie čistoty a poriadku v areáli a okolí domova.

Počas činností boli rešpektované zdravotno-hygienické zásady, individuálne schopnosti a vekové kategórie klientok. Požiadavky a úlohy kladené na klientky boli diferencované. Dbali sme na vhodnosť a primeranosť pracovného náradia.

Snažili sme sa o vytváranie pozitívnej atmosféry a striedanie práce s oddychom.

Činnosti v rámci ergoterapie:

- upratovacie práce v okolí domova (vytrhávanie buriny, čistenie chodníkov),
- zametanie chodníkov v parku, športového ihriska a dvorov,
- hrabanie pokosenej trávy a sušenie,
- zber a sušenie liečivých rastlín,
- sadenie kvetov do črepníkov,
- pomocné práce pri pestovaní kvetov,
- čistenie priekopy pred kaštieľom,
- starostlivosť o rastliny v skalke,
- pomocné práce v parku (zbieranie suchého raždia),
- čistenie verejných priestranstiev,
- pomocné práce pri úprave parku a výzdobe zariadenia,
- intenzívne polievanie kvetov, muškátov a okrasných kríkov počas horúcich dní.

Cieľ ergoterapeutických aktivít :

- vytvárať a dodržiavať základné hygienické návyky a pravidlá (umývať si ovocie a zeleninu pitnou vodou pred konzumáciou),
- formovať u klientok kladný vzťah k práci, zmysel pre zodpovednosť a pracovnú disciplínu,
- využiť prebytočnú energiu klientok,
- budovať u klientok pozitívny vzťah k prírode,
- poznávať, čo potrebuje rastlina k životu,
- rozlišovať a vedieť pomenovať známe druhy ovocia a zeleniny,
- upozorňovať na nebezpečenstvo úrazu pri neopatrnnej manipulácii s náradím.

Klientky boli po celý čas vykonávania prác v rámci ergoterapie pod neustálym dohľadom

terapeutky, aby sa zabránilo akýmkoľvek náhodným úrazom.

Pracovné činnosti sme vždy ukončili hodnotením.

Klientky boli pochválené za snahu, prípadne odmenené primeranou odmenou.

Pobyt na čerstvom vzduchu bol prospešný pre zdravie a duševnú pohodu klientok.

Do nárazových sezónnych prác sa aj naďalej zapájali viaceré terapeutky z nášho zariadenia. Táto spolupráca bola úspešná, mala pozitívny vplyv na atmosféru počas činností a tiež pôsobila motivačne na klientky.

Druhý polrok 2015

Ergoterapeutické činnosti prebiehali tri až päťkrát týždenne podľa harmonogramu terapeutických činností v čase od 8:45 do 10:00 resp. 13:30 do 15:00 hod.,

Činnosti v rámci ergoterapie sa uskutočňovali podľa týždenného a denného plánu.

Príležitostné a nárazové práce sme vykonávali podľa momentálnej potreby.

Počas letných a jesenných mesiacov sme pracovné aktivity zameriavali na udržiavanie čistoty a poriadku v areáli a okolí domova.

Činnosti v rámci ergoterapie:

- upratovacie práce v okolí domova
- zametanie chodníkov v parku, športového ihriska, dvorov a podchodu
- hrabanie pokosenej trávy a sušenie
- zber a sušenie liečivých rastlín
- pomocné práce pri pestovaní kvetov
- zber opadaného ovocia
- vytrhávanie buriny z chodníkov
- hrabanie a odvážanie opadaného lístia počas jesenných mesiacov
- zber gaštanov
- starostlivosť o rastliny v skalke
- čistenie priekopy pred kaštieľom

Cieľ ergoterapeutických činností :

- využiť prebytočnú energiu klientok
- formovať u klientok kladný vzťah k práci, zmysel pre zodpovednosť a pracovnú disciplínu

- poznávať, čo potrebuje rastlina k životu
- rozlišovať a vedieť pomenovať známe druhy ovocia a zeleniny
- vytvárať a dodržiavať základné hygienické návyky a pravidlá (umývať si ovocie a zeleninu pitnou vodou pred konzumáciou)
- upozorňovať na nebezpečenstvo úrazu pri neopatrných manipuláciách s náradím
- budovať u klientok pozitívny vzťah k prírode

Dbali sme na to, aby klientky pred a počas činnosti boli vhodne oblečené a aby ovládali pracovné náradie.

Počas činnosti sme rešpektovali zdravotno-hygienické zásady, individuálne schopnosti a vekové kategórie klientok.

Klientky boli po celý čas vykonávania prác v rámci ergoterapie pod neustálym dohľadom terapeutky, aby sa zabránilo akýmkoľvek náhodným úrazom.

Pracovné činnosti sme vždy ukončili hodnotením.

Antónia Slováková

Vyhodnotenie činností realizovaných v rámci dramatoterapie

Prvý polrok 2015

Dramatoterapeutické činnosti v prvom polroku 2015 sa realizovali podľa plánu práce na rok 2015 a riadili sa schváleným stanoveným harmonogramom. Prebiehali denne, v dopoludňajších i popoludňajších hodinách, v čase 9.50 – 11.15 hod a 13.30 - 15.00 hod. V období prípravy a nácviku kultúrneho programu určeného k oslavám Dňa detí, t. j. v mesiacoch apríl až jún prebiehali denne, v upravenom čase, 9.00 – 11.30 hod a 13.00 – 15.00 hod.

V období celého polroka 2015 navštevovalo dramatoterapiu pravidelne 30 klientok. Ďalších 7 klientok sa na základe prejavenej záujmu zapojilo v období apríl až jún do prípravy programu Dňa detí v Rohove s cieľom aktívne sa spolupodieľať. V hodnotenom období teda dramatoterapiu spolu navštevovalo 37 klientok.

Spoluprácu s klientkami možno vyhodnotiť ako výbornú. Záujem o činnosti pretrvával. Klientky rešpektovali pravidlá, podmienky, ocenili rôznorodosť aktivít, bez problémov sa prispôsobili zmenám, novinkám. Dostali priestor pre individuálny prejav, v sólových

aktivitách i možnosť pracovať vo dvojici a skupine. Opäť mali možnosť predviesť schopnosti aj na podujatiach mimo zariadenie. Na vystúpenia sa usilovne pripravovali a všetky zvládli.

K realizácii dramaterapie boli využívané okrem hotových predlôh, vlastné scenáre terapeutky a najmä vlastné scenáre klientok, ktoré majú významnú hodnotu. Klientky dostali možnosť iniciovať činnosti. Akceptované boli ich vlastné prejavy, námety, názory a záujmy. Aktivity preto v mnohom reflektovali ich myšlienky a vlastnosti. Táto skutočnosť tvorila základ práce.

V prejavoch a správaní klientok boli prítomné znaky zodpovednosti, spoľahlivosti, sebaistoty a potešenia z vykonanej práce.

Vďaka záujmu klientok a ich pozitívnemu prístupu k realizovaným činnostiam dramaterapie sa úspešne darilo naplňovať ciele práce z viacerých oblastí, najmä sociálnej, komunikačnej, emocionálnej, ale aj pohybovej a pracovnej.

Prehľad konkrétnych aktivít dramaterapie 1. polroka 2015:

Január

- spev ľudových a moderných piesní,
- hry na hudobných nástrojoch,
- hudobno-pohybové hry,
- bubnové hry /opakovanie naučených, improvizácia, vlastné rytmy.../,
- tanec /opakovanie naučených tanečných choreografií, učenie nových prvkov.../,
- „básnenie“ - učenie nových básní so zimnou tematikou,
- dramatizácia básní pre lepšie pochopenie a zapamätanie,
- komunikačné hry /tvorba rýmov, veršov a básne s názvom „Január“/,
- pantomimické hry,
- relaxačné cvičenia /s názvom „Autobus“ s využitím loptičiek, masážnych nástrojov, techník a relax-melódií/,
- vychádzky s rôznym zameraním /pozorovanie prírody, kŕmenie vtáčikov.../.

Február

- opakovanie zimných básní,
- dramatizácia básní pre lepšie zapamätanie,
- komunikačné hry /tvorba rýmov, veršov a básne s názvom „Február“/,

- tanec – učenie nových prvkov country-tanca,
- práca s papierom /kreslenie, strihanie, lepenie/ - zimná tematika,
- čítanie zimných príbehov.

Marec

- hudobno-pohybové hry,
- pantomíma,
- relaxačné cvičenia /s názvom „Autobus“ s využitím loptičiek, masážnych nástrojov, techník a relax-melódií/,
- tvorba novej bubnovej hry „Fireball“,
- tvorba novej tanečnej choreografie „Fireball“,
- tvorba novej choreografie ľudového tanca na pieseň „Si moja milá“,
- tvorba vlastnej piesne „Máj“,
- tvorba veršovaného pásma „Sny“,
- príprava scenára Dňa detí 2015 s názvom „Máme svoje sny“.

Apríl – Máj

- intenzívna príprava programu, učenie a nácvik scén, tanca a bubnových hier,
- učenie textov, veršov, básní a piesní podľa scenára,
- dramatizácia „V parku“,
- moderný tanec „Fireball“,
- bubnová hra „Fireball“,
- pantomíma „Arte“,
- hudobno-pohybová hra „Raz, dva, tri“,
- spev piesní „Malý princ“, „Máme svoje sny“, „Rozvíjej se poupátko“, „Trnky, brnky“, „Měsíčku“,
- hudobno-dramatické pásmo „Slnko, seno, Rohov“,
- práca s kostýmami /nákupy, šitie, skúšky/ a rekvizitami /príprava, výroba/,
- nácvik folklórneho tanca „Si moja milá“,
- opakovanie piesní „Máj“ a „Záhorská dzedzina“ určených k plánovaným vystúpeniam,
- tanečné a spevácke vystúpenie klientok pri príležitosti stavania mája v Rohove, spojené so zábavou a občerstvením v KD Rohov /30.04.0215/,

- učenie príhovoru a básne „Vtáčí spev“ určenej k vernisáži Výstavy prác klientov zariadení sociálnych služieb senického a skalického okresu v Senici,
- príhovor a prednes básne „Vtáčí spev“ na vernisáži v Senici /11.05.2015/,
- opakovanie a utvrdzovanie naučeného podľa stanoveného harmonogramu, potreby a s individuálnym prístupom.

Jún

- tanečné vystúpenie „Si moja milá“ v DpD a ZSS v Senici na podujatí s názvom „Let's dance“ spojené so zábavou a občerstvením /4.06.2015/,
- kostýmové skúšky p. p.,
- skúšky programu na javisku v KD Rohov,
- príprava KD /rekvizity, úprava javiska, sály.../,
- odprezentovanie kultúrneho programu „Máme svoje sny“, pri príležitosti Dňa detí, pre klientky, rodičov, priateľov a zamestnancov DSS Rohov /12.06.2015/,
- divácka účasť na Záverečnom koncerte absolventov tanečného odboru ZUŠ v Senici /19.06.2015/,
- spolupráca s ostatnými terapiami na príprave plánovanej akcie s názvom „Festival športu a zábavy“ v Rohove /plány, program, pomôcky, rekvizity.../,
- účasť na festivale v Rohove a spolupodieľanie sa na programe, zábave a starostlivosti o klientky nášho zariadenia i hostí /23-25.06.2015/.

Druhý polrok 2015

Dramatoterapeutické činnosti v druhom polroku 2015 prebiehali tak, ako bol stanovený harmonogram činností dramaterapie a podľa plánu práce na rok 2015. Prebiehali od pondelka do piatku, v dopoludňajších i popoludňajších hodinách, v čase 9.50 – 11.15 hod a 13.30 - 15.00 hod. V období príprav a nácvikov kultúrnych programov určených k plánovaným podujatiam prebiehali denne, v prispôsobenom čase 9.00 – 11.30 hod a 13.00 – 15.00 hod.

V druhom polroku 2015 navštevovalo dramaterapiu pravidelne 33 klientok. Spoluprácu s nimi možno opäť vyhodnotiť ako výbornú. Záujem o činnosti pretrvával. Klientky poznali podmienky a pravidlá fungovania terapií a bez problémov spolupracovali s terapeutkou

i navzájom. Prejavovali zvedavosť i nadšenie z činností.

V rámci terapií opäť absolvovali pohybové, hrové a tanečné aktivity, pantomímu, dramatizáciu, spievali, koledovali, veršovali, hrali na afrických bubnoch a sprievodných nástrojoch, chodili na vychádzky.

V letných mesiacoch boli zaradené aj oddychové aktivity s cieľom zrelaxovať a načerpať nové sily, či chuť do práce. Ďalej podľa aktuálnej potreby klientky pripravovali tanečné, spevácke a iné vystúpenia určené do kultúrneho programu na plánované podujatia, na ktoré boli pozvané. K nácvikom a príprave týchto vystúpení pristupovali zodpovedne. Pomáhali s udržiavaním poriadku v miestnosti určenej na dramaterapiu, ochotne pomáhali s ukladáním pomôcok a taktiež spolupracovali pri práci s kostýmami a rekvizitami.

Prostredníctvom dramaterapeutických aktivít si trénovali a upevňovali schopnosti a zručnosti komunikačné, sociálne, pohybové a pracovné.

Vďaka dobrej atmosfére, spolupráci a záujmu klientok sa darilo plniť stanovené terapeutické ciele.

Prehľad konkrétnych aktivít dramaterapie 2. polroka 2015:

Časové obdobie: júl – august

Zameranie: regenerácia fyzických a psychických síl, obľúbené činnosti klientok.

- relax spojený s kúpaním v bazéne a opaľovaním v parku DSS,
- čítanie príbehov,
- opakovanie naučených básní,
- slovné hry (tvorba veršov, básne, hádanky, krížovky),
- spev,
- kreslenie/vyfarbovanie,
- vyšívanie,
- spoločenské hry,
- vychádzky.

Časové obdobie: september

Zameranie: opakovanie a utvrdenie naučeného, fyzická aktivizácia, zaradené aj činnosti podľa výberu klientok.

- opakovanie tanečných choreografií,
- opakovanie bubnových hier,

- cvičenie na karimatkách,
- vychádzky,
- opakovanie ľudových piesní,
- opakovanie piesní a scénok z hudobno-dramatického pásma „Máme svoje sny“,
- hry na hudobných nástrojoch,
- práca s kostýmami,
- upratovanie v telocvični kostymérni.

Časové obdobie: október

Zameranie: práca s potenciálom klientok, učenie nových vecí, príprava na plánované podujatia, tématické – jesenné činnosti, zaradené aj aktivity podľa výberu klientok.

- učenie básne „Jesenná“,
- zbieranie jesenných plodov stromov a kríkov,
- výroba ozdôb z plodov,
- výroba jesennej dekorácie a výzdoby,
- výroba papierových jesenných listov,
- výroba jesenných svietnikov,
- úprava hrobov klientok DSS na miestnom cintoríne,
- príprava vencov a zdobenie hrobov,
- „Halloween“ tanečná zábava v spoločenskej miestnosti spojená s občerstvením,
- príprava na folklórne vystúpenie v Sološnici (učenie textov a melódií piesní „Prečo si neprišiel“, „V záhradôčke, pod okienkom“, „Záhorská dzdedzina“, príprava kostýmov),
- účasť na podujatí s názvom „Spievajme na ľudovú nôtu“ v Sološnici spojená so speváckym vystúpením,
- príprava na spevácke vystúpenie v Holíči (učenie textu piesne „Pár dní“, melódie, hry na nástrojoch),
- účasť na „Stretnutí s poéziou“ v Zavare s názvom „Môj domov“, kde klientky odprezentovali vlastné verše vytvorené v rámci terapií,
- opakovanie bubnovej a tanečnej choreografie „Fireball“,
- opakovanie hudobno-dramatickej scénky „Raz, dva, tri“,

- tanečné, bubnové a hudobno-dramatické vystúpenie na Benefičnom koncerte v Dome kultúry v Senici,
- priebežná príprava scenára vianočných vystúpení, textov, piesní, kolied v spolupráci s klientkami,
- práca s kostýmami a rekvizitami,
- upratovanie telocvične.

Časové obdobie: november

Zameranie: spolupráca s ergoterapiu pri úprave areálu DSS, tématické činnosti, práca s tvorivým potenciálom klientok, príprava na plánované podujatia, príprava a nácvik vianočných vystúpení.

- v rámci spolupráce s ergoterapiou – hrabanie lístia, zametanie chodníkov,
- postupné učenie textov vianočného veršovaného pásma,
- učenie textov a melódií piesní „Vianoce, Vianoce“, „Sen vianočný“ a „Čas vianočný“,
- opakovanie vianočných kolied,
- tvorba a nácvik vianočnej pantomimímy a hudobno-dramatického vystúpenia na pieseň „Vianočná“,
- učenie básne s názvom „Sen“,
- čítanie básní a príbehov s jesennou a zimnou tematikou,
- opakovanie tanečnej choreografie „Fireball“,
- účasť na podujatí s názvom „Postoj chvíľa, si krásna“ v Topoľníkoch spojená s tanečným vystúpením,
- opakovanie piesne „Pár dní“ spolu s hrou na sprievodných nástrojoch,
- účasť na spoločensko-priateľskom stretnutí v Holíči s názvom „Slávne duetá“ spojená so speváckym vystúpením,
- účasť na „Vianočnom večierku 101 Drogerie“ v Rovensku spojená s odprezentovaním vianočného pásma veršov, piesní, kolied a tanca,
- práca s kostýmami a hudobnými podkladmi,
- výroba papierových ozdôb na vianočný stromček,
- výroba papierových dekorácií na mikulášsku besiedku.

Časové obdobie: december

Zameranie: príprava na vianočné vystúpenia, priestor pre fantáziu a kreativitu, komunikáciu

citov, zároveň upevňovanie naučeného, získaného.

- Mikulášska besiedka v Dome kultúry v Rohove (príprava, výzdoba, program, tanečná zábava),
- nácvik vianočnej pantomímy a hudobno-dramatického vystúpenia na pieseň „Vianočná“,
- opakovanie vianočného pásma veršov a vinšov,
- opakovanie básne „Sen“,
- opakovanie kolied „Počúvajte nové chýry“, „Aký je to svit?“, „Štedrý večer“,
- spev piesní „Vianoce, Vianoce“, „Sen vianočný“, „Čas vianočný“, „Už je to dávno“ a „Vianočné prania“,
- výroba vianočných papierových hrnčekov s čajom,
- výroba papierového adventného venca,
- účasť na „Vianočnom benefičnom koncerte“ v Šaštíne spojená s odprezentovaním vianočného pásma veršov, vinšov, spevu, kolied,
- účasť na kultúrnom programe vo „Vianočnej dedinke“ v Senici – spev vianočných piesní, vinšovanie a koledovanie,
- „Vianočná besiedka,, v DSS, na ktorej klientky predviedli všetky naučené vianočné tanečné, spevácke, hudobné vystúpenia, predviedli verše z vlastnej tvorby a rozdali svoje darčeky pre zamestnancov (papierové hrnčeky s čajom a hlinené rybičky z artedielne),
- práca s kostýmami, hudobnými podkladmi a rekvizitami.

Bc. Silvia Štefková

Vyhodnotenie činnosti v multisenzorickej miestnosti

Práca v multisenzorickej miestnosti prebiehala v druhom polroku 2015 denne, popoludní v čase od 13,30 hod. do 15,00 hod. Základnou zásadou metódy Snoezelen je, že klient nič nemusí, nie je do ničoho nútený a všetko je dovolené.

Každý má možnosť slobodne sa rozhodnúť, čo v miestnosti využije a za pomoci terapeutky vyskúša.

Cieľom činnosti v multisenzorickej miestnosti bola stimulácia zmyslového vnímania, podpora rozvoja osobnosti klienta a tým i zvýšenie kvality života ťažko mentálne postihnutého klienta.

Obsahom stretnutí boli aktivity striedané s relaxáciou, aby jednotlivé činnosti smerovali k naplneniu cieľa a neboli pre klienta frustrujúce a prinášali mu radosť. **Individuálna forma** práce s klientom poskytovala dostatok príležitostí pre vzájomné spoznávanie sa, a tým budovanie kvalitného vzťahu založenom na dôvere (klient - terapeut).

Základom úspechu pri práci v multisenzorickej miestnosti a na dosiahnutie dobrej psychickej pohody klienta, boli tieto predpoklady:

- vytvorenie správnej atmosféry,
- dobrovoľnosť klientov,
- priestor pre vlastné tempo,
- správne časové rozmedzie,
- opakovanie.

Účel využitia terapeutického vybavenia v multisenzorickej miestnosti:

- **Vodná posteľ** – bola využívaná klientmi na sedenie a ležanie. Popri týchto spôsoboch využitia slúžila ako prostriedok na relaxáciu, uvoľnenie a stimuláciu hmatového a sluchového vnímania.
- **Bublinkový valec** – bol využívaný ako zdroj stimulácie zrakového vnímania a to pomocou vizuálnych efektov vytváraných stúpajúcimi bublinkami vo valci, s farebnými rybičkami a meniacim sa osvetlením. Ďalej ako zdroj hmatovej a sluchovej stimulácie na základe jemných vibrácií, ktoré vytvárajú príjemný dotykový efekt a bzučanie.
- **Optické vlákna** – boli využívané ako zdroj stimulácie hmatového vnímania a to na základe manipulácie s nimi (dotýkanie sa ich, hýbanie s nimi), ale i zrakového vnímania pri meniacom sa svetle vo vláknach. V spojení so stíšenou hudbou z CD prehrávača, sme vlákna používali na navodenie atmosféry pre relaxáciu alebo na získanie si pozornosti inej osoby.
- **Rotátor pre farebné kotúče** - bol využitý ako zdroj stimulácie zrakového vnímania, na základe premietania vizuálnych obrazcov (efektov), na stene miestnosti, pri pomaly rotujúcom kotúči.
- **Zrkadlá** – zosilňovali a umocňovali efekt bublinkového valca, optických vlákien a samotný zážitok u klienta, keď sa videl v ňom pri aktivitách v miestnosti.

- **Aromadifuzér** – bol využívaný počas relaxácie a na stimuláciu čuchového vnímania.
- **Loptičkový bazén** – nám slúžil ako prvok pre hru, zároveň bol zdrojom hmatovej a zrakovej stimulácie a v neposlednom rade, sme ho využívali aj na precvičovanie rozumových schopností (napr. určovanie farieb).
- **CD prehrávač** – sme používali na navodenie atmosféry pre relaxáciu alebo naopak na stimuláciu sluchového vnímania.

Okrem vyššie uvedených zariadení, sme na stimuláciu zmyslov pri práci v multisenzorickej miestnosti využívali rôzne pomôcky ako napr.: prírodniny (gaštany, orechy, kamienky, kôru zo stromu, halúzky, šišky atď.), kávu, hračky z rôznych materiálov, knihy, leporelá, bublifuk atď. Každý z uvedených predmetov nám slúžil na stimuláciu zmyslového vnímania u klientov. Záznamy o práci s jednotlivcami sú zapísané v IP klienta.

Aktivity počas stretnutí v multisenzorickej miestnosti prebiehali v príjemnej atmosfére s možnosťou voľby klienta, čo je základným prvkom pre oddych a relaxáciu. Snoezelen ponúkal pre jednotlivca i terapeuta možnosť relaxu, objavovania a vyjadrenia seba samého v otvorenej atmosfére dôvery a radosti. Klienti tu mali možnosť zrelaxovať, uvoľniť sa, zažiť príjemné chvíle a príležitosť užiť si prostredie vlastným tempom. I napriek tomu, že niektorí nevedeli vyjadriť svoje pocity verbálne, na ich tvárach bola vždy vidieť spokojnosť, dobrá nálada a pohoda.

Zásadou Snoezelen je pobyt v miestnosti a aktivitu klienta neukončovať náhle, ale postupne, čo bolo terapeutom, počas celého obdobia práce s klientmi dodržané.

Mgr. Oľga Havelová

Vyhodnotenie činnosti dielne tkanie a ručné práce

Prvý polrok 2015

V hodnotenom období sa terapie zúčastňovalo 27 klientok. Klientky sa terapie zúčastňovali podľa harmonogramu. Terapia prebiehala v popoludňajších hodinách v čase od 13,30 do 15,00 hod.

Činnosti terapie boli zamerané na :

- strihanie látok na rôzne dlhé pásy po rovnej a vopred predznačenej čiare,
- zošívanie nastrihaných pásov látok a následné zmotávanie do klobka,

- tkanie kobercov na tkáčskom stave,
 - výroba veľkonočných pozdravov, výroba jarnej a letnej dekorácie na oddelení,
 - výroba mydla liateho do veľkej drevenej formy,
 - výroba výrobkov na Prezentačnú výstavu - výroba krabičiek na sušené bylinky, výroba stojanu na fotku, výroba kartónových rámečkov, výroba háčkových vankúšov, sviečok, obrúskov a privesky
 - čistenie fliaš od etikiet.
 - Pri strihaní pásov látky sme kládli dôraz na dodržiavanie predkreslenej línie. Väčšina klientok zvládala túto činnosť samostatne, niektoré potrebovali dohľad, slovnú inštrukciu, prípadne pri klientkách, ktoré majú menej rozvinutú jemnú motoriku, terapeutka pomáhala vedením ruky s nožnicami alebo pridržiavaním látky. Zošívanie nastrihaných pásov látky zvládali iba niektoré klientky. Zmotávanie zošitých pásov látky zvládli všetky klientky.
 - Zošívanie nastrihaných pásov látky zvládali iba niektoré klientky. Namotávanie pásov látky do kľbka zvládali väčšinou klientky, ktoré zošivali pasy látok.
 - Klientky pracovali na tkáčskom stave samostatne, pod dohľadom terapeutky a na základe verbálnych inštrukcií. V prípade motoricky menej zdatných klientok terapeutka pracovala s nimi, pomáhala slovne, prípadne názorne, snažila sa o čo najväčšiu samostatnosť.
 - Vyrábali sme veľkonočné pozdravy pre rodičov i sponzorov, kdesi klientky upevňovali jemnú motoriku prostredníctvom strihania kartičiek, vystrihovania motívov a následne nalepovanie k sebe, zapájali sa všetky klientky a z vlastnoručne urobených pozdravov mali veľkú radosť.
 - Rovnako sme na dané obdobie vyrábali výzdobu oddelení z papiera i prírodných materiálov (papier, kvety).
 - S klientkami sme vyrábali ďalej mydlo, liate do veľkej drevenej formy. Mydlo sme balili do vyrobených ozdobných papierových krabičiek a v takejto forme bolo mydlo určené k Prezentačnej výstave.
 - Venovali sme sa vytváraniu výrobkov na Prezentačnú výstavu výtvarných prác klientov domovov sociálnych služieb senického a skalického kraja.
- Podporili sme zručnosť klientok a vyrábali napr. ozdobné vankúše spojením Vyšívania i háčkovania, háčkové svietniky na čajové sviečky, obrúsky, privesky.

- Klientky obkresľovali maketu krabičky na farebný papier a následne ju vystrihli, klientky potrebovali priamu pomoc terapeutky pri skladaní aj pri lepení krabičky.
- Klientky vystrihovali predkreslene veci z filcu, ktoré zošili do kopy navliekli na drôt a ten nakoniec nalepili do dreveného podstavca, ktorý si na začiatku nafarbili.
- Klientky vyrábali kartónové rámčeky, ktoré mali vopred vyrezané z kartónovej krabice. Nalepovali na rámček farebný baliaci papier a ako zadnú stenu rámika dali ďalší kartón obalený do jednofarebného papiera. Pri tejto činnosti potrebovali niektoré klientky priamu pomoc terapeutky.
- Klientky čistili fľaše od etikiet pracovali pod dohľadom terapeutky a na základe verbálnej inštrukcie.

Pri týchto činnostiach sa u klientok rozvíjala jemná motorika, koordinácia oka a ruky, trpezlivosť, sústredenosť, samostatnosť.

Klientky pracovali v skupine, vzájomne si pomáhali. Počas terapií panovala v dielni dobrá nálada, počas rozhovorov pri práci si klientky rozvíjali slovnú zásobu. V rámci skupiny sa terapeutka snažila viesť klientky k tímovej spolupráci a rešpektovaniu druhých. Zároveň si upevňovali pracovné zručnosti pri udržiavaní poriadku pracovných pomôcok a čistoty celej dielne.

V mesiaci máj a na začiatku júna sa uskutočnil nácvik programu k detskému dňu, v poobedných hodinách sa ho zúčastňovali všetky klientky, preto terapia neprebiehala.

Druhý polrok 2015

V hodnotenom období sa terapie zúčastňovalo 27 klientok. Terapia prebiehala v popoludňajších hodinách v čase od 13,30 do 15,00 hod.

Činnosti terapie boli zamerané na:

- strihanie látok na rôzne dlhé pásy po rovnej, vopred predznačenej čiare,
- zošívanie nastrihaných pásov látok a následné zmotanie do kľbka,
- tkanie kobercov na tkáčskom stave,
- výroba vianočných pozdravov,
- výroba výzdoby na oddelenia,
- výroba liateho mydla,

- pomoc pri výrobe škatuliek na mydlo,
- výroba vianočných ozdôb – filcových stromčekov na podstavci,
- výroba vianočných dekorácií z papiera - anjelikov.

Klientky pracovali na tkáčskom stave samostatne, pod dohľadom terapeutky a na základe verbálnych inštrukcií. V prípade motoricky menej zdatných klientok terapeutka pracovala s nimi, pomáhala slovne, prípadne názorne, snažila sa o čo najväčšiu samostatnosť klientok.

Niektoré klientky samostatne zvládli označovať línie na látku pomocou pomôcok (pravítko), iným bolo treba pomôcť napr. pridržať pravítko, či viesť ruku.

Pri strihaní pásov látky sme kládli dôraz na dodržiavanie predkreslenej línie. Väčšina klientok zvládala túto činnosť samostatne, niektoré potrebovali dohľad, slovnú inštrukciu, prípadne pri klientkách, ktoré majú menej rozvinutú jemnú motoriku, terapeutka pomáhala vedením ruky s nožnicami alebo pridržiavaním látky. Zošívanie nastrihaných pásov látky zvládali iba niektoré klientky. Zmotávanie zošitých pásov látky zvládli všetky klientky.

Venovali sme sa výrobe vianočných pozdravov pre rodičov, zapájali sa všetky klientky a z vlastnoručne urobených pozdravov mali veľkú radosť.

Venovali sme sa vytváraniu výrobkov na vianočné trhy organizované Trnavským samosprávnym krajom v Trnave.

Podporili sme zručnosť klientok a vyrábali napr. filcové stromčeky na podstavci a vianočné dekorácie z papierových ruličiek – anjelikov.

Pri týchto činnostiach sa u klientok rozvíjala jemná motorika, koordinácia oka a ruky, trpezlivosť, sústredenosť, samostatnosť.

Klientky pracovali v skupine, vzájomne si pomáhali. Počas terapií panovala v dielni dobrá nálada, počas rozhovorov pri práci si klientky rozvíjali slovnú zásobu.

Bc. Lucia Janíková

Mgr. Zuzana Držková Serdahelyová

Vyhodnotenie kanisterapie

Prvý polrok 2015

V prvom polroku 2015 bola kanisterapia zrealizovaná päť krát, pod vedením certifikovanej kanisterapeutky.

Frekvencia stretnutí:

- pravidelne raz v mesiaci (v sobotu)

Časový rámec:

- v čase od 9.30 hod. do 11.00 hod.

Priestorové zabezpečenie:

- spoločenské priestory štvrtého oddelenia

Personálne zabezpečenie:

- vyškolený kanisterapeut v spolupráci so službukonajúcim zdravotným personálom

Cieľová skupina:

- klientky 4.oddelenia

Cieľ:

Stanovené ciele vychádzali zo všeobecných cieľov kanisterapie a cieľov stanovených v rámci stimulačných aktivít pre konkrétnych klientov. V prvom polroku bola terapeutická činnosť zameraná na emocionalitu klientok, na stimuláciu rozumových, pamäťových a pohybových schopností, na stimuláciu zmyslového vnímania, na precvičovanie jemnej a hrubej motoriky.

Pôsobenie na emocionalitu klientov

- uspokojovanie potrieb nežnosti a fyzického kontaktu (hra so psom ...),
- rozvíjanie empatie (pes môže byť smutný, veselý, chorý a pod.),
- zníženie nesmelosti a uzavretosti klienta a podpora spontánnosti prejavu vo vzťahu k iným osobám,
- odbúravanie napätia, prípadne strachu z nových životných situácií a odpútanie pozornosti od vlastných problémov klienta,
- zníženie úzkosti,
- zmiernenie samoty,
- zvýšenie vlastnej sebahodnoty.

Stimulácia rozumových schopností

- upútanie záujmu klienta o určité aktivity prostredníctvom cieľenej hry a plnenia úloh
- zvyšovanie pozornosti
- pozorovanie reakcií psa s dôrazom na rozvíjanie pozorovacích schopností
- osvojenie si vzorov správania sa ku zvieratám a ľuďom
- motivácia ku komunikácii klient - pes, klient - klient, klient - personál čo má za následok zlepšenie komunikačných schopností, rozširuje sa slovná zásoba
- rozvoj pozornosti

- rozvoj chápania postupnosti

Stimulácia pohybových schopností

- motivácia k pohybu, udržiavanie a rozvoj hrubej i jemnej motoriky
- posilňovanie svalstva

Krátka informácia o priebehu stretnutí

Kanisterapeutické stretnutia v zariadení mali charakter riadeného pôsobenia psa na človeka – odborník v spolupráci s odborným personálom zámerne zasahoval do vzťahu klient – pes. Pre potreby naplnenia stanovených cieľov sme preferovali individuálnu prácu s klientom. Priebeh terapeutických stretnutí bol podrobne zaznamenaný v písanke na to určenej. Niektoré klientky prišli so psom do styku po prvý raz. Blízky kontakt s ním väčšina klientok neodmietala, niektoré mali spočiatku zo psa obavy, no postupne sa zbavovali pocitu strachu a prelomili bariéru nedôvery a nadviazali so psom kontakt. Psa hladkali, hádzali mu loptičku na aport a dávali mu piškótu. Kontakt so psími slinami im nebol nepríjemný. Ne protestovali ani vtedy, keď ich oblízol, zostali skôr prekvapené.

Kanisterapeutka viedla hodiny terapií tak, aby prítomnosť psa v skupine klientok vyvolával len pozitívne reakcie a aby sa tešili z jeho ďalšieho príchodu.

V rámci terapií precvičovala s klientkami:

- **jemnú motoriku** – odopínanie vôdzky od obojka, rozopínanie pracky na obojku, česanie srsti kefou, hádzanie piškóty psovi, rozväzovanie uzla na vôdzke
- **stimulovala zmyslové vnímanie** - (hmat) hladkanie psa, vyberanie piškóty z nádoby, škrabkanie psa za ušami, na chrbte, v krížovej oblasti, utieranie papule po pití vody atď.
- **rozumovú a pamäťovú oblasť** – povedať svoje meno, meno psa, mená terapeutiek, vymenovať pri zatvorených očiach, kto sedí v miestnosti a kto vedľa koho sedí, akej farby je pes, aký je deň a mesiac, výber obojka pre prítomného psa podľa veľkosti atď.
- **hrubú motoriku** – prekračovanie psa za pomoci terapeutky, v polohe rozkročno čakať kým pes podlezie pomedzi nohy atď.

- **učenie povelov** – položiť piškótu na koleno a povedať psovi „môžeš“ (pes si piškótu zobral), pozdravenie sa so psom – ruka, laba - „daj labu, sevas“ atď.

Kanisterapia – je forma terapie, pri ktorej sa využíva pozitívne pôsobenie psa domáceho na zdravie, čiže na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka.

Pre potreby vyhodnotenia konštatujeme, že kanisterapia naplnila očakávania a stala sa prínosom pre klientov čo nepochybne do značnej miery prispieva k skvalitneniu života klientov v našom zariadení.

Druhý polrok 2015

Kanisterapia prebiehala v druhom polroku 2015 pod vedením vyškolenej certifikovanej kanisterapeutky. Pracovala so skupinou klientok, u ktorých chcela dosiahnuť konkrétne ciele v závislosti od ich individuálneho stavu a osobných potrieb. Terapia bola zrealizovaná šesť krát.

Frekvencia stretnutí:

- pravidelne raz v mesiaci (v sobotu)

Časový rámec:

- v čase od 9.30 hod. do 11.00 hod.

Priestorové zabezpečenie:

- spoločenské priestory štvrtého oddelenia

Personálne zabezpečenie:

- vyškolený kanisterapeut v spolupráci so službukonajúcim zdravotným personálom

Cieľová skupina:

- klientky 4. oddelenia

Cieľ:

Stanovené ciele vychádzali zo všeobecných cieľov kanisterapie a cieľov stanovených v rámci stimulačných aktivít pre konkrétnych klientov.

Pôsobenie na emocionálnu klientov

- uspokojovanie potrieb nežnosti a fyzického kontaktu (hladením psa, dotykmi.),
- rozvíjanie empatie (pes môže byť smutný, veselý, chorý a pod.),

- zníženie nesmelosti a uzavretosti klienta a podpora spontánnosti prejavu vo vzťahu k iným osobám (kŕmenie psa piškótami - zblíženie sa s ním),
- odbúravanie napätia, prípadne strachu z nových životných situácií a odpútanie pozornosti od vlastných problémov (cvičenie nových cvikov v súčinnosti so psom),
- zníženie úzkosti (odbúranie strachu pri zbližovaní sa so psom),
- zmiernenie samoty (práca v skupine),
- zvýšenie vlastnej sebahodnoty (prekonávanie strachu zo psa).

Stimulácia rozumových schopností

- upútanie záujmu klienta o určité aktivity prostredníctvom cieľenej hry a plnenia úloh (klientka priniesla psovi v miske vodu, česala psa kefou),
- zvyšovanie pozornosti (klientky nacvičovali pomocou hry kto vyšiel z miestnosti),
- pozorovanie reakcií psa s dôrazom na rozvíjanie pozorovacích schopností (klientky pozorovali psa pri hľadaní voľne rozložených piškótou, potom situáciu verbálne opísali),
- osvojenie si vzorov správania sa ku zvieratám a ľuďom (klientky sa učili povel pre psa, nacvičovali ako treba niekoho vhodne požiadať o nejakú vec alebo činnosť),
- motivácia ku komunikácii klient - pes, klient - klient, klient - personál čo má za následok zlepšenie komunikačných schopností, rozširuje sa slovná zásoba (povedali meno psa, akej je farby, aké má uši, chvost, či je veľký alebo malý)
- rozvoj pozornosti (pomenovávali – čo sa skrýva pod šatkou - pomenuj vec, ktorú si práve pod šatkou držal, alebo sleduj psa a keď sa priblíži hod' mu piškótu),
- rozvoj chápania postupnosti (vykonávali činnosť podľa pokynov kanisterapeutky - vyber piškótu, daj si ju do druhej ruky, zavolaj na psa jeho menom a hod' mu ju, alebo zober vhodný obojek - podľa veľkosti psa – a zapni mu ho na krk ... atď. tieto činnosti zvládali veľmi dobre).

Stimulácia pohybových schopností

- motivácia k pohybu, udržiavanie a rozvoj hrubej i jemnej motoriky (klientky vodili psa na vôdzke, hladkali ho po srsti, zistili tak jej jemnosť srsti, zapínali a rozopínali obojek),
- posilňovanie svalstva (pri práci so psom cvičili cviky na posilňovanie brušných svalov, horných a dolných končatín)

Stretnutia s kanisterapeutkou a jej psom v rámci kanisterapie boli medzi klientkami obľúbené, opakovaný kontakt so psom bol zo strany klientok vnímaný pozitívne. Z príchodu psa a terapeutky sa vždy tešili, pracovali podľa pokynov terapeutky, z vykonanej práce mali radosť. Kanisterapia do značnej miery ovplyvnila a skvalitnila ich životy v našom zariadení.

Mgr. Viera Rýšová

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít 1. oddelenia

Prvý polrok 2015

Podľa stanoveného harmonogramu na rok 2015 prebiehali psychomotorické aktivity denne, v čase 8.45 – 9.45 hod. Práca s klientkami v tomto čase bola zameraná na podporu všetkých čiastkových zložiek psychomotoriky. Medzi aktivity z oblasti podpory jemnej i hrubej motoriky patrí okrem iných aj tréning sebaobsluhy. Pre tréning zručností a schopností v tejto oblasti, konkrétne pri stravovaní, bol vymedzený čas obeda, t. j. 11.30 -12.00 hod.

Pre realizáciu psychomotorických aktivít boli využívané jednoduché pohybové, herné činnosti, činnosti s náradím a náčiním, kontaktné prvky, relaxačné techniky i prvky muzikoterapie a dramatoterapie.

Prostredníctvom dramatoterapie a muzikoterapie, najmä hudobno-dramatickými a tanečnými aktivitami, či nácvikom scén podľa scenára určeného ku Dňu detí 2015, ktoré vyžadovali pohybové, zmyslové vnímanie, pozornosť, koncentráciu a komunikáciu sa pracovalo s fyzickou, psychickou i sociálnou stránkou klientok. Trénovanie všetkých oblastí psychomotoriky je nevyhnutné pre udržanie schopností a zručností klientok. Cieľom aktivít bolo prirodzené prežívanie radosti z pohybu, hry a telesných cvičení.

V hodnotenom období boli v rámci psychomotorických aktivít realizované činnosti:

Psychomotorika

Oblasť jemnej motoriky

- zapínanie gombíkov, zipsov pri obliekaní a vyzliekaní,
- zaväzovanie šnúrok,
- používanie príbora pri stravovaní,
- kreslenie, vyfarbovanie,
- strihanie a lepenie /výroba papierovej vložky, veľkonočného pozdravu /,

- písanie /podpisy na vlastné práce, texty do pozdravov/,
- stavanie kociek,
- navliekanie kruhov,
- skladanie puzzle,
- vyšívanie,
- háčkovanie.

Oblasť hrubej motoriky

- obliekanie/vyzliekanie,
- obúvanie/vyzúvanie,
- chôdza – vychádzky /v areáli, blízkom okolí/,
- rovnováha – pohybové cvičenia,
- cvičenie s náradím a náčiním,
- posilňovanie,
- aktivizačné pohybové hry a cvičenia,
- hudobno-pohybové hry / „Raz, dva, tri“, „Keď si kamarát“, „Šugy buggy“, „Keď si šťastný“, „Hlava, ramená...“/,
- tanec,
- úprava areálu /práca s metlou, hrablami, zbieranie popadaných konárov, trhanie buriny/.

Neuromotorika

- čítanie /texty pripravených scenárov, básní, veršov/,
- slovné hry /hádanky, tvorba vlastných veršov/,
- učenie textov, veršov, básní, piesní,
- nácvik scén podľa scenára /tréning pamäti, pozornosti a koncentrácie/.

Senzomotorika

- hry s využitím prvkov muzikoterapie /africké bubny, hrkálky, tamburíny, paličky/,
- tanečné hry s krepovými „bambuľkami“ so zameraním na pohybové vnímanie,
- vychádzky - s rôznym zameraním /kŕmenie vtákov, pozorovanie okolia, farieb, tvarov, zmien v prírode, návšteva cintorína.../,

- kreslenie pre overenie zmyslového vnímania videného a počutého na vychádzkach /kímitko, vtáky v zime/,
- vyfarbovanie pre overenie zmyslového vnímania videného a počutého na vychádzkach /lastovičky, sovy/,
- relaxačné cvičenie s využitím masážnych techník a relax-melódií.

Sociomotorika

- nácvik tanca /ľudový aj moderný/,
- učenie a spev ľudových piesní /„Máj“, „Záhorská dzedzina“/,
- spev piesní podľa scenára Dňa detí 2015,
- učenie veršov, textov podľa scenára,
- tanečné a spevácke vystúpenie v zariadení i mimo /„Let’s dance“ v DpD a ZSS v Senici, Stavanie mája v Rohove spojené s tanečnou zábavou, kultúrny program Dňa detí v KD Rohov/,
- spolupráca klientok navzájom pri úprave areálu DSS.

Aktivity boli vždy zvolené primerane schopnostiam a zručnostiam, veku i záujmom klientok. Vždy platilo pravidlo dobrovoľnosti a práva na vlastný názor. Klientky boli motivované rozhovormi, názornou ukážkou, predchádzajúcimi pozitívnymi skúsenosťami a príkladmi i reálnou možnosťou odprezentovať seba a svoje schopnosti. Striedané boli náročnejšie s menej náročnými činnosťami, podľa potreby či atmosféry na oddelení prispôsobené. Klientky /Lea M. a Nikola M./ vyžadovali individuálny prístup a spolupráca s nimi bola problémová. Často činnosť odmietali a nespolupracovali /psychická nepohoda, zdravotný problém, agresivita/. V takom prípade bol ich nezáujem rešpektovaný a bola im daná možnosť venovať sa vlastným záujmom.

Druhý polrok 2015

Psychomotorické aktivity prebiehali denne, podľa stanoveného harmonogramu na rok 2015, t. j. v čase 8.45 – 9.45 hod. Práca s klientkami v tomto čase bola opäť zameraná na podporu všetkých čiastkových zložiek psychomotoriky. Čas obeda, t. j. 11.30 – 12.00 hod bol priestorom pre tréning v oblasti sebaobsluhy, počnúc umývaním rúk, prípravy a prestierania stolov, tanierov, cez upevňovanie schopnosti používať príbor, až po upratovanie po jedle

a umývanie riadu a stolov.

Pre realizáciu plánovaných psychomotorických aktivít boli využívané priestory 1.oddelenia, spoločenskej miestnosti, telocvične, areál zariadenia DSS i jeho blízke okolie. Činnosti boli volené podľa plánu práce a zamerané boli na pohybovú, psychickú i sociálnu stránku. Vždy bolo prihliadané na individuálne schopnosti a zručnosti klientok. Plánované činnosti boli dopĺňované i aktivitami podľa aktuálnej potreby a činnosťami podľa záujmu a výberu klientok. Základnými metódami práce s klientkami bolo pozorovanie, aktívne počúvanie, rozhovory, názorná ukážka, povzbudenie a sprevádzanie. V práci s klientkami bol preferovaný najmä individuálny prístup. Veľký dôraz bol kladený na motiváciu k činnostiam. Vždy však platil princíp dobrovoľnosti a v prípade prejavenej nezáujmu klientky o aktivitu bolo rešpektované jej právo na slobodnú voľbu a bola ponechaná možnosť zvoliť si činnosť podľa vlastného záujmu.

Cieľom psychomotorických aktivít bola aktivizácia, podpora schopností, udržiavanie naučených a získaných zručností, získanie nových informácií, zážitkov, pocitov a v neposlednom rade pozitívne využitie voľného času ako prevencia úpadku do nečinnosti. Všetky činnosti vychádzali z potrieb a záujmov klientok.

Konkrétne činnosti realizované v 2. polroku 2015:

- úprava prideleného úseku v areáli DSS – zametanie, hrabanie lístia,
- v rámci spolupráce s ergoterapiou pomoc pri hrabaní, zbieraní popadaných konárov,
- vychádzky do blízkeho okolia (dedina, okolitá príroda, Farma „Victory“, miestny cintorín),
- rozhovory na rôzne témy (zážitky, spomienky... spojené s prezerním fotografií),
- čítanie,
- písanie,
- počítanie,
- vyšívanie,
- kreslenie/vyfarbovanie,
- lepenie,
- učenie básne „Jesenná“,
- spoločenské hry,
- výroba náramku z korálok,
- výroba náhrdelníka z korálok,

- zbieranie jabĺk, sliviek, hrušiek, orechov
- spracovanie plodov ovocných stromov (čistenie, krájanie, strúhanie, sušenie),
- príprava a varenie slivkového džemu,
- príprava a varenie hruškového kompótu,
- príprava a varenie jablkového kompótu,
- rozbíjanie a lúpanie orechov,
- zbieranie plodov stromov a kríkov (gaštany, žalude, platan, šipky...),
- výroba šarkana,
- vyšívané obrázky,
- výroba jesenných svietnikov (servitková technika),
- výroba vianočných svietnikov (čipka, háčkované zdobry),
- výroba papierových stromčekov,
- výroba papierových ozdôb na vianočný stromček (reťaz, anjeli, medovníky, hviezdy, kužely...),
- výroba papierových hrnčekov s čajom,
- výroba zdobených šišiek farebnými guľkami,
- opakovanie naučených piesní, kolied a básní,
- učenie nových veršov vianočného pásma,
- učenie nových piesní „Mikuláš“, „Vianoce, Vianoce“, „Vianočný sen“, „Čaro Vianoc“,
- predvianočný výlet do Senice, spojený s prehliadkou výzdoby mesta, účasťou na „Vianočnom koncerte tanečného odboru ZUŠ“ v Dome kultúry v Senici a návštevy Záhorského osvetového strediska, kde sa konala výstava s názvom „Čaro Vianoc“,
- účasť na „Vianočnej besiedke“ v DSS a prezentácia naučených piesní a veršov.

Bc. Silvia Štefková

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít na 2. oddelení

Psychomotorické aktivity prebiehali denne v čase od 8,45 do 11,15 hod., počas práce terapeutky na 10. oddelení a v čase od 10,00 do 1,00 hod.

Aktivity v skupine č. 2 boli zamerané na rozvoj

- jemnej motoriky
- hrubej motoriky
- lepšia orientácia v priestore
- tréning rovnováhy
- tréning sebaobsluhy
- zlepšenie komunikácie, slovnej zásoby, rozvoj pamäte

V prvom polroku 2015 sme sa denne cielene venovali nácviku sebaobsluhy – správne obliekaniu odevov a obúvania topánok, zapínaniu zipsov a šnurovaniu šnúrok. Zároveň sme si upevňovali vedomosti o tom, aký odev a obuv sú vhodné vzhľadom na jednotlivé ročné obdobia a aktuálne počasie. Niektoré klientky majú problém si zaviazať šnúrky, či zapnúť zips na bunde, preto v upevňovaní sebaobsluhy budeme pokračovať.

Taktiež sme si upevňovali zručnosti v oblasti hygieny (použitie toalety a toaletných pomôcok, dodržiavanie hygieny po použití toalety, dodržiavanie hygieny pred a po jedle, po príchode z vonku....)

S klientkami sme si čítali rozprávky, kde sme dbali na správnu artikuláciu a výslovnosť. Klientky, ktoré verbálne komunikujú, sa snažili o reprodukciu textu, snažili sa a táto činnosť patrí medzi ich obľúbené. Pamäť a slovnú zásobu sme rozvíjali naučením sa krátkych básničiek, napr. O mačke, prípadne k Veľkej noci Sviatky jari. Najviac sa darilo Lívii B., Veronike H., Petre S. a Zuzane B. . Klientky, ktoré nevedia čítať, pracovali s obrázkovými knihami, ich úlohou bolo pomenovať, prípadne ukázať predmety na obrázkoch. Na spestrenie sme občas počúvali audio rozprávky, napr. O Šípkovej Ruženke, Čin Čin, či Kráľ Drozdia brada a prostredníctvom nich rozvíjali fantáziu a predstavivosť klientok.

Veľa sme sa rozprávali a aj prostredníctvom rôznych kníh si upevňovali vedomosti o rôznych témach, napr. počasie, ročné obdobia, plodiny, zázračné slovíčka, farby, tvary a pod.

V rámci rozvoja slovnej zásoby sme hrávali slovné hry, ako napr. Nájdi rým, Dopovedz rozprávku, Povedz prvé, čo ťa napadne, keď sa povie....Doplň dvojicu...Vytvor jednoduchú

vetu na slovo... a pod.

Tieto hry sa tešia všeobecnej obľúbenosti klientok, rovnako i rozvoj pamäte hrou Čo som schovala?

V rámci udržiavania fyzickej kondície a podpory hybnosti celého tela sme chodili na prechádzky do dediny, i do parku, kde sme sa rozprávali o tom, čo vidia v okolí, aké rastliny, zvieratá, precvičovali sme si farby, tvary, jednoduché počítanie predmetov hravou formou (spočítaj napr. modré autá alebo stromy pri ceste.), či sme si opakovali základy cestnej premávky.

Klientky radi spievajú, takže v rámci psychomotorických aktivít boli ľudové piesne často zaradované do denných plánov.

V zimných mesiacoch a po napadnutí snehu sme stavali snehuliaka, guľovali sa, aj sánkovali, z čoho mali všetky klientky veľkú radosť.

Rozvíjali sme jemnú motoriku formou skladania puzzle, dievčatá hneď porozprávali, čo vidia na poskladanom obrázku, navliekaním korálok na niť či drôtik podľa zručností klientok,

vystrihovaním ozdôb z papiera. Táto činnosť sa darí len niektorým klientkám, ostatné potrebujú pomoc.

Rovnako sme sa zameriavali i na výzdobu oddelenia, napr. na Veľkú noc alebo detský deň, kde klientky s radosťou pomáhali.

Na karneval si maľovali a buď sami alebo s pomocou vystrihli masky.

V mesiacoch máj a jún sa uskutočnil nácvik programu na detský deň v doobedňajších hodinách sa ho zúčastňovali všetky klientky z 2.oddelenia.

V druhom polroku 2015 sme sa cielene venovali nácviku sebaobsluhy – správneho obliekaniu odevov a obúvaniu topánok, zapínaniu zipsov.. Zároveň sme si upevňovali vedomosti o tom, aký odev a obuv sú vhodné vzhľadom na jednotlivé ročné obdobia a aktuálne počasie.

Taktiež sme si upevňovali zručnosti v oblasti hygieny (použitie toalety a toaletných pomôcok, dodržiavanie hygieny po použití toalety, dodržiavanie hygieny pred a po jedle, po príchode zvonku...), neustále sme opakovali už naučené.

V lete sa klientky kúpali v bazéne v areáli DSS, opaľovali sa na dekách, dbali sme o dodržiavanie pitného režimu a používanie pokrývky hlavy.

V rámci rozprávkového popoludnia sme pozerali napr. Frozen, ľudové kráľovstvo, či Méďu Béd'u.

S klientkami sme si čítali rozprávky. Klientky, ktoré verbálne komunikujú, sa snažili o reprodukciu textu, snažili sa a veľa si pamätali. Rovnako dobre im išlo naučenie sa krátkych básničiek. Pracovali sme s detskými časopismi ako Adamko, Vrabček a Šikovníček, najviac mali v obľube maľované čítanie a jednoduché úlohy.

Klientky, ktoré nevedia čítať, pracovali s obrázkovými knihami, ich úlohou bolo pomenovať predmety na obrázkoch, prípadne nakresliť počuté alebo videné.

Počúvali sme aj audiorozprávky, ktoré sa tešili veľkej obľube.

V rámci udržiavania fyzickej kondície a podpory hybnosti celého tela sme chodili na prechádzky do dediny, kde sme sa rozprávali o tom, čo vidia v okolí, aké rastliny, zvieratá poznajú. Srnky, koníky a zajace sme aj videli v okolí. Precvičovali sme si farby, tvary, jednoduché počítanie predmetov. Vychádzky boli často spojené aj so zberom plodov, napr. gaštanov, šípok a orechov.

Z gaštanov sme robili s pomocou terapeutky aj jednoduché zvieratká, ktoré nám potom zdobili oddelenie. Zbierali popadané jabĺčka, ktoré sme krájali a sušili na zimu.

Pracovali sme s papierom, klientky rady maľujú a vymaľúvajú obrázky, dbali sme na výber farieb, dodržiavanie línií. Výkresy potom zdobili nástenku 2. oddelenia.

Udržiavali sme poriadok a čistotu v areáli DSS, zametali sme popadané ovocie, neskôr na jeseň popadané listy zo stromov, z listov i kvetov sme robili kytice na výzdobu oddelenia. Rovnako sme pomohli pri úprave hrobov našich zosnulých klientok na miestnom cintoríne a výrobe vencov.

Cvičili sme v telocvični v rytme modernej hudby, na fit loptách, kde cvičenie bolo zamerané na udržanie rovnováhy, jazdili sme na bicykli, čo sa najviac páčilo Linde B. , Veronike H. a Kataríne K.

Rovnako sme sa v lete venovali hraniu loptových hier, hier s raketou, dbali sme na koordináciu pohybov, striedanie nôh pri bicyklovaní, správny úchop lopty, hádzanie na cieľ.

Počas práce sme si veľakrát spievali ľudové piesne, v predvianočnom období aj koledy a vianočné piesne, rozprávali sme sa o Vianociach, Ježiškovi a darčekom.

Rozvíjali sme jemnú motoriku formou skladania puzzle, dievčatá hneď porozprávali, čo vidia na poskladanom obrázku, aj prostredníctvom navliekania korálok, či pri výrobe vianočných ozdôb z papiera.

Mgr. Zuzana Držková Serdahelyová

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít 3. oddelenia

V dôsledku organizačných a personálnych zmien došlo k 01.01.2015 k zmene terapeuta zastrešujúceho Psychomotorické aktivity na 3. oddelení. Počas prvých mesiacov sa terapeutka snažila získať čo najviac informácií o jednotlivých klientkach.

Hlavným zdrojom informácií pre terapeuta bolo pozorovanie klientok počas psychomotorických aktivít, pri podávaní obeda a príležitostne počas dňa. Ďalším zdrojom informácií bola vedúca oddelenia, službukonajúci opatrovateľský a zdravotnícky personál. štúdium individuálnych plánov. Získané postrehy a poznatky boli podľa potreby terapeutky konzultované s príslušným personálom.

Na základe takto získaných informácií boli v rámci mesačných a týždenných plánov stanovené čiastkové ciele smerujúce k naplneniu hlavného cieľa stimulačných aktivít.

Prvý polrok 2015

Časové vymedzenie:

- psychomotorické aktivity prebiehli denne, v dopoludňajších hodinách, v čase od 8.45 hod. do 9.45 hod..

Priestorové vymedzenie:

- spoločenské priestory tretieho oddelenia, priestory Arteterapie, telocvičňa, areál priľahlého parku, obec Rohov a okolie, pošta, predajňa potravín.

Hlavný cieľ psychomotorických aktivít

- zvýšenie kvality života klientok.

Čiastkové ciele smerujúce k naplneniu hlavného cieľa:

- tréning a upevňovanie sebaobslužných zručností (osobná hygiena, obliekanie – vyzliekanie, obúvanie - vyzúvanie, stolovanie);
- tréning a upevňovanie sociálnych a komunikačných zručností (verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia citov a emócií, podpora spolupráce),
- tréning a upevňovanie pohybových a motorických zručností (oblasť jemnej motoriky, hrubej motoriky, koordinácia pohybov, orientácia v priestore, koordinácia rovnováhy);
- tréning a upevňovanie poznatkov získaných v oblasti trívია,
- tréning pozornosti a koncentrácie (hry pohybové, hudobné, hádanky, doplňovačky, priradovanie...).

V rámci psychomotorických aktivít sme spoločne s klientkami absolvovali konkrétne aktivity, neodmysliteľnou súčasťou ktorých bol tréning v oblasti sociálnej komunikácie a sociálnych zručností.

Nácvik sebaobslužných činností:

- obliekanie, vyzliekanie, zaviazanie šnúrok, zapínanie gombíkov, zipsov, obliekanie čiapky a rukavíc,
- osobná hygiena, umývanie rúk, česanie, krémovanie, používanie vreckoviek....,
- samostatnosť pri stolovaní, kultúra stolovania.

Pobyt vonku:

- vychádzky v parku, objavovanie tajomných zákutí v parku, starostlivosť o koňa, vychádzky do obce a okolia, vychádzky po poľnej ceste k ranču, návštevy predajne potravín, návšteva pošty, zber bazy čiernaj a lipy malolistej, vychádzky na cintorín k hrobu zosnulej obyvateľky 3.oddelenia.

Hrové aktivity:

- spoločenské hry s jednoduchými pravidlami (Domino, Človeče, Čierny Peter, Pexeso),
- hry s pravidlami, hry zamerané na tréning pamati, pozornosti, dopĺňovanie, priradovanie.

Pohybové aktivity:

- cielené precvičovanie svalových skupín, cielené precvičovanie svalových skupín s využitím telocvičného náradia a náčinia, pohybové hry, tanec a iné.

Aktivity zamerané na oblasť jemnej motoriky:

- kreslenie, vyfarbovanie, maľovanie,
- strihanie, trhanie, lepenie
- navliekanie korálok, navliekanie šnúrok do dopánok, prevliekanie šnúrok cez otvory,
- puzzle,
- zber bylín a rastlín.

Aktivity zamerané oblasť pracovnej terapie:

- udržiavanie čistoty a poriadku v okolí materského oddelenia - zametanie, hrabanie, starostlivosť o kvetinové hriadky, starostlivosť o zeleninovú hriadku, zber konárov, papierov, a iné činnosti podľa aktuálnej potreby zariadenia.

Aktivity zamerané na podporu zmyslového vnímania a pohybového reagovania:

počúvanie hudby, rytmizácia textov, spev tanec, hudobno – pohybové hry, hra na nástroje

z Orfovho inštrumentária, hra na africké bubny, spev, tanec, hry na telo, relax.
cielená individuálna práca s klientkami (v súčinnosti s cieľmi stanovenými v IP).

Aktivity zamerané na podporu vedomostí v oblasti trívia

V rámci sociálnej rehabilitácie bola terapeutka prítomná pri podávaní stravy klientom a nápomocná službukonajúcej pracovníčke pri dodržiavaní „Smernice DSS Rohov č. 6/2011.

Terapeutka bola nápomocná pri:

- dodržiavaní hygienických návykov klientok (umývanie rúk pred jedlom, používanie podbradníkov, servítok, umývanie rúk a úst po jedle),
- používaní kompletného prestierania (podložka pod tanier, kompletný príbor alebo lyžica a vidlička, servítka). V rámci zvýšenia komfortu pri stolovaní sme klientke nahradili bežnú lyžicu na polievku lyžicou s hrubou, tvarovanou rúčkou (zlepšenie kvality úchopu),
- používaní príboru u klientok, ktoré vedia príbor používať,
- krájanie masa klientkam, ktoré príbor vedia používať, ale nedokážu si maso nakrájať,
- dodržiavaní celkovej kultúry stolovania (stolovať nehlučne, správne použiť elementárne prvky slušného správania - poďakovať, požiadať..). Ako vhodný prostriedok k eliminácii hlučného správania pri stolovaní sa nám osvedčilo stolovanie pri horiacej sviečke uloženej v lampášiku. Sviečka evokuje u klientok istý rešpekt a tajomno. Vhodnou motiváciou sme eliminovali hlučnosť pri obede,
- dodržiavaní správneho spôsobu podávania stravy klientkam, ktoré sô kŕmené – podávať malé sústa stravy, nechať klientku, aby sústo poriadne a v kľude požula,
- dodržiavaní čistoty kuchynského riadu a stolov,
- správnom a šetrnom zaobchádzaní s várniciami.

Druhý polrok 2015

Časové vymedzenie:

- psychomotorické aktivity prebiehli denne, v dopoludňajších hodinách, v čase od 8.45 hod. do 9.45 hod..

V čase neprítomnosti terapeutky na pracovisku zastrešila aktivity klientok službukonajúca pracovníčka.

Priestorové vymedzenie:

- spoločenské priestory tretieho oddelenia, priestory Arteterapie, telocvičňa, areál priľahlého parku, obec Rohov a okolie, pošta, predajňa potravín, mesto, kultúrny dom.

Hlavný cieľ psychomotorických aktivít:

- zvýšenie kvality života klientok.

Čiastkové ciele smerujúce k naplneniu hlavného cieľa:

- tréning a upevňovanie sebaobslužných zručností (osobná hygiena, obliekanie – vyzliekanie, obúvanie - vyzúvanie, stolovanie),
- tréning a upevňovanie sociálnych a komunikačných zručností (verbálna a neverbálna komunikácia, komunikácia citov a emócií, podpora spolupráce),
- tréning a upevňovanie pohybových a motorických zručností (oblasť jemnej motoriky, hrubej motoriky, koordinácia pohybov, orientácia v priestore, koordinácia rovnováhy),
- tréning a upevňovanie poznatkov získaných v oblasti trívia,
- tréning pozornosti a koncentrácie (hry pohybové, hudobné, hádanky, doplňovačky, priradovanie...).

Nácvik sebaobslužných činností:

- obliekanie, vyzliekanie, zaviazanie šnúrok, zapínanie gombíkov, zipsov, obliekanie čiapky a rukavíc,
- osobná hygiena, umývanie rúk, česanie, krémovanie, používanie vreckoviek.....,
- samostatnosť pri stolovaní, kultúra stolovania.

Pobyt vonku:

- vychádzky v parku, objavovanie tajomných zákutí v parku, starostlivosť o koňa, vychádzky do obce a okolia, vychádzky po poľnej ceste k ranču, návštevy predajne potravín, návšteva pošty, zber lipy malolistej, zber a následné spracovanie sliviek, vychádzky na cintorín k hrobu zosnulej obyvateľky 3.oddelenia.

.

Hrové aktivity:

- spoločenské hry s jednoduchými pravidlami (Domino, Človeče, Čierny Peter, Pexeso),

- hry s pravidlami, hry zamerané na tréning pamäti, pozornosti, doplňovanie, priradovanie.

Pohybové aktivity:

- cielené precvičovanie svalových skupín, cielené precvičovanie svalových skupín s využitím telocvičného náradia a náčinia, pohybové hry, tanec a iné.

Aktivity zamerané na oblasť jemnej motoriky:

- kreslenie, vyfarbovanie, maľovanie, písanie,
- strihanie, trhanie, lepenie,
- práca s hlinou (elementárne zručnosti),
- navliekanie korálok, navliekanie šnúrok do topánok, prevliekanie šnúrok cez otvory, vyšívanie na papier,
- puzzle, jednoduché stavebnice, manipulačné hry,
- zber bylín a rastlín.

Aktivity zamerané na oblasť pracovnej terapie:

- udržiavanie čistoty a poriadku v okolí materského oddelenia - zametanie, hrabanie, starostlivosť o kvetinové hriadky, starostlivosť o zeleninovú hriadku, zber konárov, papierov, a iné činnosti podľa aktuálnej potreby zariadenia.

Aktivity zamerané na podporu zmyslového vnímania a pohybového reagovania:

počúvanie hudby, rytmizácia textov, spev tanec, hudobno – pohybové hry, hra na nástroje z Orfovho inštrumentária, hra na africké bubny, spev, tanec, hry na telo, relax, dramatizácia piesní.

Aktivity zamerané na tréning v oblasti sociálnych vzťahov, sociálnej komunikácie:

Nakupovanie v obchode – praktický nácvik, návšteva pošty – praktický nácvik pri posielaní listu, absolvovanie nákupov v okresnom meste, posedenie v kaviarni, návšteva Benefičného koncertu, návšteva lekára, výlet, kultúrno – spoločenské podujatie v rámci spriatelených zariadení.

Aktivity zamerané na podporu vedomostí v oblasti trívia:

Opakovanie čítania, písania, počítania. Opakovanie a utvrdzovanie vedomostí o prírode, zvieratách, rastlinách, prírodných javoch, spoločnosti.

Klientky sa do aktivít v rámci PMA zapájali aktívne, dobrovoľne, nebol na ne vyvíjaný nátlak. Rozhodnutie klientok bolo akceptované. Pracovali so záujmom. Terapeut umožnil klientkam, aby pracovali v maximálnej možnej miere samostatne, terapeut bol pri činnosti so súhlasom klientky nápomocný. Individuálny prístup klientky neodmietali, vyvolával v nich pozitívny pocit z toho, že sa im terapeut venuje a že aj oni sa môžu prejavíť. Činnosť prinášala klientkam osobné uspokojenie a pocit radosti o čom svedčili ich verbálne a neverbálne prejavy radosti a spokojnosti. Medzi mimoriadne obľúbené činnosti patrili pobyty vonku spojené s nakupovaním v miestnej predajni potravín, spievanie, tanec, stretnutia s klientkami v priestoroch artedielne a v spoločenskej miestnosti. V rámci týchto stretnutí klientky absolvovali tvorivé činnosti (kreslenie, maľovanie, práce s papierom, lepenie, hrové aktivity a iné).

Výstupné práce z tvorivých činností sme vystavovali na nástenke v rámci oddelenia. Klientky sa v praktickej rovine po prvý krát stretli s hlinou ako materiálom na tvorenie. Hlinu trhali, váľali v ruke, roztláčali do placky údermi s dlaňou, vykrajovali tvary vykrajovačkami. Činnosť zvládali primerane svojim schopnostiam a v rámci týchto stretnutí si pripravili vianočné ozdoby, ktoré sme použili na výzdobu adventného venca.

Do PMA sa aktívne zapojili aj niektoré klientky z 9. oddelenia ako asistentky. Jedná sa o ciele formu spolupráce, ktorá smeruje k prehĺbovaniu vzťahov a k lepšiemu spoznávaniu sa klientok medzi oddeleniami. Prejavíť pozitívne emócie vo vzťahu k terapeutovi sa niektoré klientky naučili postupne (objatie, pohladenie, priateľský bozk pri privítaní a pri odchode, nechať sa viesť za ruku počas vychádzky). Uplynulé obdobie hodnotím pozitívne.

V rámci sociálnej rehabilitácie bola terapeutka prítomná pri podávaní stravy klientom a nápomocná službukonajúcej pracovníčke pri dodržiavaní „Smernice DSS Rohov č. 6/2011.

Terapeutka bola nápomocná pri:

- dodržiavaní hygienických návykov klientok (umývanie rúk pred jedlom, používanie podbradníkov, servítok, umývanie rúk a úst po jedle),
- používaní kompletného prestierania (podložka pod tanier, kompletný príbor alebo lyžica a vidlička, servítka). V rámci zvýšenia komfortu pri stolovaní sme klientke nahradili bežnú lyžicu na polievku lyžicou s hrubou, tvarovanou rúčkou (zlepšenie

kvality úchopu). U dvoch klientok, ktoré doposiaľ striktne odmietali používať vidličku sa nám opakovane, aj keď nie vždy (v závislosti od zloženia stravy, momentálnej nálady a vhodne zvolenej motivácie) podarilo dosiahnuť použitie vidličky pri jedení tuhej stravy (napichnúť kúsky mäsa, knedle, zemiaky).

- používaní príboru u klientok, ktoré vedia príbor používať,
- krájanie mäsa,
- dodržiavanie celkovej kultúry stolovania (stolovať nehlučne, správne použiť elementárne prvky slušného správania - poďakovať, požiadať...). Ako vhodný prostriedok k eliminácii hlučného správania pri stolovaní sa nám osvedčilo stolovanie pri horiacej sviečke uloženej v lampášiku. Sviečka evokuje u klientok istý rešpekt a tajomno. Vhodnou motiváciou sme eliminovali hlučnosť pri obede,
- dodržiavanie správneho spôsobu podávania stravy klientkam, ktoré sú kŕmené – podávať malé sústa stravy, nechať klientku, aby sústo poriadne a v klude požula,
- dodržiavanie čistoty kuchynského riadu a stolov,
- správnom a šetrnom zaobchádzaní s várniciami.

Prítomnosť terapeutky pri podávaní obedov sa javí ako efektívna a zmysluplná. Zvýšila sa komfortnosť klientok pri stolovaní, počas obedov vládne príjemná atmosféra, klientky stolujú kultivovanejšie. Prehĺbila a skvalitnila sa spolupráca s opatrovateľským personálom.

Mgr. Miriam Nôžková

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít na 4. oddelení

Prvý polrok 2015

Psychomotorické aktivity v prvom polroku 2015 prebiehali na oddelení č.4 denne v čase od 10:00 do 12:00.

Pracovali sme podľa plánov psychomotorických aktivít.

Plán bol splnený čiastočne, nakoľko od 15.1. do 23.2.2015 som bola práceneschopná.

Zohľadňovali sa individuálne schopnosti a vekové kategórie klientok.

Sledovali sme psychomotorický rozvoj klientok po stránke psychickej, fyzickej a sociálnej.

Snažili sme sa plniť nasledovné úlohy:

- učiť klientky dodržiavať zásady denného režimu,
- viesť klientky k sebaobsluhy, čistote a poriadku,
- viesť klientky k pohybovej aktivite, najmä na čerstvom vzduchu,
- utvárať návyky správneho držania tela, správnej chôdze,
- rozvíjať zmyslové analyzátory formou hier,
- podporovať nadväzovanie sociálnych kontaktov,
- zdokonaľovať nervovú a svalovú koordináciu,
- rozvíjať motorickú zručnosť.

Realizované činnosti v rámci psychomotorických aktivít

V rámci sebaobsluhy sme trénovali nasledovné činnosti:

- osobnú hygienu,
- hygienu rúk,
- obliekanie,
- obúvanie,
- správne stolovanie.

Denne sme opakovali a upevňovali modely správneho stolovania za použitia celého príboru u klientok, u ktorých je to možné a dbali na hygienu stolovania.

Klientky, ktoré zvládajú sebaobsluhu i naďalej pomáhali ostatným klientkam, ktoré potrebovali pomoc.

- rozvíjali sme a precvičovali zmyslové analyzátory formou hier, hádaniek a súťaží „Ako sa vidím“, „Učíme sa šoférovať“, „Hrkálky a hľadači pokladov“, „Vieme cvičiť“,
- venovali sme sa pozorovaniu a vnímaniu vlastného tela a spájali s dokresľovaním postavy,
- rozvíjali sme vizuomotorickú koordináciu - pohyb oko – ruka,
- precvičovali sme zrakové, hmatové a sluchové vnímanie prostredníctvom hier („Hmatová krabica“, „Čo sa zmenilo?“, „Šepkanie“, „Čo chýba“, atď.),

- nacvičovali sme správnu artikuláciu pomocou obrázkov, interpretovaním obsahu rozprávky pomocou maňušiek, opisom predmetov ústne, riešením problému pomocou hračiek (hádanky),
- viedli sme rozhovory na rôzne témy: „slušné správanie“, „chráň si svoje zdravie“, „správanie sa v prírode“, „bez práce nie sú koláče“, atď.,
- pozornosť som venovala čítaniu básní, rozprávok, prezeraniu ilustrácií,
- učili sme sa básne, riekanky a vyčítanky podľa ročných období,
- s klientkou Zuzanou T. sme naďalej pravidelne trénovali správne pomenovanie obrázkov v knižke; je veľmi šikovná, čo sa týka učenia riekaniek, básničiek a piesní,
- pozornosť sme venovali aj čítaniu básní, rozprávok a prezeraniu ilustrácií,
- naďalej sme precvičovali písanie do zošitov podľa predlohy a počítali jednoduchšie matematické príklady s klientkami Denisou H., Michaelou K., Renátou C. a Petrou S.,
- technika čítania robí aj naďalej problémy klientkam (Michaela K. a Petra S.), preto budeme v týchto činnostiach pokračovať,
- precvičovali sme aj slovnú zásobu z anglického jazyka s klientkami Denisou H., Michaelou K. a Petrou S.,
- sledovali sme dopravný ruch na miestnej komunikácii a opakovali pravidlá cestnej premávky,
- počas vychádzok sme pozorovali zmeny v prírode, spoznávali rastliny, zvieratá a zároveň dbali na ochranu prírody,
- zhotovovali sme výtvarné práce podľa ročných období,
- podieľali sme sa na výzdobe oddelenia,
- zameriavali sme sa aj na práce s plastelínou, textilom a prírodným materiálom,
- osobitnou formou činnosti klientok bola spontánna kresba,
- vymaľovávali sme predkreslené motívy a čmárali pastelkami,
- upratovali sme okolie zariadenia – čistili priekopu (Renáta C., Denisa H.),
- navliekali sme korálky na špajdle,
- nacvičovali sme piesne podľa ročných období,
- spievali sme piesne podľa výberu klientok (detské, moderné, ľudové),
- nacvičovali sme základné prvky hry na telo,
- rytmizovali sme slová –zvolávanie mien,
- precvičovali sme rytmus vytlieskavaním,
- nacvičovali sme chôdzu po rovnom teréne (oddelenie, chodba, popri zábradliu),

- nacvičovali sme chôdzu po členitom teréne,
- nacvičovali sme aj chôdzu po schodoch a okolo prekážok,
- hrali sme pohybové hry,
- relaxovali sme pri pomalej hudbe,
- absolvovali sme vychádzky do parku a okolia s chodiacimi klientkami, ale aj s klientkami, ktoré sú na vozíku.

Pozornosť sme venovali aj duševnej hygiene (psychostimulácia, relaxácia).

Klientky počas hier komunikovali, spolupracovali a spoločne tvorili, čo vplývalo na rozvoj sociomotoriky. Každú činnosť sme sa snažili ukončiť relaxáciou, počúvaním hudby.

Psychomotorické aktivity boli zamerané na rozvoj senzomotoriky, psychomotoriky, neuromotoriky a sociomotoriky.

Vyznačovali sa spontánnosťou, prirodzenosťou, hravou atmosférou a zábavným charakterom. Umožnili klientkam odreagovanie, príjemné uvoľnenie, radosť a spokojnosť, zmysluplné zamestnanie.

Druhý polrok 2015

Psychomotorické aktivity v druhom polroku 2015 prebiehali v oddelení č.4 denne v čase od 10:15 do 12:15 hod..

Pracovali sme podľa plánov psychomotorických aktivít.

Sledovali sme psychomotorický rozvoj klientok po stránke psychickej, fyzickej a sociálnej.

Zohľadňovali sa individuálne schopnosti a vekové kategórie klientok.

Snažili sme sa plniť nasledovné úlohy:

- učiť klientky dodržiavať zásady denného režimu
- viesť klientky k sebaobslužke, čistote a poriadku
- utvárať návyky správneho držania tela, správnej chôdze
- zdokonaľovať nervovú a svalovú koordináciu
- rozvíjať motorickú zručnosť
- rozvíjať zmyslové analyzátory formou hier
- podporovať nadväzovanie sociálnych kontaktov
- viesť klientky k pohybovej aktivite, najmä na čerstvom vzduchu

Realizované činnosti v rámci psychomotorických aktivít:

V rámci sebaobsluhy sme trénovali nasledovné činnosti:

- osobnú hygienu
- hygienu rúk
- obliekanie
- obúvanie
- správne stolovanie

Klientky, ktoré zvládajú sebaobsluhu i naďalej pomáhali ostatným klientkam, ktoré potrebovali pomoc.

Denne sme opakovali a upevňovali modely správneho stolovania za použitia celého príboru u klientok, u ktorých je to možné.

- klientky vyrábali hračky z rôznych prírodných materiálov (gaštany, šišky)
- zhotovovali sme aj šarkana z farebného papiera
- navliekali sme korálky na špajdle
- nacvičovali sme piesne podľa ročných období
- spievali sme piesne podľa výberu klientok (detské, moderné, ľudové)
- nacvičovali sme základné prvky hry na telo
- rytmizovali sme slová –zvolávanie mien
- precvičovali sme rytmus vytlieskavaním
- nacvičovali sme chôdzu po rovnom teréne (oddelenie, chodba, popri zábradliu) s klientkami
- nacvičovali sme chôdzu po členitom teréne
- nacvičovali sme aj chôdzu po schodoch a okolo prekážok
- hrali sme pohybové hry
- relaxovali sme pri pomalej hudbe
- absolvovali sme vychádzky do parku a okolia s chodiacimi klientkami, ale aj s tými na vozíčku
- pestovala som návyky pohybovej činnosti (rozcvičky, nácvik správneho držania tela)
- rozvíjali sme a precvičovali zmyslové analyzátory formou hier, hádaniek a súťaží „Zámena topánok“, „Uhádni, čo je to“, „Cesta cez potok“, „Vieme cvičiť“

- venovali sme sa pozorovaniu a vnímaniu vlastného tela a spájali s dokresľovaním postavy
- rozvíjali sme vizuomotorickú koordináciu - pohyb oko – ruka
- precvičovali sme zrakové, hmatové a sluchové vnímanie prostredníctvom hier („Hmatová krabica“, „Čo sa zmenilo?“, „Šepkanie“, „Čo chýba“, „Psík Bobík“ atď.)
- nacvičovali sme správnu artikuláciu pomocou obrázkov, interpretovaním obsahu rozprávky pomocou maňušiek, opisom predmetov ústne, riešením problému pomocou hračiek (hádanky)
- viedli sme rozhovory na rôzne témy: „slušné správanie“, „kniha, priateľ človeka“, „správanie sa v prírode“ atď.
- pozornosť som venovala čítaniu básní, rozprávok, prezeraniu ilustrácií
- učili sme sa básne, riekanky a vyčítanky podľa ročných období (s klientkou Zuzanou T. sme pravidelne trénovali správne pomenovanie obrázkov v knižke; je veľmi šikovná, čo sa týka učenia riekaniek, básničiek a piesní)
- pozornosť sme venovali aj čítaniu básni, rozprávok a prezeraniu ilustrácií
- štyri klientky pravidelne precvičovali písanie do zošitov podľa predlohy, počítali jednoduchšie matematické príklady
- technika čítania robí aj naďalej problémy trom klientkam, preto budeme v týchto činnostiach naďalej pokračovať
- s dvoma precvičovali sme aj slovnú zásobu z anglického jazyka
- počas vychádzok sme pozorovali zmeny v prírode, spoznávali rastliny, zvieratá a zároveň dbali na ochranu prírody
- sledovali sme dopravný ruch na miestnej komunikácii a opakovali pravidlá cestnej premávky.
- zhotovovali sme výtvarné práce podľa ročných období
- podieľali sme sa na výzdobe oddelenia (pochvalu za pekné práce si zaslúžili dve klientky) zameriávali sme sa aj na práce s plastelínou, textilom a prírodným materiálom
- osobitnou formou činnosti klientok bola spontánna kresba, v ktorej sa odzrkadľoval stupeň ich intelektuálneho rozvoja
- vymaľovávali sme predkreslené a čmárali pastelkami
- dve klientky pomáhali na svojom oddelení (utieranie prachu, odkladanie hračiek, prestieranie a upratovanie stolov po obede)

- upratovali sme okolie zariadenia – čistili priekopu

Psychomotorické aktivity boli zamerané na rozvoj senzomotoriky, psychomotoriky, neuromotoriky a sociomotoriky.

Vyznačovali sa spontánnosťou, prirodzenosťou, hravou atmosférou a zábavným charakterom. Umožnili klientkam odreagovanie, príjemné uvoľnenie, radosť a spokojnosť, zmysluplné zamestnanie.

Každú činnosť sme sa snažili ukončiť relaxáciou, počúvaním hudby.

Pozornosť sme venovali aj duševnej hygiene (psychostimulácia, relaxácia). Klientky počas hier komunikovali, spolupracovali a spoločne tvorili, čo vplývalo na rozvoj sociomotoriky.

Antónia Slováková

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít na 5. oddelení

Prvý polrok 2015

Časové vymedzenie:

- psychomotorické aktivity na 5. oddelení prebiehali denne v dopoludňajších hodinách, podľa harmonogramu v čase od 08:45 hod. do 12:00 hod. za účasti dvanástich klientok.

Od januára do júna som s klientkami pracovala na rozvoji, upevňovaní a udržiavaní sa v oblasti sebaobsluhy, motoriky a verbálnej komunikácie.

Oblasť sebaobsluhy:

- upevňovanie sebaobslužných činností:

napomáhanie pri správnom dodržiavaní hygienických návykov a vedenie k samostatnosti pri hygienických návykoch.

V rámci sebaobslužných činností terapeutka bola prítomná počas podávania obeda. Dohľad bol zameraný na správnu kultúru stolovania a stravovania sa klientok.

Oblasť motoriky:

- prechádzky u mobilných klientok boli zamerané na upevňovanie hrubej motoriky:

chôdzu po členitom teréne – zvládali 4 klientky s pomocou,

chôdzu do svahu a dolu svahom – zvládali 4 klientky s pomocou,

chôdzu hore a dole schodmi – zvládali 4 klientky s pomocou,

chôdzu medzi predmetmi – zvládali 4 klientky s pomocou,

Prechádzky boli zamerané na pohybovú aktivitu.

Imobilné klientky sa na terapii pohybovali pomocou invalidného vozíka.

- nácvik a upevňovanie jemnej motoriky:

obtáčanie priadze okolo celej dlane – zvládala 1 klientka,

stláčanie, trhanie, krčenie a lepenie papiera – zvládali 4 klientky s pomocou,

prevliekanie šnúrok cez otvory najrôznejších tvarov – zvládali 3 klientky s pomocou,

skladanie kociek (cvičenie zamerané na správne uchopovanie končekmi prstov) – zvládali 3 klientky s pomocou,

postupné otváranie a zatváranie dlane po jednom prste – zvládali 4 klientky s pomocou.

Činnosť na upevňovanie jemnej motoriky samostatne nezvládala žiadna klientka, vždy potrebovala pomoc terapeutky.

Oblasť komunikácie:

- klientky na oddelení nevedia čítať, preto som pracovala často s obrázkovými knihami (verbálne vedeli opakovať obrázky v knihách – 3 klientky).

Zhodnotenie činnosti:

Klientky boli ochotné sa zapájať do pripravených činností. Veľmi pekne spolupracovali nielen na oddelení, ale aj mimo oddelenia. V činnostiach budem naďalej pokračovať v druhom polroku 2015.

Význam a cieľ aktivít realizovaných v rámci terapie:

- upevňovanie samostatnosti v oblasti sebaobsluhy,
- odbúranie nadbytočnej energie,
- utváranie vzťahu k pohybu a aktivite,
- aktívne využitie voľného času,
- upevňovanie svojho zdravia,
- rozvoj koordinačných schopností.

Pri všetkých činnostiach som vždy dbala na dostatočné dodržiavanie bezpečnosti a predchádzanie možným poraneniam a úrazom a to výberom vhodnej obuvi ako aj vhodným odevom. Vždy bol dodržiavaný pitný režim.

Druhý polrok 2015

Časové vymedzenie:

- psychomotorické aktivity na 5. oddelení prebiehali denne v dopoludňajších hodinách v čase od 08:45 hod. do 12:00 hod., za účasti dvanástich klientok.

Priestorové vymedzenie:

- spoločenské priestory piateho oddelenia
- okolie zariadenia,
- areál priľahlého parku,
- multisenzorická miestnosť.

Hlavný cieľ psychomotorických aktivít: zvýšenie kvality života klientok

Čiastkové ciele:

- nácvik a upevňovanie sebaobslužných činností (osobná hygiena, obliekanie, vyzliekanie, obúvanie, vyzúvanie, správne stolovanie,
- nácvik a upevňovanie komunikačných zručností (verbálna a neverbálna komunikácia)
- tréning pohybových a motorických zručností (jemná motorika, hrubá motorika, orientácia v priestore)
- multisenzorická miestnosť.

Nácvik sebaobslužných činností:

- osobná hygiena – umývanie rúk pred jedlom, po použití sociálneho zariadenia, používanie vreckoviek, česanie, použitie krému – na tvári a rukách , správne stolovanie,
- v rámci sebaobslužných činností, bola prítomnosť terapeutky na oddelení počas podávania stravy zameraná, na správnu kultúru stolovania a stravovania sa

Terapeutka dohliadala na:

- samostatnosť pri stolovaní – používanie kompletného príboru u klientok, ktoré ho

vedia používať, prestierania, misiek na kompót, používanie podbradníkov a servítky po obede,

- dodržiavanie celkovej kultúry stolovania, správneho spôsobu podávania stravy klientkam
- kŕmenie klientok po malých sústach, riadne požitie stravy,
- dodržiavanie čistoty stolov, riadu, jedálne

Nácvik komunikačných zručností:

- porozumenie reči terapeuta pri denných bežných činnostiach a aktivitách,
- pokus o vzájomnú dohodu medzi klientom a terapeutom prostredníctvom verbálnej a neverbálnej komunikácii
- práca s obrázkovými knihami a leporelami spojená s kladením jednoduchých otázok v súvislosti s prezeraním knihy,

Nácvik a rozvoj jemnej motoriky pomocou techník:

- krčenie, skladanie, trhanie a lepenie papiera – zvládali 4 klientky s pomocou,
- práca s plastelínou, miesenie, stláčanie – zvládli 2 klientky
- vkladanie korálikov do rôznych otvorov – zvládali 2 klientky s pomocou,
- namotávanie priadze okolo celej dlane, do klobka – zvládla 1 klientka
- hádzanie loptičky na cieľ – zvládali 3 klientky za asistencie terapeuta,
- stavanie kociek na seba – zvládali 2 klientky,
- bezobsažné čmáranie, kreslenie a vyfarbovanie – klientky zvládli, každá podľa svojich možností a schopností
- maľovanie vodovými farbami – zvládali 2 klientky s pomocou.

Nácvik a rozvoj hrubej motoriky prostredníctvom:

- prechádzok v rámci zariadenia a v okolí zariadenia, aj s imobilnými klientkami,
- chôdze po rovnom teréne – zvládali 3 klientky bez pomoci a 5 klientok s pomocou,
- chôdze po členitom teréne – zvládali 4 klientky s pomocou,
- chôdze do svahu a dolu svahom – zvládali 4 klientky s pomocou,
- chôdze hore a dole schodmi – zvládala 1 klientka bez pomoci a 2 klientky s pomocou,
- chôdze medzi prekážkami – zvládali 4 klientky s pomocou.

Multisenzorická miestnosť:

- klientky piateho oddelenia sa zúčastňovali aktivít v Snoezelen, ktoré boli zamerané na stimuláciu zmyslového vnímania.
- oboznámili sa s každým zariadením v miestnosti – vodná posteľ, bublinkový valec, optické vlákna, suchý bazén (loptičkový), rotátor na farebné kotúče,
- pomocou týchto zariadení a pomôcok sme u klientok stimulovali všetky zmysly,
- klientky si oddýchlí a zrelaxovali,
- zažili príjemné chvíle a s dobrou náladou vždy opúšťali priestory miestnosti,
- spätnou väzbou pre terapeuta, bol spokojný výraz tváre klienta.

Význam aktivít realizovaných v rámci terapie:

- odbúranie nadbytočnej energie,
- upevňovanie samostatnosti v oblasti sebaobsluhy,
- aktívne využitie voľného času,
- upevňovanie svojho zdravia,
- vzájomná tolerancia pri aktivitách,
- utváranie vzťahu k pohybu a aktivite,
- udržiavanie manuálnych zručností,
- rozvoj koordinačných schopností.

Počas aktivít na oddelení, bola vždy dodržaná bezpečnosť klientok a pitný režim.

Mgr. Oľga Havelová

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít na 6. oddelení

Prvý polrok 2015

Psychomotorické aktivity prebiehali denne v čase od 8,45 do 12,30 hod., počas práce terapeutky na 10. oddelení v čase od 10,00 do 11,00 hod.

Počas tohto obdobia sme s klientkami pracovali na rozvoji a udržiavaní motorických schopností, komunikačných zručností a zručností v oblasti sebaobsluhy. Plánovanie a realizácia jednotlivých činností si vyžadovali dôkladné poznanie klientov, ich zdravotné a psychické stavy, požiadavky a potreby.

Oblasť sebaobsluhy

- S klientkami sme sa venovali nácviku správneho obliekania odevov a obúvania topánok, zapínaniu zipsov a zaväzovaniu šnúrok. Ďalej sme si upevňovali vedomosti, aký odev a obuv sú vhodné k jednotlivým ročným obdobiam a do aktuálneho počasia, prečo sa používa pokrývka hlavy v slnečných dňoch a podobne.
- U klientok so stredne ťažkým a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia sme zvolili alternatívnu metódu (pomoc pri obliekaní, obúvaní) a mali sme na zreteli existujúce schopnosti a zručnosti klientky, naším cieľom bolo zachovať čo najvyššiu mieru samostatnosti a nezávislosti klientky.
- Súčasťou PMA je upevňovanie zručností a schopností pri podávaní stravy (obedov), dohľad nad správnym stolovaním klientok, dodržiavanie hygienických návykov pred, počas a po jedle, používaní pomôcok ako napr.: príbor, servítka. Niektoré klientky sú schopné najesť sa príborom kompletným alebo čiastočným. Tie klientky, ktoré vyžadujú pomoc, nakrmi službukonajúca pracovníčka alebo klientka vykonávajúca pracovnú terapiu.

Oblasť komunikácie

- Komunikačné schopnosti sme precvičovali prostredníctvom rozprávania na rôzne témy. S klientkami, ktoré nekomunikujú verbálne, som komunikovala s použitím alternatívnej formy komunikácie (výrazná mimika a gestá).
- Klientky, ktoré vedia čítať čítali rozprávky ostatným, alebo čítala terapeutka, klientky sa snažili zreprodukovat' vypočutý text, alebo nakresliť čo počuli. Klientky, ktoré nevedia čítať pracovali s obrázkovou knihou a ich úlohou bolo pomenovať jednotlivé obrázky v knihe.

Oblasť motoriky

- Na udržiavanie fyzickej kondície sme často chodili na vychádzky. Striedali sme rovný a členitý terén, nacvičovali sme správne dýchanie počas chôdze.
- V rámci hrubej motoriky sme sa venovali pracovným činnostiam o čistotu a poriadok na oddelení, alebo udržiavanie poriadku v parku a na chodníkoch. S klientkami sme zametali chodníky, zbierali popadané ovocie, gaštany, či halúzky alebo trhali burinu.
- Pre rozvoj jemnej motoriky sme používali najmä výtvarné techniky (čmáranie na veľký formát papiera, prsto maľba). Trénovali sme správny úchop ceruzky, správne vyfarbovanie ohraničenej plochy.

- Vyrobili sme si rôzne dekorácie z papiera, ktoré nám slúžili ako výzdoba oddelenia. U klientok boli výtvarné techniky obľúbenou činnosťou. Niektoré klientky zvládali činnosti samostatne, avšak niektoré klientky potrebovali priamu pomoc terapeutky.
- S klientkami sme tiež precvičovali navliekanie korálok, vkladanie kociek do otvorov, alebo pripínanie kolíčkov na hranu krabice.
- Klientky, ktoré sú ťažšie fyzicky handicapované (majú zhoršenú motoriku v rukách trénovali úchop predmetu do ruky držanie hračky, ceruzky a pod.).

Druhý polrok 2015

Psychomotorické aktivity prebiehali denne v čase od 8,45 do 12,30 hod., počas práce terapeutky na 10. oddelení v čase od 10,00 do 11,00 hod.

Počas tohto obdobia sme s klientkami pracovali na rozvoji a udržiavaní motorických schopností, komunikačných zručností a zručností v oblasti sebaobsluhy. Plánovanie a realizácia jednotlivých činností si vyžadovali dôkladné poznanie klientov, ich zdravotné a psychické stavy, požiadavky a potreby.

Oblasť sebaobsluhy

- S klientkami sme sa venovali nácviku správneho obliekania odevov a obúvania topánok, zapínaniu zipsov a zaväzovaniu šnúrok a to najmä vtedy, keď sme chodili na vychádzky. Ďalej sme si upevňovali vedomosti, aký odev a obuv sú vhodné k jednotlivým ročným obdobiam a do aktuálneho počasia, prečo sa používa pokrievka hlavy v slnečných dňoch a podobne.
- U klientok so stredne ťažkým a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia sme mali na zreteli existujúce schopnosti a zručnosti klientky, naším cieľom bolo zachovať čo najvyššiu mieru samostatnosti a nezávislosti klientky.
- Súčasťou PMA je upevňovanie zručností a schopností pri podávaní stravy (obedov), dohľad nad správnym stolovaním klientok, dodržiavanie hygienických návykov pred a po jedle, používaní pomôcok ako napr.: servítkov, po ukončení stolovania, umytie rúk po jedle. Klientky sú schopné najesť sa príborom kompletným alebo čiastočným. Tie klientky, ktoré vyžadujú pomoc, nakŕmi službukonajúca pracovníčka alebo klientka vykonávajúca pracovnú terapiu na danom oddelení.

Oblasť komunikácie

- Komunikačné schopnosti sme precvičovali prostredníctvom rozprávania na rôzne témy a taktiež sme sa učili básničky k rôznym príležitostiam.
- Klientky, ktoré vedia čítať, čítali rozprávky ostatným, počúvali rozprávky na CD alebo odpisovali text a následne sa snažili zreprodukovať vypočutý text, alebo nakresliť čo počuli. Klientky, ktoré čítať nevedia pracovali s obrázkovou knihou a ich úlohou bolo obrázky v knihe pomenovať.
- S klientkami, ktoré nekomunikujú verbálne, som komunikovala s použitím výraznej mimiky a gest.

Oblasť motoriky

- Na udržiavanie celkovej fyzickej kondície sme často chodili na vychádzky. Striedali sme rovný a nerovný terén, nacvičovali sme správne dýchanie počas chôdze.
- V rámci hrubej motoriky sme sa venovali pracovným činnostiam, zameraným na čistotu a poriadok na oddelení a taktiež sme vonku zametali chodníky, trhali burinu, hrabali popadané lístie alebo zbierali halúzky.
- Tiež sme trénovali hádzanie, kopanie, kotúľanie, chytanie lopty a hod na cieľ, kde si klientky precvičovali jemnú ale aj hrubú motoriku.
- Pre upevňovanie jemnej motoriky sme používali napr.: vyfarbovanie ohraničenej plochy, výrobu mozaiky, prácu s plastelínou, navliekanie korálok, stavanie kociek, vkladanie predmetov do otvorov.
- Vyrobili sme si rôzne dekorácie najmä z papiera, ktoré nám slúžili ako výzdoba oddelenia. Trénovali sme správny úchop ceruzky, nožníc. U klientok boli výtvarné techniky obľúbenou činnosťou. Niektoré klientky zvládali činnosť samostatne, avšak niektoré klientky potrebovali priamu pomoc terapeutky.
- Klientky, ktoré sú ťažšie fyzicky handicapované (majú zhoršenú motoriku v rukách trénovali úchop predmetu do ruky, držanie hračky, ceruzky a pod.).

Účinky psychomotorických aktivít a jej význam v rámci terapie:

- odbúranie nadbytočnej energie,
- vyjadrenie svojich pocitov, potrieb, túžob a predstáv,
- aktívne využitie voľného času,
- upevňovanie svojho zdravia,

- koordinácia schopností,
- zvyšovanie miery samostatnosti v oblasti sebaobsluhy,
- upevňovanie manuálnych zručností.

Klientky spolupracovali. Veľmi rady sa zapájali do vopred pripravených činností na oddelení. Pri všetkých činnostiach sme vždy dbali na dostatočné dodržiavanie bezpečnosti, možným poraneniam a úrazom sme predchádzali pomocou výberu vhodnej obuvi a vhodného odevu. Pitný režim bol vždy dodržiavaný.

Bc. Lucia Janíková

Vyhodnotenie psychomotorických aktivít na 7. oddelení

Prvý polrok 2015

Psychomotorické aktivity v prvom polroku 2015 prebiehali na oddelení č.7 denne v čase od 8:45 do 10:00. Do tohto programu boli zapojené všetky klientky (12 klientok).

Pracovali sme podľa vopred zostavených plánov psychomotorických aktivít. Plán bol splnený čiastočne, nakoľko od 15.1. do 23.2.2015 som bola práceneschopná.

Zohľadňovali sme individuálne schopnosti a vekové kategórie klientok. Sledovali sme psychomotorický rozvoj klientok po stránke psychickej, fyzickej a sociálnej.

Psychomotorické aktivity boli zamerané na oblasť:

- senzomotoriky,
- psychomotoriky,
- neuromotoriky,
- sociomotoriky.

Zameriavali sme sa na tieto úlohy:

- učiť klientky dodržiavať zásady denného režimu,
- viesť k čistote, poriadku a sebaobsluhy,

- viesť klientky k pohybovej aktivite, najmä na čerstvom vzduchu,
- utvárať návyky správneho držania tela, správnej chôdze,
- zdokonaľovať nervovú a svalovú koordináciu, odstraňovať zlozvyky,
- rozvíjať motorickú zručnosť,
- rozvíjať zmyslové analyzátory formou hier,
- podporovať nadväzovanie sociálnych kontaktov.

Pri činnostiach sme používali didaktické hry, ktoré rozvíjajú pozorovacie schopnosti klientok, predstavivosť, obrazotvornosť, koncentráciu a pamäť.

Volili sme zásadu multisenzorického prístupu - aby bolo zapojených čím viac zmyslov.

Dbali sme na správnu motiváciu, usmerňovanie a kontrolu počas rôznych druhov činností.

Denne sme trénovali sebaobslužné činnosti (obliekanie, obúvanie, umývanie rúk) so všetkými klientkami, podľa ich individuálnych schopností. Väčšina klientok vykonávala tieto činnosti len s pomocou.

Jemnú motoriku sme trénovali pomocou týchto aktivít:

- navliekanie korálok,
- trhanie a krčenie papiera,
- zbieranie kamienkov, kvetov,
- otváranie a zatváranie zásuviek, dverí,
- modelovanie z plastelíny,
- vymaľovanie a čmáranie pastelkami.

Hrubú motoriku sme precvičovali nasledovnými aktivitami:

- pohybové hry na ihrisku za priaznivého počasia,
- pohybové hry v telocvični za nepriaznivého počasia,
- relaxačné cvičenia,
- vychádzky.

Rozvíjali sme priestorovú orientáciu (hore, dole, blízko, ďaleko). Hmatom sme rozoznávali tvrdosť a mäkkosť predmetov.

Klientky boli počas činnosti verbálne a názorne usmerňované terapeutkou.

Dbali sme na rozvíjanie slovnej zásoby a stimuláciu reči (konkrétne predmety – obrázky –

slovné inštrukcie).

Učili sme sa rôzne riekanky, vyčítanky a básničky (podľa aktuálnych ročných období).

Pozornosť sme venovali aj pracovnej terapii :

- zametanie chodníkov,
- trhanie buriny.

Pochvalu za snahu pri vykonávaní týchto činností si zaslúži Gabriela K.

Prezerali sme obrázky v knižkách, časopisoch a snažili sa o ich správne pomenovanie. Hrali sme sa s rôznymi obrázkami, hračkami, skladačkami, pexesom.

Počas psychomotorických činností sme rešpektovali presne stanovené herné zásady. Osobitnú pozornosť sme venovali aj duševnej hygiene (relaxácia, psychostimulácia).

S klientkami sme pravidelne chodievali na vychádzky do okolia .

Snažili sme sa, aby naplánované činnosti boli zaujímavé a príťažlivé, aby prinášali klientkam radosť a uspokojenie.

Druhý polrok 2015

Psychomotorické aktivity v druhom polroku 2015 prebiehali v oddelení č.7 denne v čase od 8:45 do 10:00 hod. resp. od 13:30 do 15:00. Do tohto programu boli zapojené všetky klientky (12 klientok).

Pracovali sme podľa vopred zostavených plánov psychomotorických aktivít. Zohľadňovali sa individuálne schopnosti a vekové kategórie klientok. Sledovali sme psychomotorický rozvoj klientok po stránke psychickej, fyzickej a sociálnej.

Psychomotorické aktivity boli zamerané na oblasť:

- senzomotoriky
- psychomotoriky
- neuromotoriky
- sociomotoriky

Zameriavali sme sa na tieto úlohy:

- viesť k čistote, poriadku a sebaobsluhy

- učiť klientky dodržiavať zásady denného režimu
- utvárať návyky správneho držania tela, správnej chôdze
- zdokonaľovať nervovú a svalovú koordináciu, odstraňovať zlozvyky
- rozvíjať motorickú zručnosť
- rozvíjať zmyslové analyzátory formou hier
- podporovať nadväzovanie sociálnych kontaktov
- viesť klientky k pohybovej aktivite, najmä na čerstvom vzduchu

Volili sme zásadu multisenzorického prístupu - aby bolo zapojených čím viac zmyslov. Dbali sme na správnu motiváciu, usmerňovanie a kontrolu počas rôznych druhov činností. Pri činnostiach sme používali didaktické hry, ktoré rozvíjajú pozorovacie schopnosti klientok, predstavivosť, obrazotvornosť, koncentráciu a pamäť.

Denne sme trénovali **sebaobslužné** činnosti (oblekanie, obúvanie, umývanie rúk) so všetkými klientkami podľa ich individuálnych schopností. Väčšina klientok vykonávala tieto činnosti len s pomocou.

Jemnú motoriku sme trénovali pomocou týchto aktivít:

- trhanie a krčenie papiera
- bezobsažné čmáranie na papier
- vkladanie predmetov do otvorov
- navliekanie korálok
- navliekanie šnúrky do drevenej topánky
- otváranie a zatváranie zásuviek a dverí
- bezobsažné čmáranie na chodník
- zažínanie a zhasínanie svetla
- zber kvetov
- triedenie kociek podľa farieb
- kreslenie farebnými ceruzkami
- vyfarbovanie predkresleného
- stavanie hradu z farebných kociek
- práca so zvukovými hračkami
- prstomaľba

- hra s loptou (držanie lopty, podávanie, kotúľanie, chytanie, hádzanie)
- ukladanie hračiek na miesto
- práca s prírodným materiálom
- správne uchopenie ceruzky
- listovanie v leporele, časopise
- razítkovanie a rozfúkavanie farieb
- práca s plastelínou

Hrubú motoriku sme precvičovali nasledovnými aktivitami:

- chôdza po rovnom a členitom teréne –rôzne tempo
- chôdza po schodoch - s pomocou
- chôdza v kruhu, dvojice, trojice
- prekračovanie prekážok
- chôdza – beh (pomalý, rýchly)
- skoky z podložky
- hudobno- pohybové hry
- chôdza po penových kvádroch
- ťahanie hračiek
- sánkovanie
- vychádzky

Rozvíjali sme priestorovú orientáciu (hore, dole, blízko, ďaleko). Hmatom sme rozoznávali tvrdosť a mäkkosť predmetov.

Dbali sme na rozvíjanie slovnej zásoby a stimuláciu reči (konkrétne predmety – obrázky – slovné inštrukcie).

Učili sme sa rôzne riekanky, vyčítanky a básničky (podľa aktuálnych ročných období).

Pozornosť sme venovali aj pracovnej terapii :

- zametanie chodníkov
- trhanie buriny

Pochvalu za snahu pri vykonávaní týchto činností si zaslúži Gabriela K.

Komunikácia bola zameraná na tieto úlohy:

- nadviazanie očného kontaktu
- nadviazanie rečového kontaktu
- tvorenie slov
- tvorenie viet – jednoduché
- nadviazanie nonverbálnej komunikácie
- prezeranie obrázkov v knižkách, časopisoch – ich správne pomenovanie
- reprodukcia rozprávok
- učenie riekaniek, vyčítaniek – vytlieskavaním
- spev piesní podľa ročných období
- spev piesní (podľa výberu klientok)

Počas psychomotorických činností sme rešpektovali presne stanovené herné zásady. Osobitnú pozornosť sme venovali aj duševnej hygiene (relaxácia, psychostimulácia). S klientkami sme pravidelne chodievali na vychádzky do okolia .

Antónia Slováková

Vyhodnotenie stimulačných aktivít na 8. oddelení**Prvý polrok 2015****Časový rámec:**

Pracovné dni v čase od 8.45 hod. do 9.45. hod.

Priestorové zabezpečenie:

- spoločenské priestory 8. oddelenia,
- priestory priľahlého parku a blízke okolie DSS,
- multisenzorická miestnosť.

Cieľ: zvýšenie kvality života ťažko mentálne postihnutých klientov

Obsah:

- hrové aktivity
- prechádzky

- aktivity využívajúce prvky muzikoterapie, dramatoterapie, psychomotorickej terapie, taktilnej terapie

Forma:

- Cielená individuálna práca s klientmi v pomere 1:1 (klient – terapeut)

Preferovanie tejto formy práce vytvára dostatok príležitostí pre vzájomné spoznávanie sa a tvorí základy pre vybudovanie kvalitatívne hodnotnejšieho vzťahu založenom na dôvere. Zároveň umožňuje terapeutovi reagovať adekvátnym spôsobom v akejkoľvek situácii a citlivejšie naplňovať potreby klienta.

- Skupinová forma práce

Túto formu práce terapeut využíval predovšetkým pri aplikácii foriem muzikoterapie a dramatoterapie. Hlavným cieľom bolo vytvoriť príjemnú, radostnú a uvoľnenú atmosféru a podľa možnosti zaujať všetkých členov skupiny. Prostredníctvom týchto aktivít menil stereotýpiu skupinovej dynamiky. Táto forma práce sa javila ako efektívna a medzi klientmi mimoriadne obľúbená.

Metódy:

- stimulácia senzomotorických schopností,
- stimulácia psychomotorických schopností,
- stimulácia kognitívnych schopností,
- stimulácia sociálnych zručností.

Konkrétne stimulačné aktivity:

V prvom polroku 2015 bola s klientmi 8. oddelenia práca vykonávaná nepravidelne z dôvodu:

- dlhodobej práceneschopnosti terapeutky,
- termínovanej práci na výrobe obrazov pre spoločnosť Samsung.

Pri práci s klientmi počas stimulačných aktivít, k základným prostriedkom využívaným k naplneniu cieľov patrila primeraná forma motivácie, pochvala, povzbudzovanie a neustále opakovanie. Z naplánovaných aktivít boli s klientmi splnené tieto aktivity:

- počúvanie hudby a jednoduchých detských piesní spojené s dramatizáciou,
- počúvanie hudby a jednoduchých detských piesní obohatené o využitie hudobných nástrojov Orffovho inštrumentária – (pokús o pohyb s nástrojom),
- spievanie terapeutky (teda počúvanie spevu),
- prezeranie leporel a kníh - (očný kontakt),
- jemné dotýkanie sa klienta penovou loptičkou - (jemná masáž),

- stimulácia klienta k úchopu - (dotýkanie sa predmetov),
- pohybovanie predmetov jasných farieb v úrovni očí klienta (stimulácia zrakového vnímania, pohyb očami, otáčanie hlavou),
- manipulácia so zvukovými hračkami – (vedenie ruky klienta terapeutom),
- vyfukovanie bublín z bublifuku – (sledovanie padajúcich bublín, očný kontakt),
- pobyt vonku – prechádzky.

Vyššie uvedené stimulačné aktivity sa u klientov stretali s pozitívnymi reakciami a pozitívnou spätnou väzbou – očný kontakt, úsmev na tvári – až smiech, zmena pohybu tela a hlasité pokrikovanie neartikulovaných zvukov. Veľkým úspechom bol opäť pobyt vonku spojený s prechádzkami do obce, blízkeho okolia a do parku. Vďaka mobilným klientkam z iných oddelení, ktoré pri prechádzkach vypomáhali, bolo uspokojených viac klientov z oddelenia. Opäť sa v rámci zariadenia ako komunity začali naplňovať princípy humanizácie, integrácie, inklúzie a normalizácie. Klienti sa tešili z každého príchodu terapeuta na oddelenie a každý očakával, že to bude práve on, s ktorým sa bude pracovať, alebo kto pôjde von.

Snoezelen:

V rámci individuálneho prístupu ku klientovi sme v multisenzorickej miestnosti využívali všetky nainštalované zariadenia. Dôsledne boli zvažované každého fyziologické a psychomotorické osobitosti a dbali sme na to, aby jednotlivé činnosti smerovali k naplneniu cieľa, neboli pre klienta frustrujúce a prinášali mu radosť. Aktivity počas terapií v Snoezelen prebiehali v príjemnej atmosfére s cieľom stimulovania zmyslového vnímania a zvyšovania kvality života ťažko postihnutých klientov. Klienti tu mali možnosť zrelaxovať, uvoľniť sa, zažiť príjemné chvíle a príležitosť užiť si prostredie vlastným tempom. I napriek tomu, že nevedeli vyjadriť svoje pocity verbálne, na ich tvárach bola vždy vidieť spokojnosť, dobrá nálada, pohoda a zrelaxovanie.

Aktivity, ktoré boli realizované s klientmi počas uplynulého obdobia, boli stanovené v súlade s hlavným cieľom stimulačných aktivít, zvýšiť kvalitu života ťažko postihnutých klientov.

Druhý polrok 2015

Časový rámec:

Pracovné dni v čase od 8.45 hod. do 9.45. hod.

Priestorové zabezpečenie:

- spoločenské priestory 8. oddelenia,
- priestory priľahlého parku a blízke okolie DSS,
- multisenzorická miestnosť.

Cieľ: zvýšenie kvality života ťažko mentálne postihnutých klientov.

Obsah:

- hrové aktivity,
- prechádzky,
- aktivity využívajúce prvky muzikoterapie, dramatoterapie, psychomotorickej terapie, taktilnej terapie.

Forma:

- Cílená individuálna práca s klientmi v pomere 1:1 (klient – terapeut).

Preferovanie tejto formy práce vytvára dostatok príležitostí pre vzájomné spoznávanie sa a tvorí základy pre vybudovanie kvalitatívne hodnotnejšieho vzťahu založenom na dôvere. Zároveň umožňuje terapeutovi reagovať adekvátnym spôsobom v akejkoľvek situácii a citlivejšie naplňať potreby klienta.

- Skupinová forma práce.

Túto formu práce terapeut využíval predovšetkým pri aplikácii foriem muzikoterapie a dramatoterapie. Hlavným cieľom bolo vytvoriť príjemnú, radostnú a uvoľnenú atmosféru a podľa možnosti zaujať všetkých členov skupiny. Prostredníctvom týchto aktivít menil stereotypiu skupinovej dynamiky. Táto forma práce sa javila ako efektívna a medzi klientmi mimoriadne obľúbená.

Metódy:

- stimulácia senzomotorických schopností,
- stimulácia psychomotorických schopností,
- stimulácia kognitívnych schopností,
- stimulácia sociálnych zručností.

Konkrétne stimulačné aktivity:

Pri práci s klientmi počas stimulačných aktivít, k základným prostriedkom využívaným k naplneniu cieľov patrila primeraná forma motivácie, pochvala, povzbudzovanie a neustále opakovanie. Z naplánovaných aktivít s klientmi, boli splnené tieto:

- počúvanie hudby a jednoduchých detských piesní spojené s dramatizáciou,
- počúvanie hudby a jednoduchých detských piesní obohatené o využitie hudobných nástrojov Orffovho inštrumentária,
- spievanie,
- prezeranie leporel a kníh,
- jemné dotýkanie sa klienta penovou loptičkou,
- hladkanie klienta po vlasoch, tvári, dlaniach, chrbte ruky,
- dotýkanie sa predmetov, stimulácia klienta k úchopu,
- pohybovanie predmetov jasných farieb v úrovni očí klienta (stimulácia zrakového vnímania, pohyb očami, otáčanie hlavou),
- improvizované hry s využitím rečňovaniiek,
- manipulácia so zvukovými hračkami,
- vyfukovanie bublín z bublifuku,
- pobyt vonku – prechádzky.

Vyššie uvedené stimulačné aktivity sa u klientov stretali s pozitívnymi reakciami a pozitívnou spätnou väzbou – očný kontakt, úsmev na tvári – až smiech, zmena pohybu tela a hlasité pokrikovanie neartikulovaných zvukov. Pri každej aktivite klienti sledovali terapeutku so záujmom a očakávaním, čo sa s nimi bude diať, čo nové a zaujímavé opäť uvidia, alebo budú počuť.

V letných mesiacoch, počas horúčav, trávili klienti pobyt vonku v tieni pod stromami. V prípade priaznivejšieho počasia chodievali do parku za pomoci klientok, ktoré na oddelení pomáhali terapeutke pri prechádzkach. Čo sa týka pobytu vonku, vďaka nim, bolo uspokojených viac klientov z oddelenia. Opäť sa v rámci zariadenia ako komunity začali naplňať princípy humanizácie, integrácie, inklúzie a normalizácie. Klienti sa tešili z príchodu terapeutky na oddelenie a každý očakával, že to bude práve on, s ktorým sa bude pracovať, alebo pôjde von. Reakcie klientov po príchode terapeutky na oddelenie nám napovedali, že i najťažšie postihnutý jedinec je schopný preukazovať isté zmeny v správaní a existuje u neho proces učenia.

Snoezelen:

V rámci individuálneho prístupu ku klientovi sme v multisenzorickej miestnosti využívali všetky nainštalované zariadenia. Dôsledne boli zvažované fyziologické a psychomotorické osobitosti každého klienta. Snahou pri práci s nimi bolo to, aby jednotlivé činnosti smerovali k naplneniu cieľa, neboli pre klienta frustrujúce a prinášali mu radosť. Aktivity počas terapií v multisenzorickej miestnosti prebiehali v príjemnej atmosfére s cieľom stimulovania zmyslového vnímania a zvyšovania kvality života ťažko postihnutých klientov. Klienti tu mali možnosť zrelaxovať, uvoľniť sa, zažiť príjemné chvíle a príležitosť užiť si prostredie vlastným tempom. I napriek tomu, že nevedeli vyjadriť svoje pocity verbálne, na ich tvárach bola vždy vidieť spokojnosť, dobrá nálada, pohoda a zrelaxovanie.

Aktivity, ktoré boli realizované s klientmi počas uplynulého obdobia, boli stanovené v súlade s hlavným cieľom stimulačných aktivít, zvýšiť kvalitu života ťažko postihnutých klientov.

Mgr. Viera Rýšová

Vyhodnotenie činností a aktivít na 9. oddelení

Prvý polrok 2015

V prvom polroku 2015 na 9. oddelení boli činnosti a aktivity klientok opäť zamerané na bežné denné činnosti, na ktorých sa podieľali podľa stanovených harmonogramov oddelenia. Túto činnosť zabezpečoval personál zdravotníckeho oddelenia - ošetrovateľky a opatrovateľky.

Pri bežných denných činnostiach klientky pod dohľadom zdravotného personálu pomáhali:

- pri upratovaní izieb - ušielali posteľ, upratovali osobné veci v skrinkách, vysávali, utierali prach, udržiavali celkový poriadok,
- pri upratovaní spoločných priestorov v chodbe - vysávali koberec a umývali dlažbu,

- pri upratovaní sociálnych zariadení a kúpeľne - umývali toalety, umývadlá, vane, zrkadlá a dlážky, dbali na to, aby sa nezhromažďovala špinavá bielizeň v priestoroch kúpeľne, preto ju odvážali do práčovne,
- pri práci s bielizňou – vozili špinavú bielizeň do práčovne, čistú z práčovne a pomáhali pri ukladaní do šatníka,
- pri práci v kuchynke - zdravotnému personálu boli nápomocné pri vození stravy z kuchyne, pričom dbali na hygienické zásady pri jej prevážaní a na čistotu káričiek, v ktorých stravu vozili, pred každým jedlom pripravili prestierania, tanieri, príbory, misky, poháre, po jedle umývali riad, upratovali jedáleň,
- pri práci v parku – zametali chodníky, čistili záhony, priekopu, vyvážali burinu a polievali kvety

Počas prvého polroka sa klientky zúčastnili:

- výletov – Topoľníky, Šoporňa - Štrkovec, Pastuchov, Branč, Korlátka, Senica, Červený kameň,
- kultúrno-spoločenských podujatí, rôznych vystúpení, voľnočasových a športových aktivít, prechádzok atď.

Terapeutické aktivity spojené so sociálnou rehabilitáciou absolvovali klientky denne podľa harmonogramu účasti, dopoludnia i popoludní v rámci jednotlivých terapií pod vedením sociálnych terapeutiek.

Druhý polrok 2015

V druhom polroku 2015 na 9. oddelení boli činnosti a aktivity klientok opäť zamerané na bežné denné činnosti, na ktorých sa podieľali podľa stanovených harmonogramov oddelenia. Túto činnosť zabezpečoval personál zdravotného oddelenia – ošetrovatelky a opatrovatelky.

Pri bežných denných činnostiach klientky pod dohľadom zdravotného personálu pomáhali:

- pri upratovaní izieb - ušielali posteľe, upratovali osobné veci v skrinkách, vysávali, utierali prach, umývali podlahu a udržiavali celkový poriadok,
- pri udržiavaní v čistote sociálnych zariadení a kúpeľne - umývali toalety, vane, umývadlá, sprchový kút, zrkadlá a dlážky - dbali na to, aby sa nezhromažďovala špinavá bielizeň v priestoroch kúpeľne,
- pri práci s bielizňou - odvážali špinavú bielizeň do pracovne a čistú z pracovne, ktorú následne pomáhali ukladať do skríň na oddelení,
- pri práci v kuchynke – zdravotnému personálu boli nápomocné pri vození stravy z kuchyne, pričom dbali na hygienické zásady pri jej prevážaní ako i na čistotu kárickiek, v ktorých stravu vozili, pred každým jedlom pripravili prestierania, tanieri, príbory, misky, poháre, po jedle umývali riad, upratovali jedáleň,
- pri prácach v parku – zametali chodníky, čistili záhony, priekopu, vyvážali burinu, polievali kvety a to všetko za dohľadu a usmernenia ergoterapeutky.

Počas druhého polroka sa klientky zúčastnili:

- výletov – do Skalky a Čachtíc, voľnočasových a športových aktivít, prechádzok atď.
- kultúrno-spoločenských podujatí a vystúpení – Spievajme na ľudovú nôtu v Sološnici, Benefičný koncert v Senici, Tvorivé dielne v Malackách, Vianočný večierok v Senici, Benefičný koncert v Šaštíne.

Terapeutické aktivity spojené so sociálnou rehabilitáciou absolvovali klientky denne podľa harmonogramu účasti, dopoludnia i popoludní v rámci jednotlivých terapií pod vedením sociálnych terapeutiek.

Andrea Huťová, vedúca 9. oddelenia

Vyhodnotenie sociálnej rehabilitácie na 10. oddelení

Prvý polrok 2015

Sociálnou rehabilitáciou terapeutky: Mgr. Oľga Havelová, Mgr. Zuzana Držková Serdahelyová a Bc. Lucia Janíková pokračovali pri pôsobení každodenných procesoch k upevňovaniu sebaobslužných zručností podľa stanovených plánov na rok 2015. Od 26.05.2015 v sociálnej rehabilitácii pokračovali terapeutky: Mgr. Zuzana Držková Serdahelyová a Bc. Lucia Janíková.

V rámci sociálnej rehabilitácie klientky zvládali činnosti:

Oblasť sebaobsluhy:

- upevňovali si zručnosti v rannej toalete: dentálna hygiena, úprava účesu, úprava lôžok, zvolenie si vhodného a primeraného oblečenia.

Oblasť pracovných zručností:

- práca s bielizňou (skladali, žehlili, prišívali a vyšívali bielizeň),
- asistovali spolubývajúcim vozíčkarkám pri úkonoch, ktoré nezvládajú samostatne,
- v okolí domčeka ale celého areálu DSS (zametali chodníky, okopávali a pripravovali pôdu pre výsadbu kvetov, polievali kvety, čistili záhony od buriny),
- každodenné varili a podávali kávu,
- pečenie koláčov a zákuskov k rôznym príležitostiam (Veľká noc a pod.).

Oblasť komunikácie:

- každodennom psychohygienickom rozhovore so sociálnou terapeutkou, klientka vyjadrovala svoje pocity a vlastný názor,
- dostávala priestor na ventiláciu,
- usmerňovanie klientov pri neadekvátnom sa správaní nielen voči sebe, ale aj voči spolubývajúcim,
- pravidelnom zúčastňovaní sa klientov na terapiách,
- zúčastňovanie sa aktivít mimo zariadenia DSS.

Sociálne terapeutky boli vždy prítomné pri činnostiach klientov a v prípade potreby im boli vždy nápomocné.

Druhý polrok 2015

- s klientkami sme sa rozprávali na rôzne témy ako sú rodina, benefičný koncert, či Vianoce, riešili drobné problémy, alebo rozprávali o radoostiach a bežných činnostiach, čím sme rozvíjali komunikáciu a nácvik správneho vyjadrovania.
- Každodenne sme si upevňovali sebaobslužné úkony pri osobnej hygiene.
- Klientky si upratujú oddelenie samy a preto boli činnosti zamerané na udržiavanie čistoty, schopnosť rozdeliť si prácu, dodržiavať stanovený harmonogram práce, nebáť sa požiadať o pomoc ostatných. Klientky tieto činnosti zvládajú samostatne, občas potrebovali pomôcť s drobnými prácami a usmernenie terapeutky.
- V letných mesiacoch sa klientky veľa kúpali, opaľovali, oddychovali, chodili sme na prechádzky do okolia, kde sme precvičovali hrubú motoriku, veľa rozprávali a tým sme rozvíjali slovnú zásobu.
- Počas jesenného obdobia sme sa zameriavali na udržiavanie čistoty okolí domova zametaniu, hrabaníu lístia, zberu popadaného ovocia alebo halúzok. Pred dňom Všetkých svätých sme pohrabali popadané lístie na cintoríne a potom sme tam boli zapáliť sviečky.
- Pripravovali sme si aj ovocný šalát z ovocia. Pred Vianocami sme piekli medovníčky, ktoré si klientky samé ozdobili.
- Vyzdobovali sme si oddelenie rôznymi dekoráciami (jesenné a vianočné)
- Niektoré klientky sa venovali ručným prácam (štrikovanie, háčkovanie, vyšívanie) čím si vyplňali voľné chvíle.

Stanovené ciele boli vo väčšej miere splnené, klientky pri stanovených činnostiach spolupracovali a vo veľkej miere spolupodieľali na chode 10. oddelenia.

Bc. Lucia Janíková

Mgr. Zuzana Držková Serdahelyová

Vyhodnotenie plánu kontrol na Úseku starostlivosti o klienta

Prvý polrok 2015

Oddelenie zdravotnej starostlivosti

- Celkovú čistotu a poriadok na jednotlivých oddeleniach som kontrolovala námatkovo, neboli zistené žiadne nedostatky, nakoľko personál zdravotného úseku zodpovedne udržiava poriadok a čistotu vo všetkých priestoroch jednotlivých oddelení.
- Ovzdušie na oddeleniach som kontrolovala priebežne – na prievan boli častejšie upozorňované najmä pracovníčky na oddelení č. 10 a 7. Všetky pracovníčky zdravotného úseku sú poučené o tom, že má byť na oddeleniach dostatočne zabezpečený prísun čerstvého vzduchu.
- Zachovávanie intimity klientov som kontrolovala námatkovo – v čase sprchovania, kúpania, prebaľovania, používania toalety.
- Komunikácia personálu s klientmi – kontroly som robila námatkovo. Zistené nedostatky boli okamžite riešené s danou pracovníčkou – pohovorom.
- Udržiavanie čistoty a poriadku v exteriéri zariadenia – kontrolovala som priebežne.
- Vedenie dokumentácie klienta (IP) – kontrolovala som priebežne. Na zistené nedostatky boli upozornení kľúčoví pracovníci a nedostatky boli odstránené.

Oddelenie terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie

- Dodržiavanie časového harmonogramu terapií som kontrolovala námatkovo. Na zistenú nedochvilnosť boli terapeutky upozornené. Závažné nedostatky sa nevyskytli.
- Dokumentáciu terapeutiek som kontrolovala priebežne.
- Úroveň a kultúru komunikácie terapeutiek s klientmi som kontrolovala námatkovo. V tejto oblasti boli zistené nedostatky, na ktoré boli pracovníčky ihneď upozornené.
- Dodržiavanie náplne práce som kontrolovala priebežne. Neboli zistené žiadne nedostatky.
- Dodržiavanie interných smerníc – nezistila som žiadne nedostatky.

Druhý polrok 2015

Oddelenie zdravotnej starostlivosti

- Celková čistota a poriadok na jednotlivých oddeleniach bola kontrolovaná námatkovo, neboli zistené žiadne nedostatky, nakoľko personál oddelenia zdravotnej starostlivosti zodpovedne udržiava poriadok a čistotu vo všetkých priestoroch jednotlivých oddelení.
- O vzduchu na oddeleniach bolo kontrolované priebežne – na prievan boli častejšie upozorňované najmä pracovníčky na oddelení č. 10. Všetky pracovníčky oddelenia zdravotnej starostlivosti boli poučené o tom, že má byť na oddeleniach dostatočne zabezpečený prísun čerstvého vzduchu.
- Zachovávanie intimity klientov bola kontrolovaná námatkovo – v čase sprchovania, kúpania, prebaľovania, používania toalety.
- Komunikácia personálu s klientmi – kontroly boli robené námatkovo. Zistené nedostatky boli okamžite riešené s danou pracovníčkou – pohovorom.
- Udržiavanie čistoty a poriadku v exteriéri zariadenia – bolo kontrolované priebežne.
- Vedenie dokumentácie klienta (IP) – bolo kontrolované priebežne. Na zistené nedostatky boli upozornení kľúčoví pracovníci a nedostatky boli odstránené.

Oddelenie terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie

- Dodržiavanie časového harmonogramu terapií bolo kontrolované námatkovo. Na zistenú nedochvilnosť boli terapeutky upozornené. Závažné nedostatky sa nevyskytli.
- Dokumentáciu terapeutiek bola kontrolovaná priebežne.
- Úroveň a kultúra komunikácie terapeutiek s klientmi bola kontrolovaná námatkovo. V tejto oblasti boli zistené nedostatky, na ktoré boli pracovníčky ihneď upozornené.
- Dodržiavanie náplne práce bola kontrolovaná priebežne. Neboli zistené žiadne nedostatky.
- Dodržiavanie interných smerníc – neboli nezistené žiadne nedostatky.

Mgr. Soňa Prétorová, manažérka ÚSoK

Vyhodnotenie plánu kontrol na Oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie

Prvý polrok 2015

Na Oddelení terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie boli v prvom polroku 2015 vykonávané kontroly sociálnych terapeutiek priebežne, podľa plánu kontrol.

Profesionálny prístup sociálneho terapeuta ku klientovi

Počas prvého polroka prišlo na desiatom oddelení k vzájomnej intolerancii medzi sociálnymi terapeutkami, z čoho neskôr pramenila i nedôvera klientok voči jednej z nich. Podľa niektorých vyjadrení klientok bol prístup terapeutky voči klientkam prísny, čo samé odsúdili. Zlyhal tak profesionálny prístup sociálneho terapeuta ku klientovi. Zo strany vedenia prišlo k prešetreniu tejto veci a boli vykonané kroky nápravy na tomto oddelení. Spomínaná terapeutka bola uvoľnená z funkcie vedúcej oddelenia a zaradená na inú pozíciu.

Dodržiavanie pracovnej doby

Všetky terapeutky dodržiavali stanovenú pracovnú dobu. V prípade potreby chodu zariadenia boli ochotné pracovať i nad rámec svojich pracovných povinností.

Adekvátne využitie pracovnej doby na prípravu k terapiám

Čas potrebný na prípravu k výkonu svojej práce vedeli adekvátne využiť.

Dodržiavanie polhodinovej obedňajšej prestávky

Obedňajšiu polhodinovú prestávku nepredlžovali.

Záznamy dokumentácie o činnosti klientov na terapiách

Pri písaní záznamov dokumentácie o činnosti klientok na terapiách bola usmernená jedna terapeutka, ostatné mali záznamy v poriadku.

Plnenie stanovených úloh

Všetky terapeutky dodržiavali termíny plnenia stanovených úloh.

Hospitácie na terapiách

Počas hospitácií na terapiách sa nevyskytli žiadne nedostatky, terapeutky pracovali podľa stanovených plánov terapií, ku ktorým mali vhodne zvolené a pripravené pomôcky, ich prístup ku klientkam bol na profesionálnej úrovni.

Dodržiavanie čistoty pracovného prostredia a úpravy zovňajšku

Počas celého polročného obdobia sa terapeutky vzorovo starali o čistotu svojho pracovného prostredia, okolia a úpravy zovňajšku, čím boli dobrým príkladom pre samotné klientky.

Druhý polrok 2015

Na oddelení terapie, výchovy a sociálnej rehabilitácie boli v druhom polroku 2015 vykonávané kontroly sociálnych terapeutiek priebežne, podľa plánu kontrol.

- **profesionálny prístup sociálneho terapeuta ku klientovi**

Na základe udalostí z prvého polroku „klient verzus terapeut“, sa v druhom polroku na desiatom oddelení uskutočnili personálne zmeny. Obdobie nespokojnosti zo strany klientok na desiatom oddelení pominulo preradením nežiaducej terapeutky z oddelenia na iné pracovné miesto. Klientky prejavili spokojnosť s týmto postupom vedenia a v uplynulom hodnotiacom období vládla na oddelení spokojnosť a snaha spolupracovať.

- **dodržiavanie pracovnej doby**

Všetky terapeutky dodržiavali stanovenú pracovnú dobu. V prípade potreby chodu zariadenia boli ochotné pracovať i nad rámec svojich pracovných povinností.

- **adekvátne využitie pracovnej doby na prípravu k terapiám**

Čas potrebný na prípravu k výkonu svojej práce terapeutky plne využívali.

- **dodržiavanie polhodinovej obedňajšej prestávky**

Obedňajšiu polhodinovú prestávku dodržiavali.

- **záznamy dokumentácie o činnosti klientov na terapiách**

Záznamy dokumentácie o činnosti klientok na terapiách boli u každej terapeutky v poriadku.

- **plnenie stanovených úloh**

Všetky terapeutky dodržovali termíny plnenia stanovených úloh. S pracou terapeutiek som bola v tomto hodnotiacom období spokojná.

- **hospitácie na terapiách**

Počas hospitácií na terapiách sa nevyskytli žiadne nedostatky, terapeutky pracovali podľa stanovených plánov terapií, ku ktorým mali vhodne zvolené a pripravené pomôcky, ich prístup ku klientkam bol na profesionálnej úrovni.

- **dodržiavanie čistoty pracovného prostredia a úpravy zovňajšku**

Počas celého polročného obdobia sa terapeutky vzorovo starali o čistotu svojho pracovného prostredia, okolia a úpravy zovňajšku, čím boli dobrým príkladom pre samotné klientky.

Mgr. Viera Rýšová

vedúca oddelenia terapií, výchovy a sociálnej rehabilitácie

ČASŤ D : FOTODOKUMENTÁCIA

Festival športu a zábavy – pečenie medailí

Opekačka s priateľmi v našom parku

Absolventky Praktickej školy

Klientky, ktoré účinkovali v divadelnom predstavení "Máme svoje sny".

Beatka v Snoezelene

Maľujeme pre Samsung

Púť na Skalku s vdp Horváthom

PÚTNICKÉ MIESTO SKALKA

pozostáva z dvoch objektov – Malej a Veľkej Skalky

VEĽKÁ SKALKÁ – kostolík, kláštor a jaskyňa. Kostolík bol postavený v r. 1224 v gotickom slohu. V r. 1664 jezuiti celý objekt zrekonštruovali a v r. 1717 znovu postavili kaplnku sv. Andreja-Svorada a Beňadika s novou kupolovou vežou.

Sv. Andrej-Svorad a Beňadik sa stali patrónmi nielen Skalky, ale celej nitrianskej diecézy. Ich uctievanie sa okrem našich krajov čoskoro rozšírilo aj na Morave, v Čechách a v Poľsku.

Heslo „**ORA ET LABORA – MODLI SA A PRACUJ**“, ktorým sa sv. Andrej-Svorad a Beňadik riadili po celý svoj pozemský život, našlo pokračovateľov aj v dnešných časoch. Najstaršou zachovanou správou o živote našich svätcov je legenda „**Život svätých pustovníkov Svorada-vyznavača a Beňadika-mučeníka**“ od pátkostolského biskupa sv. Maurusa z pol. 11. stor. Ako novíc v zoborskom kláštore sv. Hypolita videl na vlastné oči mnícha Svorada a neskôr sa spriatelil s jeho učeníkom Beňadikom.

BENEDIKTÍNSKE OPÁTSTVO
založil na Skalke v r. 1224 nitriansky biskup Jakub I. na pamiatku pustovníkov sv. Andreja-Svorada a Beňadika. Kláštoru sa pripisoval veľký význam – stal sa duchovným centrom Považia. Rozvoj kláštora prerušil v r. 1241 vpád Tatarov. Na život tunajšieho ľudu i kláštora dolahla v r. 1300–1321 tvrdá päsť Matúša Čáka. Celých sto rokov (r. 1321–1421) nik nevyrušoval tichý, bohabojný život rehoľníkov. Hlásali slovo Božie, konali misie. V r. 1421 sa ani bohatá Skalka nevyhla husitským vojnám. Generál Katzianer dobyl v r. 1528 Trenčiansky hrad a rozhohnal benediktínov na Skalke. Od r. 1528–1645 bol majetok kláštora v rozličných rukách.

PRÍCHOD JEZUITOV
Spoločnosť Ježišova prišla na Skalku v r. 1645 so slovami „**A. M. D. G. – Na väčšiu slávu Božiu**“. Jezuiti obnovili kláštor a prifaľné budovy, vystavali Kalváriu. Postupne zrekonštruovali Malú i Veľkú Skalku. 21. júla 1773 zrušil pápež Klement XIV. reholu jezuitov, a tak končil dlhý rozkvet a najslávnejšia doba Skalky. Kláštor začal púštnuť.

OTVORENÉ DENNE OKREM PONDELKA:
júl – august od 10.00 do 12.00 h a od 13.00 do 17.00 h

Kontakt: Farský úrad Skalka nad Váhom – tel.: 032/658 42 40

Na Čachtickom hrade

Letné horúčavy

Pracujemo v parku

Spievame koledy v Senici na námestí